MOLITVENIK HRVATSKI VOJNIK

DOZVOLOM NADBISKUPSKOG DUHOVNOG STOLA
ZAGREB, 10. II. 1944. BR. 904.

RAZPAČAVANJE DOZVOLJENO RJEŠENJEM GL. RAV. ZA PROMIČBU BR 1244 OD 19. II. 1944.

MOLITVENIK

HRVATSKI VOJNIK

SASTAVIO:
VILIM CECELJA
VOJNI SVEĆENIK

IZDALO MINISTARSTVO ORUŽANIH SNAGA

1944

TISAK HRVATSKE DRŽAVNE TISKARE U ZAGREBU

Kraljice Hrvata, moli za nas!

HRVATSKI VOJNIČE!

Bilo je to u travničkoj bolnici. Na krevetu ležao je vojnik. Nije bio ranjen, niti je imao posebnu težku bolest. Bio je s drugovima čitavu zimu obkoljen od neprijatelja. Snieg je zapao do prsiju, i nikako se nije mogla pružiti pomoć. Počelo je nestajati i hrane, pak su se mnogi prestrašili, da će se morati predati na milost i nemilost neprijatelju. Ali hrabri borci ni pomisliti na to. »Velečastni, reče mi bolestni vojnik, odkopavali smo snieg, čupali smo travu i korienje, i tako se hranili čitavu zimu. I izdržali smo! Bog nam je pomogao. Obranili smo grad, spasili ljude i sebe. Od dugog glada oslabio sam, pak se eto ne mogu ni micati. Ali Bog će dati, da opet ozdravim i ponovno se borim za Poglavnika i dragu Hrvatsku.«

Pozvala te je domovina! Ostavio si rodnu kuću i zamjenio je vojarnom. Oprostio si se od roditelja, braće, sestara i rodbine, a susreo si se sa množtvom drugova iz svih krajeva liepe naše domovine. Za

neko vrieme odkinuo si se izpod vlasti roditelja, ali si našao brižno srdce zapovjednika, koji će ti nadopuniti odgoj roditeljski.

A zašto si došao? Čuo si i čitao, kako su se mnogi hrvatski sinovi ustaše i domobrani proslavili u žestokim borbama, na ratnim poljanama. Neke si i vidio. Na grudima im pričvršćena odlikovanja, koja im je dao Poglavnik. A na koji su način ovi junaci došli do odlikovanja? Zaslužili su ih savjestnim vršenjem svojih vojničkih dužnosti, te izvanrednim junačtvom u borbama. A tko ih je poticao, da su svagdje najspremnije izvršili težku žrtvu samopriegora? Tko im je pomogao, da su mogli prezreti lagodnost, lienost, uživanje i neposluh? Zar su takav duh junačtva stekli u pijanstvu, bludnosti, kartanju i kletvi? Ne! Junaci su izvršili svako djelo samopriegora samo zato, jer su slušali svoju savjest, u kojoj je gospodario Bog, Bog kojemu su ovi dragi sinovi Hrvatske izručili svoju dušu i srdce. On bijaše njihova snaga i jakost i nisu popustili ni onda, kad su ih na to mamile njihove strasti i primjeri zlih drugova.

Evo, dragi i dobri sine junačke majke Hrvatske, u tu svrhu i ti si pozvan u vojsku, da u vojničkoj stezi, redu i radu

oplemeniš svoju dušu i srdce, da iz sebe izčupaš korov strasti i pokvarenosti, da ojačaš i otvrdneš svoju tjelesnu jakost, da se proslaviš plemenitim junačtvom, tom starom slavom naše djedovine. Tako obnovljen vratit ćeš se natrag na otčinski prag, s kojeg ćeš kao otac porodice sijati sjeme krepostnog i bogobojaznog života. A kao stalnom vojniku neka Ti bude ovaj molitvenik tvoj životni pratilac i pomagač u tvojim težkoćama. Po životu, na koji Te on upućuje, ostat će nam te mile planine i ravnice, rieke i more, i dalje zapisani zlatnim slovima u poviesti Hrvatske, kakve smo ih nasliedili od naših pređa.

U tu svrhu, pružam Ti ovaj molitvenik u ruke, koje ti je na molitvu sklapala tvoja majka već od kolievke. Nosi ga uviek uz sebe te iz njega u razmišljanju i pobožnoj molitvi crpi svojoj duši onu snagu, koja će ti biti potrebna za savjestno izvršivanje tvojih dužnosti. Tu snagu ne može ti dati ni jedna ljudska sila, nego samo jaki i moćni Bog.

JUTARNJA MOLITVA

(Na početku dana preporuči svoj život i svoj rad Bogu!)

U ime Otca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Anđeo Gospodnji

Anđeo Gospodnji naviestio Mariji.
I ona začela po Duhu Svetom.
Zdravo Marijo itd.

Evo službenice Gospodnje.
Neka mi bude po rieči tvojoj.
Zdravo Marijo itd.

I Rieč tielom postala.
I prebivala među nama.
Zdravo Marijo itd.

Moli za nas sveta Bogorodice!
Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Milost svoju, molimo te, Gospodine, ulij u duše naše, da

mi, koji smo po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uzkrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

(U uzkrsno vrieme t. j. od Velike subote na večer pa do uoči Presv. Trojstva, moli se mjesto »Anđeo Gospodnji« stojeći ovo:)

K r a l j i c e n e b a, raduj se, Aleluja.
Jer koga si bila dostojna nositi. Aleluja.

Uskrsnu, kako je rekao, Aleluja.
Moli za nas Boga! Aleluja.
Raduj se i veseli se, Djevice Marijo, Aleluja.

Jer uzkrsnu Gospodin uistinu. Aleluja.

P o m o l i m o s e. Bože, koji si se dostojao razveseliti sviet uzkrsnućem Sina svoga, Gospodina našega Isusa Krista, daj, molimo te, da po njegovoj Majci, Djevici Mariji, postignemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu Gospodinu našem.

Otče naš

Otče naš, koji jesi na nebesima, / sveti se ime tvoje. / Dođi kraljevstvo tvoje. / Budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. / Kruh naš svagdanji daj nam

danas. / I odpusti nam duge naše, kako i mi odpuštamo dužnicima našim. / I ne uvedi nas u napast, / nego izbavi nas od zla. Amen.

Zdravo Marijo, milosti puna, / Gospodin s tobom; / blagoslovljena ti među ženama, / i blagoslovljen plod utrobe tvoje, Isus. / Sveta Marijo, Majko Božja / moli za nas grješnike / sada i na čas smrti naše. Amen.

Bože vjerujem u Te, jer si nepogrješivo istinit!

Bože ufam se u Te, jer si bezkrajno milosrdan!

Bože ljubim Te, jer si neizmjerno dobar.

P o m o l i m o s e: Gospodine Bože svemogući, koji si dao, da nam osvane ovaj dan, čuvaj nas svojom moću, da danas ne padnemo ni u koji grieh, već da uviek budu pravedne pred Tobom naše misli, rieči i djela. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Sve što ću radit neka bude na slavu Božju i korist naše hrvatske države. Amen.

Slava Otcu i Sinu i Duhu Svetome kako bijaše na početku tako i sada i u vieke vjekova Amen. U ime Otca....

Prije jela

Blagoslovi, Gospodine, nas i ove darove, što ćemo ih primiti od darežljivosti tvoje. Po Kristu Gospodinu našem. Amen. — Otče naš. Zdravo Marijo. Slava Otcu.

Poslije jela

Zahvaljujemo ti, svemogući Bože, na svima dobročinstvima tvojim. Koji živiš i kraljuješ po sve vieke vjekova. Amen. — Otče naš. Zdravo Marijo. Slava Otcu.

VEČERNJA MOLITVA

(Zahvali Bogu što si doživio svršetak dana. Sjeti se svojih grieha te se za njih pokaj.)

U ime Otca † i Sina i Duha Svetoga. Amen. Na svršetku ovoga dana klanjam ti se, Bože moj, i zahvaljujem za sve dobro što si mi danas izkazao. — Duše Sveti, prosvietli me, da mogu spoznati svoje griehe koje sam danas učinio i da se za njih istinski pokajem. *Promisli griehe:*

1. *Je sam li se danas molio? Rugao vjerskim stvarima?*
2. *Psovao i kleo Boga, Isusa, Majku Božju i svece?*

3. *Jesam li u nedjelju bio kod Mise? Kako sam se vladao?*
4. *Jesam li slušao poglavare?*
5. *Srdio se, svađao i tukao? Opijao se?*
6. *Besramno mislio, gledao, čitao, govorio, činio?*
7. *Ukrao, činio štetu?*
8. *Lagao, ogovarao, klevetao?*
9. *Poželio ružne stvari?*
10. *Želio ukrasti tuđe stvari? Jesam li izvršio svoje službene dužnosti?*

Kajem se od svega srdca, što sam uvriedio Boga, najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve svoje griehe i tvrdo odlučujem, da ću se popraviti i da ne ću više griešiti.

Anđeo Gospodnji.....

Za duše u čistilištu, za roditelje i poglavare, za bolestne i pokojne drugove. Otče naš... Pokoj vječni daruj im Gospodine, i svjetlost vječna neka im svietli, počivali u miru. Amen.

Sv. Josipe, hranitelju Isusa Krista, zaručniče Bl. Dj. Marije moli za me i za one, koji će ove noći umrieti.

Pomolimo se: Pohodi, molimo Te, Gospodine ovaj stan i sve neprijateljske za-

sjede daleko od njega odagnaj. Anđeli Tvoji sveti stanovali u njemu, oni nas čuvali u miru, i blagoslov Tvoj vazda bio nad nama. Amen.

Bože, koji si okrunio vjekovnu borbu Hrvata, darom vlastite države, molimo Te po zagovoru Bl. Gospe i sv. Josipa, da nam čuvaš našu dragu domovinu, našeg Poglavnika i naše Poglavare. Amen.

Slava Otcu... U ime Otca...

MISA

Svake nedjelje i blagdana dužan je svaki katolik prisustvovati sv. Misi. Sv. Misu služi svećenik. Pod sv. Misom žrtvuje se Isus pod prilikom kruha i vina za naše griehe.

Sv. Misa ima tri glavna diela: prikazanje, pretvorbu i pričest. Kod svete Mise moraš biti od pristupa do svršetka. Ako dođeš poslije prikazanja, tada moraš prisustvovati drugoj

Misi. Pod sv. Misom budi miran, sabran i pobožan.

Pristup

(U pristupu pokaj se za svoje griehe.)

Pristupam k oltaru Božjemu. K Bogu, koji razveseljuje moju mladost.

Ispoviedam se Bogu svemogućemu, blaženoj Mariji vazda Djevici, blaženomu Mihovilu arkanđelu, blaženomu Ivanu Krstitelju, svetim apostolima Petru i Pavlu, svim Svetima, da sam vrlo mnogo sagriešio mišlju, rječju i djelom; moj grieh, moj grieh, moj preveliki grieh. Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu, blaženoga Mihovila arkanđela, blaženoga Ivana Krstitelja, svete apostole Petra i Pavla, sve Svete, da se mole za me Gospodinu Bogu našemu.

Smilovao nam se svemogući Bog, odpustio nam griehe naše, priveo nas u život vječni. Amen.

Oproštenje, odrješenje i odpuštenje grieha naših podao nam svemogući i milosrdni Gospodin. Amen.

Gospodine smiluj se!
Kriste smiluj se!
Gospodine smiluj se!

Slava

Slava Bogu na visini, a mir ljudima na zemlji dobre volje. Hvalimo te, slavimo te, klanjamo ti se, veličamo te, hvalu ti uzdajemo zbog velike slave tvoje, Gospodine, Bože, kralju nebeski, Bože svemogući Otče; Gospodine, jedinorođeni Sine Isuse Kriste, Gospodine Bože, jaganjče Božji, Sine Otčev. Koji uzimlješ griehe svieta, smiluj nam se. Koji uzimlješ griehe svieta, primi molbu našu. Koji sjediš o desnu Otca, smiluj nam se; jer si ti sam svet, ti sam Gospodin, ti sam Previšnji, Isuse Kriste, s Duhom Svetim, u slavi Boga Otca. Amen.

Molitva

Pomolimo se: Po zagovoru blažene Djevice Marije i svih Svetih udieli nam, Gospodine, one milosti, koje misnik moli za se, za nas i za svetu Crkvu tvoju. Smjerno i pouzdano molimo te: podaj nam darove Duha Svetoga, a poglavito dar milosti, bogoljubnosti, jakosti i straha svojega, da svladamo svoju opaku ćud i uspregnemo neuredne požude, da živimo sasvim po zakonu tvojem. Ulij nam u dušu živu vjeru, tvrdo ufanje i goruću ljubav, te ne daj, da te ikad hotimice uvriedimo;

nego da vazda i u svemu ištemo slavu tvoju i svoje spasenje. To nam milostivo udieli po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Poslanica

(Poslanica i Evanđelje poučni su dio sv. Mise. Zapamti opomene u njima te ih provedi u život.)

Čitanje poslanice bl. Pavla Kološanima. III. 5. 11. Braćo! Mrtvite dakle udove svoje, koji su na zemlji: bludnost, nečistoću, požudu, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo. Radi ovih dolazi srdžba Božja na sinove nepokorne. U njima ste i vi negda hodili, kad ste živjeli u njima. Sad pak odbacite i vi sve: srdžbu, ljutinu, zloću, psovanje, sramotno govorenje iz usta svojih. Ne lažite jedan protiv drugoga, svucite staroga čovjeka s djelima njegovim. I obucite novoga, koji se obnavlja po slici onoga, koji ga je stvorio.

Evanđelje

Sliedi sveto evanđelje po Mateju, gl. VIII. 5. 14. Kad uđe Isus u Kafarnaum pristupi k njemu satnik moleći ga i govoreći: Gospodine, sluga moj leži uzet kod kuće i muči se silno. Tada mu reče Isus: Ja ću doći i izliečit ću ga. A satnik odgo-

vori: Gospodine nisam vriedan, da uđeš pod krov moj, nego samo reci rieč i ozdravit će sluga moj. Jer i ja sam čovjek pod vlašću i imam pod sobom vojnike, pa kažem ovome: Idi i ide, i drugome: Dođi i dođe; i sluzi svome: Učini to, i učini. Kad ću to Isus, začudi se i reče onima, koji su išli za njim: Zaista vam kažem, ne nađoh u Izraelu ni u koga toliko vjere... I reče Isus satniku: Pođi, i kako si vjerovao, neka ti bude! I ozdravi sluga u taj čas.

Vjerovanje

(Pouke, koje smo čuli u Evanđelju i propoviedi potvrdimo vjerovanjem).

Vjerujem u jednoga Boga: OTCA SVEMOGUĆEGA, stvoritelja neba i zemlje, svega vidljivoga i nevidljivoga.

I u jednoga Gospodina ISUSA KRISTA, jedinorođenog Sina Božjega, rođenog od Otca prije svih vjekova.

Boga od Boga, Svjetlost od Svjetlosti, pravoga Boga od pravog Boga.

Koji nije bio stvoren, nego rođen, jedne biti s Otcem, po kojemu je sve stvoreno.

Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa.

I utjelovio se po Duhu Svetom u Djevici Mariji, i postao čovjekom.

Razpet također za nas, mučen pod Poncijem Pilatom umro i pokopan.

I uzkrsnuo treći dan, kako kaže sveto Pismo.

I uzašao na nebo, sjedi s desne Otcu.

I opet će doći sa slavom, da sudi žive i mrtve, i njegovu kraljevstvu ne će biti kraja.

I vjerujem u DUHA SVETOGA, Gospodina i davaoca života, koji izlazi od Otca i Sina.

Koji se s Otcem i Sinom skupa časti i slavi, koji je govorio po prorocima.

Vjerujem u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu.

Izpoviedam jedno krštenje za odpuštenje grieha.

I izčekujem uzkrsnuće mrtvih i život budućega vieka. Amen.

Prikazanje

(Svećenik prikazuje kruh i vino. Prikaži Bogu s ovim darovima svega sebe, svoje misli, čuvstva, djela i trpljenja kao zadovoljštinu za griehe.)

Primi, sveti Otče, svemogući, vječni Bože, ovu neokaljanu žrtvu, koju ja nevriedni sluga tvoj po rukama svećeničkim prikazujem tebi, svojemu živomu i pra-

vomu Bogu, za nebrojene griehe i pogrješke svoje, za sve one, koji okolo stoje; te i za sve vjernike, žive i mrtve, da meni i njima bude na spasenje za život vječni. Amen.

Prikazujemo ti, Gospodine, kalež spasenja i zazivamo blagost tvoju, da taj kalež pred božanskim veličanstvom tvojim za naše i cielog svieta spasenje milostivo bude primljen.

Primi, Presveto Trojstvo, ovu žrtvu, koju ti prikazujemo na uspomenu muke, uzkrsnuća i uzašašća Isusa Krista, Gospodina našega; i na čast Blažene Marije vazda Djevice i blaženoga Ivana Krstitelja i svetih apostola Petra i Pavla i ovih svetaca, kojih su moći na oltaru i svih Svetih: da bude njima na čast, a nama na spasenje; i oni neka za nas izvole moliti na nebu, kojih se spominjemo na zemlji. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Primi, Gospodine, žrtvu ovu na hvalu i slavu Imena svoga, u korist također našu i ciele svete Crkve svoje.

Predslovlje

(Na svet, svet, svet)

(Svećenik je svršio prikazanje. Kao svečani ulaz u drugi glavni dio Mise, pretvorbu, pjeva ili moli Predslovlje. Zatim moli za čitavu živu crkvu, a napose za one, koji su dali služit sv. Misu.)

Uzdignimo srdca svoja ka Gospodinu i hvalimo Gospodina Boga svoga!

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da te vazda i svuda hvalimo, Gospodine sveti, Otče svemožni, vječni Bože: po Kristu Gospodinu našem; po kojem veličanstvo tvoje hvale Anđeli, Gospodstva mu se klanjaju, strepe Moći. Nebesa i sile nebeske i blaženi Serafini zajedno klikćući tebe slave. Daj, molimo te, da i naš glas s njihovim k tebi dopre, koji smjerno izpoviedajući vapimo:

Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot! Nebo i zemlja puna su slave tvoje. Hosana na visini! Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana na visini!

Molimo te dakle ponizno, preblagi Otče po Isusu Kristu, Sinu tvome, Gospodinu našem, da ove čiste i svete darove milostivo primiš i blagosloviš. Mi ti ih prikazujemo ponajprije za tvoju svetu katoličku Crkvu, da joj po cielom svietu uzdržiš mir, da je štitiš, ujediniš i ravnaš, skupa sa slugama svojim papom našim N., (nad) biskupom N., i sa svim vjernicima, koji izpoviedaju katoličku i apostolsku vjeru.

Spomeni se, Gospodine, sluga i službenica svojih *(ovdje pomisli na one, koje želiš danas osobito preporučiti u sv. Misi)* i svih ovdje prisutnih, kojih je vjera i bogoljubnost tebi poznata, i koji skupa sa svećenikom prikazuju tebi ovu žrtvu hvale za sebe i za sve svoje, za odkup duša svojih i za nadu spasenja i zdravlja svojega i tebi daju zavjete svoje Bogu vječnomu, živomu i pravomu.

Mi častimo u zajednici uspomenu slavne vazda Djevice Marije, Majke Boga i Gospodina našega Isusa Krista; kao i tvojih blaženih apostola i mučenika i sviju Svetih Po njihovim zaslugama i zagovoru ti nam podaj zaštitu i pomoć svoju. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molimo te dakle, Gospodine, da ti ovu žrtvu od nas, sluga svojih, i ciele obitelji svoje milostivo primiš, da nas u miru svojem uzdržiš, od vječne nas propasti izbaviš i u četu odabranih svojih primiš.

Neka ti je, o Bože, ovaj dar ugodan. Blagoslovi i posveti ga, da po njem budemo dionici tiela i krvi preljubeznoga Sina tvoga, Gospodina našega, Isusa Krista.

Pretvorba

(Klekni na oba koljena.)

(Svećenik pretvara kruh u Tielo Isusovo, a vino u Krv Isusovu! Pozdravi Isusa ovom molitvom):

Zdravo Tielo Isusovo na oltaru posvećeno. Isuse vjerujem u Te, ufam se u Te, ljubim Te nada sve. Klanjam Ti se sa svim anđelima i svetcima nebeskim!

Zdravo Krvi Isusova za sve griehe prolivena. Isuse kajem se, što sam Te vriedao! Oprosti mi! Obećajem, da ću se popraviti i ne ću više griešiti. *(Ustani.)*

Poslije podizanja

(Svećenik se sjeća Isusove žrtve te moli za pokojnike i sve griešnike.)

Po uspomeni ljubeznoga Sina tvoga, odkupitelja našega, spominjemo se, Gospodine, kod ove žrtve muke njegove, uskrsnuća njegova od mrtvih, slavnoga uzašašća njegova; i prikazujemo preslavnomu veličanstvu tvojemu žrtvu svetu, žrtvu neokaljanu, hljeb sveti života vječnoga i kalež spasa vječnoga.

Dostoj se dakle milostivim i blagim pogledom pogledati, na ove žrtvene darove, te daj, da ti budu povoljni, kako ti po-

voljni bijahu darovi sluge tvoga pravednoga Abela, žrtva patrijarke našega Abrahama i ona žrtva, koju ti prikaza veliki svećenik tvoj Melkisedek; sveta žrtva, neokaljani dar.

Ponizno te molimo, svemogući Bože, daj, da ovu žrtvu prinesu ruke svetoga Anđela tvoga na uzvišeni oltar tvoj, pred lice veličanstva tvoga: da mi svi, koji smo dionici ovoga oltara, te primamo tielo i krv presvetoga Sina tvoga, budemo puni milosti i svega nebeskoga blagoslova. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Spomeni se, Gospodine, sluga i službenica svojih, koji su pred nama otišli sa znakom vjere, te počivaju u miru.

(Spomeni pokojnike, koje hoćeš preporučiti milosrđu Božjemu.)

Otče naš.....

Molimo te, Gospodine, oslobodi nas od svih zala, prošastih, sadašnjih i budućih, te po zagovoru blažene i slavne vazda Djevice i Bogorodice Marije s blaženim apostolima tvojim Petrom i Pavlom i Andrijom, i svim Svetima, daj nam mir u vrieme naše, da se s pomoću milosrđa tvoga sačuvamo od grieha i svakoga nemira. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sv. pričest

(Svećenik se pripravlja molitvom, da se pričesti Isusovim Tielom i Isusovom Krvlju. Pristupi i ti k svetoj Pričesti, ako si na tašte i bez smrtnoga grieha. Ako ne možeš na pričest zaželi barem, da Isus duhovnim načinom dođe u tvoju dušu.)

Jaganjče Božji, koji uzimlješ griehe svieta, smiluj nam se! (T r i p u t a.)

Gospodine Isuse Kriste, koji si apostolima svojim rekao: mir ostavljam vam; mir svoj dajem vam; ne gledaj na griehe moje, nego na vjeru Crkve svoje, i uzdrži je po volji svojoj u miru i jedinstvu.

Gospodine Isuse Kriste Sine Boga živoga, koji si po volji Otca uz sudjelovanje Duha Svetoga smrću svojom dao život svietu: oslobodi me ovim presvetim tielom i presvetom krvlju svojom od svih mojih grieha i zala. Daj, da po zapoviedima tvojim vazda živim, i nikada se od tebe ne odielim.

Gospodine, niesam dostojan, da uniđeš pod krov moj; nego samo reci rieč i ozdravit će duša moja. (T r i p u t a.) Tielo Gospodina našega Isusa Krista neka čuva moju dušu za život vječni. Amen.

Poslije pričesti

(Svećenik se zahvaljuje, što je Isus u njegovoj duši. Zahvali se i ti makar si se samo duhovno pričestio.)

Gospodine daj, da čistim srdcem čuvamo ono, što smo primili ustima i ovaj vremeniti dar neka nam bude vječni spas.

Gospodine, neka tvoje Tielo, koje sam primio i krv, koju sam pio, prione uz moje srdce. Ne daj, da u meni, koji sam okriepljen čistim i svetim tajnama ostane ikakva griešna ljaga, koji živiš i kraljuješ u vieke vjekova. Amen.

P o m o l i m o s e. Molimo svemogući i milosrdni Otče, da nas tajne, koje smo primili, očiste i udieli nam zagovorom svih svetih Tvojih, da nam ovo Tvoje otajstvo ne bude obtužba za kaznu, nego zagovor za oproštenje, očišćenje od opačina, jakost u slabosti, utočište u svim pogibeljima ovoga svieta, oproštenje grieha svim živim i mrtvima po Kristu Gospodniu našem. Amen.

Posljednji blagoslov

Primi presveto Trojstvo, milostivo prikazanu žrtvu, da nama i svima za koje je

prikazana, po Tvome milosrđu bude na spasenje. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

(Svećenik dieli blagoslov. Klekni i prekriži se.)

Blagoslovio nas svemogući Bog Otac i Sin i Duh Sveti. Amen.

(Na koncu moli sa svećenikom, da Bog očuva Crkvu i sve vjernike od pakosti i zasjeda đavolskih.)

Molitva poslije tihe sv. Mise

10 godina oproštenja, Pijo XI.

Svećenik neka klečeći moli s pukom Zdravo Marijo, tri puta.

Zdravo Kraljice, Majko Milosrđa; živote, slasti i ufanje naše, zdravo! K tebi vapijemo prognani sinovi Evini. K tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini. Svrni dakle, Odvjetnice naša, one svoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagosloveni plod utrobe svoje! O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!

S v e ć. Moli za nas, sveta Bogorodice!

P u k. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Bože, utočište naše i kreposti, pogledaj milostivo na puk, koji k tebi vapije; te po zagovoru slavne i neoskvrnjene Djevice Bogorodice Marije sa blaženim Josipom, njezinim Zaručnikom, i blaženim Apostolima tvojim Petrom i Pavlom i svim Svetima, molitve, koje prinosimo za obraćenje grješnika, za slobodu i uzvišenje svete Matere Crkve, milosrdno i dobrostivo usliši. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sveti Mihovile Arkanđele, brani nas u boju: proti pakosti i zasjedama đavolovim budi zaklon! Neka mu zapovjedi Bog, ponizno molimo: i ti, Vojvodo vojske nebeske, sotonu i druge duhove zlobne, koji svietom obilaze na propast duša, božanskom krepošću u pakao strovali! Amen.

Sveć. Presveto Srdce Isusovo.

Puk. Smiluj nam se! (Triput.)

(Za ovaj trokratni uzdah Presvetom Srdcu dao je papa Pijo X. oproštenje 7 godina i 7 četrdesetnica.)

POBOŽNOST SRDCU ISUSOVU

(Srdce Isusovo izvor je ljubavi i milosrđa. Moli se Njemu osobito u prvi petak svakog mjeseca. Ako se kroz 9 mjeseci svaki prvi petak izpovjediš i pričestiš dobit ćeš milost spasenja na času smrti.)

Litanije presv. Srdca Isusova

300 dana oproštenja — Leon XIII. 2. IV. 1899.

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!
Kriste, čuj nas!

Kriste, usliši nas!
Otče nebeski, Bože,
Sine, Odkupitelju svieta, Bože,
Duše Sveti, Bože,
Sveto Trojstvo, jedan Bože,
Srdce Isusa, Sina Otca vječnoga,
Srdce Isusovo, u krilu Djevice Matere od Duha Svetoga sazdano,
Srdce Isusovo, l Riečju Božjom bitno sjedinjeno,
Srdce Isusovo, Veličanstva bezkrajnoga,
Srdce Isusovo, hrame Božji sveti,
Srdce Isusovo, šatore Višnjega,
Srdce Isusovo, kućo Božja i vrata nebeska,
Srdce Isusovo, žarko ognjište ljubavi,
Srdce Isusovo, pravde i ljubavi, posudo,
Srdce Isusovo, dobrote i ljubavi puno,
Srdce Isusovo, kreposti sviju bezdno,
Srdce Isusovo, svake hvale predostojno,
Srdce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca,
Srdce Isusovo, u kojem je sve blago mudrosti i znanja,
Srdce Isusovo, u kojem prebiva sva punina božanstva,

smiluj se nama!

Srdce Isusovo, koje je Otcu vrlo omiljelo,
Srdce Isusovo, od kojega punine svi mi primismo,
Srdce Isusovo, željo bregova vječnih,
Srdce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrđa,
Srdce Isusovo, bogato za sve, koji zazivaju tebe,
Srdce Isusovo, izvore života i svetosti,
Srdce Isusovo, pomirbo grieha naših,
Srdce Isusovo, nasićeno pogrdama,
Srdce Isusovo, satrveno zbog opačina naših,
Srdce Isusovo, do smrti poslušno,
Srdce Isusovo, kopljem probodeno,
Srdce Isusovo, izvore sve utjehe,
Srdce Isusovo, živote i uzkrsnuće naše,
Srdce Isusovo, mire i pomirenje naše,
Srdce Isusovo, žrtvo za griehe,
Srdce Isusovo, spasenje onima, koji se ufaju u te,
Srdce Isusovo, ufanje onima, koji umiru u tebi,
Srdce Isusovo, milino sviju Svetih,

smiluj se nama!

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, oprosti nam, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, smiluj se nama.
Sveć. Isuse blaga i ponizna Srdca.
Puk. Učini srdce naše po Srdcu svojem.

Pomolimo se.

Svemogući, vječni Bože, pogledaj na Srdce preljubeznoga Sina svojega i na hvale i zadovoljštine, koje u ime grješnika tebi prikazuje, pa onima, koji milosrđe tvoje mole, oproštenje udieli umilostivljen, u ime istoga Sina svojega Isusa Krista, koji s tobom živi i kraljuje u vieke vjekova. Amen.

Posvetna molitva presvetom Srdcu Isusovu

Isuse presladki / Odkupitelju ljudskoga roda, / pogledaj na nas / pred oltarom tvojim, / preponizno prostrte. / Tvoji smo, / tvoji hoćemo da budemo; / a da mognemo s tobom / što čvršće biti sjedinjeni, / evo se danas / svaki od nas / drage volje posvećuje / Presvetomu Srdcu tvojemu. / Tebe, istina, mnogi / niesu nikada spoznali; / tebe su / prezrevši zapoviedi tvoje, / mnogi odbacili. / Smiluj se na jedne i na druge, / predobrostivi Isuse; / i sve ih pritegni / svetomu Srdcu svojemu, / Kralj budi, Gospodine, / ne samo vjernima, / koji niesu ni u jedno vrieme / odmetnuli se od tebe, / nego i razsipnim sinovima, / koji su te ostavili: / učini, / da se ovi / u kuću otčinsku brzo povrate, / da od biede i glada ne poginu. / Kralj budi onima, / koje ili kriva mnienja zavaravaju, / ili nesloga razstavlja, / i prizovi ih natrag / u luku istine / i k jedinstvu vjere, / da naskoro bude / jedno stado i jedan pastir. / Kralj budi svim onima, / koji se još u tami krivoboštva nalaze, / i ne krati se privesti ih u svietlo i kraljevstvo svoje. / Svrni napokon milosrdne oči svoje na potomke onoga naroda, / koji je tako dugo bio narod izabrani; / a krv nekoć na njih izazvana, / neka sada i na njih sađe / kao odkupnina i vrelo života. / Udieli, Gospodine, / Crkvi svojoj / sigurnu podpunu slobodu: / udieli svim narodima / mir i red; / učini, da s obadva stožera zemlje / jedan odliježe glas: / Budi hvala Božanskomu Srdcu, / po kojem nam je stečeno spasenje: njemu slava i čast / u vieke. Amen.

Kratka odprošnja Presvetomu Srdcu

O klanjanja vriedno Srdce Gospodina moga i Boga moga! Ganut dubokom boli i videći uvrede, koje su ti nanesene, a

sada ti se još danomice nanose u Sakramentu ljubavi; evo me, gdje ti pred noge padam, hoteći za to oproštenje moliti. O zašto ne mogu poklonima svojim i ljubavlju svojom nadoknaditi tvoje časti? Zašto ne mogu suzama svojim i krvlju svojom izbrisati tolikih obezčašćenja i svetogrđa, što vriedaju neizmjerno veličanstvo tvoje?

Oprosti mi, Spasitelju božanski, svu nevjeru i nezahvalnost, kojom se ogrieših proti vrhovnome gospodstvu tvojem. Spomeni se, da je klanjanja vriedno Srdce tvoje, noseći breme grieha mojih za smrtnoga života svoga, pod njim sve do smrti žalostno bilo. O ne daj, da boli tvoje i krv tvoja budu meni bezkoristni. Uništi u meni grješno srdce moje, pa mi podaj srdce po srdcu svojem; srdce skrušeno i ponizno, srdce čisto i bez ljage; srdce, koje će biti odsele žrtva posvećena slavi tvojoj, i uništena u plamenu ljubavi tvoje.

U buduće ja ću čednošću svojom u crkvi, marljivim pohađanjem, bogoljubnošću i gorljivošću u svetoj pričesti nastojati, da nadoknadim za sve uvrede, koje sam ti dosad nanio; kao i za sve nepristojnosti i za sva svetogrđa, što su širom svieta protiv tebe počinjena. A da ovi moji pokloni budu tebi miliji, ja ih

združujem s poklonima svetih Anđela, koji ti se klanjaju na oltarima našim. Udostoj se uslišiti želje moje i primiti poklone srdca, koje se vraća k tebi, Bogu svomu; i to zato, da samo tebe ljubi, i da u svemu i vazda radi samo iz čiste ljubavi tvoje, na slavu tvoju.

BLAŽENOJ DJEVICI MARIJI

(Bl. Dj. Marija Majka je dragoga Isusa. Sve milosti dieli Bog po Mariji. Marija se javila u Lurdu i Fatimi te je sviet pozvala, da čini pokoru, jer će drugčije propasti. Majci Božjoj posvećena je svaka subota. Osobitu pobožnost sviet izkazuje Majci Božjoj u mjesecu svibnju večernicama te u listopadu krunicom. Nosi rado na sebi medaljicu Majke Božje.)

Litanije lauretanske

Blažene Djevice Marije

300 dana oproštenja Leon XIII. 2. IV. 1899.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Otče nebeski, Bože, smiluj se nama.
Sine, Odkupitelju svieta, Bože, smiluj se nama.
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama.

Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo djevica,
Majko Kristova,
Majko Božje milosti,
Majko prebistra,
Majko prečista,
Majko neoskvrnjena,
Majko nepovrieđena,
Majko ljubezna,
Majko divna,
Majko dobroga savjeta,
Majko Stvoriteljeva,
Majko Spasiteljeva,
Djevice premudra,

moli za nas!

Djevice častna,
Djevice hvale dostojna,
Djevice moguća,
Djevice milostiva,
Djevice vjerna,
Ogledalo pravde,
Priestolje mudrosti,
Uzroče naše radosti,
Posudo duhovna,
Posudo poštovana,
Posudo uzorna pobožnosti,
Ružo otajstvena,
Tornju Davidov,
Tornju bjelokostni,
Kućo zlatna,
Škrinjo zavjetna,
Vrata nebeska,
Zviezdo jutarnja,
Zdravlje bolestnih,
Utočište grješnika,
Utjeho žalostnih
Pomoćnice krščana,
Kraljice anđela,
Kraljice patrijarha,
Kraljice proroka,
Kraljice apostola,
Kraljice mučenika,
Kraljice izpoviedalaca,
Kraljice djevica,
Kraljice svih Svetih,

moli za nas!

Kraljice bez grieha iztočnoga začeta, } moli za nas!
Kraljice svete krunice, }
Kraljice mira, }

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, oprosti nam, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, usliši nas, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, smiluj se nama.

Sveć. Moli za nas, sveta Bogorodice.

Puk. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Dopusti nam slugama svojim, molimo, Gospodine Bože, da se neprestano radujemo duševnom i tjelesnom zdravlju i da se slavnim zagovorom blažene Marije vazda Djevice izbavimo od sadašnje žalosti i naužijemo vječne radosti. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sveć. Moli za nas, sveti Josipe.

Puk. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Molimo te, Gospodine, da nam budu na pomoć zasluge zaručnika presvete Majke tvoje, da zadobijemo njegovim zagovorom, što svojom slabošću ne možemo postići. Koji živiš i kraljuješ na sve vieke vjekova. Amen.

Zdravo Kraljice

Zdravo Kraljice, majko milosrđa; živote, slasti i ufanje naše, zdravo! K tebi vapijemo prognani sinovi Evini. K tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini. Svrni dakle, odvjetnice naša, one svoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagosloveni plod utrobe svoje. O blaga, o mila, o sladka Djevice Marijo!

Sveć. Moli za nas, sveta Bogorodice.

Puk. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Svemogući, vječni Bože, koji si sudjelovanjem Duha Svetoga pripravio tielo i dušu slavne Djevice Majke Marije, da bude dostojno prebivalište Sinu tvojemu; daj, da nas ona, koje se s radošću spominjemo, milostivim zagovorom izbavi od sadašnjih zala i od vječne smrti. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Za papu, biskupa i sve kršćane

Svemogući, vječni Bože, smiluj se slugi svojemu Papi našemu N., i upravljaj ga po svojoj milosti na putu spasenja vječnoga; da s pomoću tvojom ono, što je tebi ugodno, želi i svom jakošću izvrši. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Bože, čija dobrota i ljubav nad pukom tvojim bdije i vlada, nahadni duhom mudrosti slugu svoga (nad)biskupa našega N., čijoj si nas duhovnoj brizi izručio, da se duhovnim napredkom ovaca umnoži vječna radost pastira. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Svemogući, vječni Bože, Gospodine Otče nebeski, pogledaj očima neizmjernoga milosrđa svoga na nevolje i potrebe naše. Smiluj se svim pravovjernicima, za koje se tvoj jedinorođeni Sin, Gospodin i Odkupitelj naš Isus Krist, dragovoljno predao u ruke grješnicima i prolio svoju dragocjenu krv na križu. Po ovom Gospodinu našem Isusu Kristu odvrati od nas, premilostivi Otče, zasužene kazni: sadašnje i buduće neprilike, pogibeljne bune, rat, skupoću, bolesti, tužna i nevoljna vremena. Prosvietli također i okriepi u svakom dobru duhovne i svjetovne poglavare, da revno izvršuju sve, što može unapriedititi

tvoju slavu, naše spasenje, obćeniti mir i blagostanje svih kršćana. Bože mira, sjedini nas u vjeri, izkorjeni svako krivovjerstvo i razkolničtvo. Obrati nam srdca na pravu pokoru i popravu života. Užezi u nama oganj ljubavi svoje. Daj nam postojano ići za pravednošću, da ti budemo kano pokorna djeca u životu i na umoru mili i dragi. Molimo također, kako hoćeš, o Bože, da molimo, za prijatelje i neprijatelje svoje, za zdrave i bolestne, za sve žalostne i nevoljne kršćane, za žive i mrtve. Tebi, Gospodine, preporučujemo sav svoj posao i pokoj, sve svoje trude i pute, svoj život i smrt. Dopusti nam, da ovdje uživamo tvoju milost, a ondje da sa svim izabranima u vječnom veselju i blaženstvu tebe hvalimo i slavimo. To nam podieli, Otče nebeski, po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva Blaženoj Djevici Mariji

Od sv. Alfonsa Liguorija

Presveta, bez grieha začeta Djevice, majko moja Marijo! K tebi, majci Gospodina moga i utočištu grješnika, ja najnevoljniji od svih, danas se utječem, o velika kraljice, ja se klanjam i hvalim ti za sve milosti, koje si mi do sada udielila,

osobito zato, što si me sačuvala od pakla, koji sam toliko puta zaslužio. Ja te ljubim, predraga Gospo, i od ljubavi, koju k tebi nosim, obećajem, da ću ti uviek služiti, i sve, što mogu, učiniti, da te i drugi ljube.

U te stavljam sve ufanje svoje, u ruke tvoje polažem sve spasenje svoje; uzmi me za slugu svoga. Pa jer toliko možeš kod Boga, očuvaj me od svih napasti; ili mi izprosi snagu, da ih vazda do smrti nadvladam. U tebe molim pravu ljubav k Isusu Kristu. Od tebe se nadam, da ću dobro umrieti. Majko moja! Za ljubav, koju gojiš k Bogu, molim te, budi mi u pomoći vazda, osobito, u zadnji čas života moga. Ne ostavi me sve dotle, dok ne vidiš, da sam spasen u nebu, gdje ću te blagoslivljati i slaviti milosrđe tvoje na sve vieke vjekova. Amen.

(300 dana oproštenja svaki put — pred slikom Majke Božje; podpuno oproštenje jedanput u mjesecu.)

POSVETNA MOLITVA SV. OTCA PAPE PIJA XII. SRDCU MARIJINOM

Kraljice Presvete Krunice, Pomoćnice kršćana, utočište roda ljudskoga, pobjednice u svim bojevima Božjim! Ponizno padamo pred priestolje Tvoje uvjereni, da

ćemo postići milosrđe i primiti milost i potrebnu pomoć i obranu u sadanjim nevoljama, ne radi naših zasluga, kojih zapravo nemamo, nego jedino radi neizmjerne dobrote Tvoga majčinskog Srdca! U ovom žalostnom času ljudske poviesti predajemo se i posvećujemo Tebi, Tvome neokaljanome Srdcu ne samo u zajednici s Otajstvenim Tielom Tvoga Isusa, svetom Crkvom, koja trpi i krvari na tolikim stranama i na tolike je načine razžalošćena, nego također sa čitavim svietom, raztrganim divljom neslogom i razpaljenim požarom mržnje, što je sve žrtva vlastite opačine. Neka Te ganu tolike ruševine tjelesne i duševne; tolike boli, tolike stiske otaca i majki, zaručnika, braće, nevine djece; toliki životi ugušeni u cvietu mladosti; tolika tjelesa raztrgana u groznoj klaonici; tolike duše, koje se muče i izdišu, tolike, koje su u pogibelji, da se za uviek izgube! Izprosi nam od Boga mir, Ti o Majko milosrđa! A prije svega izprosi nam one milosti, koje mogu za čas obratiti srdca ljudska, one milosti, koje pripremaju, donose i osiguravaju mir! Kraljice mira, moli za nas i podaj zaraćenom svietu mir, za kojim narodi uzdišu, mir u istini, u pravdi, u ljubavi Kristovoj. Podaj mu mir oružja i mir duša, da se u

stalnosti poredka širi kraljevstvo Božje. Pruži Svoju zaštitu nevjernicima kao i onima, koji još sjede u sjeni smrtnoj; udieli im mir i učini, da im se rodi Sunce istine, te da uzmognu pred jedinim Spasiteljem svieta zajedno s nama ponavljati: »Slava Bogu na visini, i mir ljudima na zemlji, koji su dobre volje!« (L. 2, 14). Podaj mir narodima, koji su podieljeni zabludom ili neslogom, a napose onima, koji izpoviedaju posebnu pobožnost prema Tebi, i kod kojih nije bilo kuće, gdje se nije poštivala Tvoja častna slika (danas možda sakrivena i spremljena za bolje dane), i privedi ih u jedini ovčinjak Kristov, pod jedinim i pravim pastirom. Izprosi mir i podpunu slobodu svetoj Crkvi Božjoj; zaustavi poplavu novoga poganstva, koje se sve više širi; podržavaj u vjernicima ljubav k čistoći, kršćanski život i apostolski žar, da se poveća zaslugama i brojem narod onih, koji služe Bogu. Konačno, kako su Srdcu Tvoga Isusa bili posvećeni Crkva i sav ljudski rod, da bi im Ono, u koje su polagali svu nadu, bilo znamen i zalog pobjede i spasenja, tako se isto mi za uviek posvećujemo i Tebi, Tvome neokaljanom Srdcu, o Majko naša i Kraljice svieta: da Tvoja ljubav i zaštita pospješi proslavu kraljevstva Božjega, i

svi narodi, pomireni među sobom i s Bogom, nazivaju blaženom Tebe i s Tobom, od jednoga kraja zemlje do drugoga, zapjevaju vječni »Magnifikat« slave, ljubavi, zahvalnosti Srdcu Isusovom, u kojem jedino mogu naći Istinu, Život i Mir!

Spomeni se

Molitva sv. Bernarda

Spomeni se, o predobrostiva Djevice Marijo, kako se nije nikad čulo, da si ikoga zapustila, koji se k tebi u zaštitu utekao, tvoju pomoć zatražio i tvoj zagovor zaprosio. Ovim pouzdanjem obodren utječem se i ja k tebi, Djevice djevica, k tebi, Majko, dolazim, pred tobom eto stojim ja grješnik i uzdišem. Nemoj Majko Rieči Božje, prezreti rieči mojih, nego ih milostivo poslušaj i usliši. Amen.

(300 daná oproštenja svaki put; podpuno oproštenje — uz obične uvjete — jedanput u mjesecu, ako se ta molitva svaki dan moli.)

Pod obranu tvoju

Pod obranu se Tvoju utječemo, sveta Bogorodice. Ne odbij nam molbe u potrebama našim, nego nas od svih pogibli

uviek oslobodi. Djevice slavna i blagoslovljena. Gospođo naša, Posrednice naša, Zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuči, svojemu nas Sinu izruči!

SV. JOSIPU

(Sv. Josip je bio Isusov hranitelj. Crkva štuje sv. Josipa kao svoga pokrovitelja. Hrvatski narod odabrao ga je za svoga zaštitnika. Umro je na Isusovim rukama. ,Zato je zaštitnik dobre i sretne smrti.)

Litanije svetoga Josipa

300 dana oproštenja jedanput na dan. Pijo X. 18. III. 1909.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usluši nas.
Otče nebeski, Bože, smiluj se nama.
Sine, Odkupitelju svieta, Bože, smiluj se nama.
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama

Sveta Marijo,
Sveti Josipe,
Slavni porode Davidov,
Svjetlosti patrijarha,
Zaručniče Bogorodice,
Stidljivi čuvaru Djevice,
Hranitelju Sina Božjega,
Brižni branitelju Kristov,
Glavaru slavne Obitelji,
Josipe pravedni,
Josipe prečisti,
Josipe premudri,
Josipe jaki,
Josipe pokorni,
Josipe vjerni,
Ogledalo strpljivosti,

} moli za nas!

Ljubitelju siromaštva,
Uzore radnika,
Uresu domaćeg života,
Čuvaru djevica,
Potporo obitelji,
Utjeho biednih,
Ufanje bolestnih,
Zaštitniče umirućih,
Strahu zlih duhova,
Pokrovitelju svete Crkve,
} moli za nas!

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, oprosti nam, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, usliši nas, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, smiluj se nama.

Sveć.: Postavio ga je Gospodarom doma svojega.

Puk: I poglavicom svega imanja svojega.

Pomolimo se

Bože, koji si se neizkazanom providnosti dostojao izabrati blaženoga Josipa za zaručnika presvetoj Majci svojoj, daj, molimo, da koga kao pokrovitelja čistimo na zemlji, zavriedimo imati zagovornikom na nebu. Koji živiš i kraljuješ u vieke vjekova. Amen.

Molitva svetomu Josipu

K tebi se, o sveti Josipe, utječemo u svojoj nevolji. Pošto smo tvoju presvetu zaručnicu za pomoć zamolili, molimo pouzdano i za tvoju pomoć. Za ljubav, koja te je sa neoskvrnjenom Djevicom i Bogorodicom vezala; i za otčinsku ljubav, kojom si grlio Diete Isusa; smjerno te molimo, da baštinu, koju je Isus Krist svojom krvlju odkupio, milostivo pogledaš, te u pomoć pritečeš našoj nevolji svojom moći.

O brižni čuvaru božanske obitelji, brani odabrano potomstvo Isusa Krista. Ne daj, predragi otče, da nas okuže zabluda i pokvarenost. Budi nam s neba milostivo u pomoći, o naš jaki zaštitniče, u borbi s vlašću tmine. Pa kao što si nekad izbavio Diete Isusa iz najveće pogibli života, tako i sada brani svetu Crkvu Božju od svih zasjeda neprijateljskih, te nas svakoga pojedinoga trajno uzmi pod svoje okrilje, da uzmognemo po tvojem izgledu i tvojom pomoću sveto živjeti, blaženo preminuti i u nebu vječno blaženstvo zadobiti. Amen.

(300 dana oproštenja jedanput na dan. Ako se moli kod javnoga moljenja krunice u mjesecu listopadu, dobiva se svaki put oproštenje od 7 godina i 7 četrdesetnica.)

(Sv. Ante bio je redovnik franjevac. Radi svetog života na zemlji Bog čini mnoga čudesa po njegovom zagovoru.)

Pobožnost sv. Antunu Padovanskom

Litanije sv. Antuna

Za privatnu porabu

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!

Kriste, čuj nas!
Kriste, usliši nas!
Otče nebeski, Bože, smiluj se nama!
Sine, Odkupitelju svieta, Bože, smiluj se nama!
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama!
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama!
Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo djevica,
Sveti Antune Padovanski,
Sveti Antune, miljenče božanskog Djeteta,
Sveti Antune, gorljivi apostole,
Sveti Antune, urese svoga svetoga reda,
Sveti Antune, diko sv. Franje,
Sveti Antune, ljubitelju siromaštva,
Sveti Antune, učitelju pokornosti,
Sveti Antune, ogledalo odricanja i mrtvenja,
Sveti Antune, ljiljane djevičanstva,
Sveti Antune, miomirisna posudo čistoće,
Sveti Antune, sjajna zviezdo svetosti,
Sveti Antune, uzore ćudorednosti,
Sveti Antune, ognju ljubavi,
Sveti Antune, krasoto nebeska,
Sveti Antune, škrinjo zavjetna,

Moli za nas!

*

Sveti Antune, čuvaru božanskoga znanja,
Sveti Antune, trubljo evanđeoska,
Sveti Antune, stupe Crkve,
Sveti Antune, učitelju istine,
Sveti Antune, vjestniče milosti,
Sveti Antune, revnitelju duša,
Sveti Antune, utočište zapuštenih,
Sveti Antune, utjeho žalostnih,
Sveti Antune, uzkrisitelju mrtvih,
Sveti Antune, izkorjenitelju opačina,
Sveti Antune, uzore kreposti,
Sveti Antune, kladivo krivovjeraca,
Sveti Antune, svietlo nevjernika,
Sveti Antune, izpitatelju srdaca,
Sveti Antune, mučeniče željom,
Sveti Antune, trepete zlih duhova,
Sveti Antune, nalazniče izgubljenih stvari,
Sveti Antune, slavni čudotvorče,
Sveti Antune, svetče čitavoga svieta,

} Moli za nas!

Milostiv budi, oprosti nam, Gospodine!
Milostiv budi, usliši nas, Gospodine!
Od svakoga zla, oslobodi nas, Gospodine!
Od svakoga grieha,
Od zasjeda vražjih,
Od kuge, glada i rata,
Od smrti vječne,
Po zaslugama svetog Antuna,
Po gorućoj ljubavi njegovoj,

} Oslobodi nas, Gospodine!

Po revnom propoviedanju njegovu,
Po želji za mučeničtvom,
Po uztrajnosti njegovoj u poslušnosti, siromaštvu i čistoći,
Po žarkoj ljubavi njegovoj, koja ga učini dostojnim, da te kao maleno djetešce primi u ruke svoje,

} Oslobodi nas, Gospodine!

Na dan sudnji,
Mi grješnici,
Da se dostojiš na pravu nas pokoru ganuti,
Da se dostojiš oganj svete ljubavi svoje u nama upaliti,
Da se dostojiš sv. Antuna za zaštitnika i zagovornika nama darovati,
Da se dostojiš po zaslugama sv. Antuna pravo nam pokajanje, duboku poniznost i dar svetoga razmišljanja podieliti,
Da se dostojiš po zagovoru svetoga Antuna nas pomoći, da đavla, sviet i tielo uzmognemo podpuno nadvladati,
Da se dostojiš sve one pomoći, koji sv. Antuna u svojim nevoljama, zazivaju,
Da se dostojiš nas uslišiti,

} Molimo te, usliši nas!

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, oprosti nam, Gospodine!

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, usliši nas, Gospodine!
Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, smiluj se nama!
Kriste, čuj nas!
Kriste, usliši nas!
Gospodine, smiluj se!
Kriste, smisluj se!
Gospodine, smiluj se!
Otče naš.
Zdravo Marijo.
R. Moli za nas, sv. Antune.
O. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Svemogući, vječni Bože, koji si svetoga Antuna obilatim milostima i sjajnim čudesima odlikovao; udieli nam milost, da sve, štogod od tebe po njegovim zaslugama ištemo, po njegovu moćnom zagovoru za stalno primimo. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Antifona sv. Antunu

(Ovako se pjeva kod franjevaca):

1. **Ako čuda tražiš, gle,**
Smrt i bludnja, nevolje,
Đavo, guba bjegaju,
Zdrave bolestnici.

Pripjev:

More, robstvo blaži se,
Uda, stvari propale
Mole i dobivaju
Mladi pa i starci.

2. Izčezava pogibelj,
Prestaju i potrebe,
Neka priča, tko to zna,
kao Padovanci.

Pripjev...

3. Slava Otcu Višnjemu
I s njim Sinu njegovu
Ko i Duhu Svetomu
Sad i u sve vieke...

Pripjev...

R. Moli za nas, blaženi Antune.

G. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Crkvu tvoju, Bože, neka razveseli zavjetna svetkovina blaženog Antuna, izpovjedaoca tvojega; da bude vazda zaštićena duhovnom pomoću i da zavriedi uživati

vječne radosti. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

(Svaki put 100 dana oproštenja, jedanput u mjesecu podpuno oproštenje — uz običajne uvjete.)

Pobožnost devet utoraka na čast sv. Antunu

(Nebrojena čudesa i milosti, kojima je Bog po zaslugama sv. Antuna ovu pobožnost potvrdio, neka te ponukaju, da i ti — ako mogneš — obaviš ovu pobožnost na slavu Boga velikoga i devet zborova anđeoskih i sv. Antunu.

Ta se pobožnost u čast sv. Antunu obavlja ovako:

1. Valja se izpovjediti i pričestiti. 2. Slušati sv. Misu ako je moguće, na oltaru Svetčevu. 3. Pobožno izmoliti litanije sv. Antunu i Antifonu. Koji ne umije čitati, neka zato izmoli na čast sv. Antunu 13 Očenaša i 13 Zdravih Marija. 4. Pokoru koju sebi zadati n. pr. postiti, ili udieliti koju milostinju. 5. Drugo koje dobro djelo osim spomenutih jednoć barem za te devetnice obaviti na čast sv. Antunu.

Težko da ima, tko bi tu pobožnost živom vjerom u Boga i zaufanjem u sv. Antuna obavio, a da nije željene milosti ili drugo što koristnije zadobio.)

Molitva za svaki utorak

O slavni i ljubljeni prijatelju trojednoga Boga, sveti Antune! Ti, diko svete Crkve, iztrebitelju opačina, a sijaču kreposti, ti trepete krivovjeraca, a tješitelju žalostnih, ti veliki i neprestani čudotvorče, ti nalazniče i darovatelju izgubljenih stvari, ti sjajna zviezdo svetosti i osobiti pomoćniče u svim protivštinama duševnim i tjelesnim: molim te smjerno i zaufano, da mi priteče u pomoć. Znam ja, da niesam vriedan te milosti, ali zato se utječem k tebi, otcu svih zapuštenih i žalostnih i nesretnih. Pogledaj me milostivo i moju poniznu molbu prikaži Isusu Gospodinu, te je premoćnim zagovorom svojim podupri. Dobri otče! Nemoj ni mene odbiti od sebe, ti, koji još nikoga niesi odbio. Usliši biedna mene sada i vazda, i budi mi u pomoći na čas smrti moje. Amen.

MOLITVE SVETCIMA

(Svetci su osobiti prijatelji Božji. Moli se njima u potrebama.)

Molitva sv. Sebastijanu (20. siečnja)

(Sv. Sebastijan bio je častnik. Zauzimao se za kršćane i zato je bio mučen strjelicama dok nije umro. Zaštitnik je ratnih ozljeđenika.)

Podaj, molimo, svemogući Bože, da zagovor blaženoga Sebastijana Tvoga mučenika, oslobodi naše tielo od svih protivština, a dušu da očisti od svih zlih misli. Po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu Tvojemu koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vieke vjekova. Amen.

Sv. Blažu (3. veljače)

(Sv. Blaž bio je liečnik, a onda je postao biskup. Kad su ga pogani uhvatili ozdravio je znakom križa dječaka, kojemu je zapela kost u grlu. Zato ga zazivamo u bolesti grla. Umro je kao mučenik.)

O slavni sv. Blažu, koji si kratkom molitvom povratio zdravlje djetetu, koje je poradi riblje kosti u grlu bilo na smrti, izprosi nam svima milost, da osjetimo moć tvoje obrane u svim grlenim bolestima, osobito pak, da izvršujući vjerno sve crkvene zapoviedi budemo pokoravali grlo, to toliko pogibeljno sjetilo. Ti, koji si svojim mučeničtvom ostavio Crkvi svjedočanstvo vjere, izprosi nam, da uzdržimo taj božanski dar i da branimo bez ljudskog obzira riečju i djelom istinu te vjere,

koju u današnje vrieme toliko progone i ocrnjuju. Amen.

(300 dana oproštenja jedanput na dan.
Lav XIII. 16. kolovoza 1902.)

Sv. Jurju (23. travnja)

(Sv. Juraj bio je častnik. Car Diokleci-jan proganjao je i ubijao kršćane. Na obranu vjere ustao je i Juraj kao vojnik. Radi toga osudio ga je car na smrt i umro je kao mučenik.)

Bože, koji nas razveseljuješ zaslugama i zagovorom bl. Jurja, mučenika svoga, daj nam milostivo, da tvoja dobročinstva, što ih po njemu molimo, darom tvoje milosti doista postignemo. Po Kristu Gospodinu našem Amen.

Sv. Alojziju (21. lipnja)

(Sv. Alojzije bio je grofovski sin. Prezreo je svjetski život i postao Isusovac. Umro je u 24. godini, a da nije nikad okaljao svoju dušu griehom nečistoće. Zato se slavi kao zaštitnik mladeži.)

Sveti, evanđeoskom čistoćom urešeni Alojzije! Evo, ja najnevredniji štovatelj tvoj, preporučam ti osobitim načinom čistoću duše svoje i tiela svoga. Tvojom te anđeoskom čistoćom zaklinjem, da me pre-

poručiš Isusu Kristu, neokaljanomu Jaganjcu, i njegovoj presvetoj Majci Djevici svih djevica, te me sačuvaš od svakoga smrtnoga grieha. Ne dopusti, da ikada padnem u ikoji nečisti grieh; a kad opaziš da sam u napasti ili u grješnoj pogibelji: odvrati od mene sve nečiste misli i požude. Obnovi tada opet u meni misao na vječnost i na Isusa razpetoga. Utisnu mi duboko u srdce čuvstvo svetoga straha Božjega. Užezi u meni oganj Božje ljubavi, da sliedeći tebe na zemlji, zaslužim s tobom uživati Boga na nebu. Amen.

(Oproštenje od 100 dana jedanput na dan. Pijo VII. 6. ožujka 1802.)

Sv. Ivanu Krstitelju (24. lipnja)

(Sv. Ivan Krstitelj bio je preteča Isusov. Živio je u pustinji kraj rieke Jordana, strogim pokorničkim životom. Propoviedao je dolazak Isusa, kojega je i krstio u Jordanu. Kralj Herod odrubio mu glavu, jer ga je korio radi grješnog života.)

Molitva

Bože, koji si današnji dan počastio rođenjem blaženoga Ivana, daj svojim narodima milost duhovnih radosti i upravi duše svih svojih vjernih putem vječnoga spa-

senja, po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu Tvojem, koji s Tobom živi i kraljuje **u vieke vjekova. Amen.**

Sv. Petru (29. lipnja)

(Sv. Petar bio je obični ribar. Isus ga je izabrao za svoga učenika, a poslije svoga Uzkrsnuća postavio ga za vrhovnoga poglavara Crkve. Po primitku Duha Svetoga otišao je u Rim, odakle je 25 godina upravljao Crkvom. Umro je razapet na križu glavom okrenut prema zemlji.

Hrvati došavši u današnju svoju domovinu položili su zavjet svetom Petru na ruke njegovog nasljednika pape Agatona, da neće nikada provaljivati u tuđe zemlje.)

Molitva

Božanski Spasitelju Isuse Kriste, koji si u svojoj premudrosti izabrao običnoga ribara Petra za vrhovnoga Poglavara svoje Crkve, podaj molimo Te, da po Njegovom zagovoru hrvatski narod i dalje održi svoje obećanje, te neće ni u buduće voditi ratove za otimanje tuđih zemalja. Radi izvršivanja ovog obećanja, daj da zaslužimo Njegovu zaštitu u svim težkoćama ovdje na zemlji, kao i obilan zagovor na času naše smrti. Amen.

Sv. Pavlu (29. lipnja)

(Sv. Pavao bio je veliki progonitelj kršćana. Pred Damaskom Isus ga je obratio i pozvao za svoga apostola. Propoviedao je po čitavom tadašnjem svietu. Umro je u Rimu zajednom sa sv. Petrom. Kao rimskom građaninu odrubili su mu glavu.)

Molitva

Bože, koji si množtvo naroda poučio propoviedanjem blaženoga apostola Pavla, daj nam, molimo te, da osjećamo kod tebe zaštitu onoga, kojega uspomenu štujemo. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva sv. Pavlu protiv zle štampe

O slavni sveti Pavle, koji si toliki trud uložio, da u Efezu izkorieniš knjige, što su mogle pokvariti duh vjernika: ti vidiš, kako bezbožna i pokvarena štampa svaki dan nastoji da iz srdaca ljudskih izčupa dragocjeni dar vjere i neporočnost života. Od srdca te molimo, sveti apostole, izmoli svietlo tolikim pokvarenim piscima, da već jednom prestanu škoditi kršćanskomu svietu svojim krivim naukama i himbenim podvalama. Daj, da zamrze na zlo, što ga nanose odabranomu stadu Isusovu, a nama

svima izprosi milost, da vazda poslušni glasu vrhovnoga poglavara ne čitamo nikada pokvarenih knjiga, nego da nasuprot nastojimo čitati i, koliko možemo, širiti onakve knjige, koje spasonosnim naukom unapređuju veću slavu, uzvisuju njegovu Crkvu i idu za spasenjem duša. Amen.

(Jedanput na dan 300 dana oproštenja.)

Sv. Ćirilu i Metodu (5. srpnja)

za sjedinjenje odieljenih s kat. Crkvom

(Sv. Ćiril i Metod bili su dva brata, koji su u slavenskim zemljama propoviedali sv. vjeru i prvi preveli sv. Pismo i vjerske knjige na slavenski jezik.)

Bože, koji si nas po svetoj braći Ćirilu i Metodiju k jedinstvu vjere pozvao, sjedini odieljenu braću našu sa svetom katoličkom Crkvom, da bude kako na nebu tako i na zemlji samo jedno stado i jedan pastir pravovjernih kršćana. Za to te molimo po zaslugama Isusovim, po zagovoru prečiste Djevice Marije, svete braće Ćirila i Metodija i svih Svetih tvojih. Amen.

Otče naš. Zdravo Marijo.

Sveta braćo Ćirile i Metodiju, molite za nas!

Sv. Iliji (20. srpnja)

(Sv. Ilija bio je starozavjetni prorok. Svojim je govorima grmio protiv grieha i velikih nepravdi, koje su se događale za vrieme kralja Ahaba. U svojoj starosti odvežen je na ognjenim kolima put svemira. Doći će na sviet prije sudnjeg dana. Bosna ga štuje kao svoga zaštitnika.)

Molitva

Podaj, molimo Svemogući Bože, da mi, koji vjerujemo, da je bl. Ilija, Tvoj prorok ognjenim kolima bio čudesno uzdignut, njegovim zagovorom budemo uzdignuti do nebeskih stvari i da se radujemo u družtvu svetih Tvojih, po Gospodinu našem Isusu Kristu koji s Tobom živi i kraljuje u vieke vjekova. Amen.

Bl. Augustinu Kažotiću (3. kolovoza)

(Bl. Augustin rodom je iz Trogira. Bio je najprije zagrebački biskup a onda biskup u Luceri u Italiji gdje je i umro.)

Augustine, biskupe presveti, svjetlosti Zagreba, dio Lučere, slavo reda sv. Dominika: brani svoje štovatelje pomoćima nebeske milosti.

R. Moli za nas, bl. Augustine.

O. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

P o m o l i m o s e. Bože, koji si se udostojao, da u blaženom Augustinu, priznavaocu svomu i biskupu, dadeš Crkvi svojoj primjer dobra pastira: dopusti milostivo, da po njegovu zagovoru zaslužimo doći na zeleni pašnjak tvoj. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sv. Dominiku (4. kolovoza)

(Sv. Dominik osnovao je biele fratre ili Dominikance. Uveo je pobožnost sv. Krunice.)

Sveti Dominiče, vjerni sljedbeniče Isusa Krista, k tebi se danas utječem. Ti si sačuvao nesamo nevinost, koju si dobio na svetom krštenju, nego si i uresio svoju dušu velikim krepostima i postigao velik stepen svetosti. Smiluj se i meni, koji sam obterećen mnogim opačinama i potreban tvoga zagovora. Izprosi mi milost, da već jednom počnem oplakivati griehe i za njih pokoru činiti. Daj, da budem čist u srdcu i pameti i da pred očima uviek gledam prisutnoga Boga. Postigni mi napokon i to, da ljubim Boga i bližnjega, da budem

daleko od grieha i svieta, pa da sliedeći tvoj primjer zagovorom tvojim dođem gore u nebo i gledam slavu, koju uživaš. Amen.

R. Moli za nas, sveti Dominiče.

O. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Bože, koji si se udostojao Crkvu svoju prosvietliti zaslugama i naukama svoga svetoga priznavaoca Dominika, podaj, da njegovim zagovorom nikad ne bude lišena vremenite pomoći i da svagda uspieva u duhovnom napredku. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sv. Roku (16. kolovoza)

(Sv. Rok razdielio je sav imetak siromasima. Za njegova života nastala je kuga. Znakom križa i molitvom mnoge je izliečio od te strašne bolesti.)

Pomolimo se. Gospodine čuvaj svoj puk neprestanom blagošću i zagovorom zasluga sv. Roka očuvaj ga od svake kuge i duše i tiela. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Bl. Marku Križevčaninu (7. rujna)

(Bl. Marko rodom je iz Križevaca. Bio je kanonik u Ostrogonu, gdje je umro kao mučenik.)

Bože, koji si ovaj dan posvetio pobjednim slavljem bl. Marka, svojega mučenika, usliši molbe svojega puka i podaj, da mi, koji častimo njegove zasluge, nasljedujemo postojanost njegove vjere. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sv. Mihovilu (29. rujna)

(Sv. Mihovil je arkanđeo, koji je pobiedio Lucifera i ostale zle anđele, koji su se pobunili protiv Boga.)

Preslavni vojvodo vojske nebeske, sv. Mihovile arkanđele, brani nas u boju protiv knezova tmine i njenih svjetskih upravljača. Dođi u pomoć ljudima, što ih je Bog na svoju sliku i priliku stvorio i od đavolskog silničtva za veliku cienu odkupio. Moli se Bogu mira, neka satare sotonu našim nogama, da nam ne može škoditi. Prikaži naše molbe Svevišnjemu, da nas brzo preteče milosrđe Gospodnje i da ti uhvatiš zmaja, staru zmiju, i svezana ga baciš u bezdan. Amen.

Sv. Franji (4. listopada)

(Sv. Franjo bio je sin trgovca. Ostavio je bogatu baštinu i živio je kao najveći siromah. Osnovao je Franjevački red.)

Sveti Franjo, preziratelju svieta i razkošja njegova, čudo siromaštva i poniznosti, živa priliko razpetoga Isusa: molim te za ljubav prečiste Majke Djevice Marije, izprosi mi od Boga milost, da nastojim svim srdcem pravu pokoru činiti za griehe svoje i pravdi Božjoj zadovoljiti. Daj, da ni za što držeći dobra vremenita, razpet i mrtav ovomu svietu i vazda u srdcu imajući živu uspomenu muke i smrti Isusove unapredak živim samo za njega, koji se dostojao za me umrieti. Amen.

Bl. Nikoli Taviliću (14. studena)

(B. Nikola Tavilić rodom je iz Šibenika. Postao je Franjevac. Mnogo je propoviedao po Bosni, gdje je obraćao Bogumile. Umro je kao mučenik u Jeruzalemu, gdje su ga Turci spalili.)

Bože, koji si blaženog Nikolu Tavilića proslavio revnošću za širenje vjere i palmom mučeničtva, daj nam, molimo, da po njegovu primjeru i zagovoru idući putem tvojih zapoviedi zaslužimo nagradu vječnoga života. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva bl. Nikoli Taviliću za hrvatski narod

Blaženi Nikola Taviliću, Ti, koji si od Jadrana do Sriema Kristovom riečju suzbijao nevjeru, što je s Iztoka stala da raztače Hrvatsku, čuj nas, koji Te evo, ovjenčana mučeničkom krunom Kristova grada Jerusalema, širom hrvatske domovine velikom slavom slavimo i zaštitu Tvoju zazivamo: moli za hrvatski narod Krista Gospodina našeg. Amen.

(Za obje zadnje molitve 50 dana oprošćenja svaki put.)

Sv. Stjepan (26. prosinca)

(Sv. Stjepana izabrali su apostoli, da dieli milostinju i propovieda. Radi moći Duha Svetoga, koji je iz Njega progovarao zamrzili su ga Židovi te ga kamenovali. Umirući molio je poput Isusa za svoje neprijatelje.)

Pomolimo se. Daj nam, molimo Gospodine nasljedovati, što častimo, da naviknemo neprijatelje ljubiti, jer slavimo rođendan onoga, koji je znao i za progonitelje svoje moliti Gospodina našega Isusa Krista, sina Tvojega: koji s Tobom živi i kraljuje u vieke vjekova. Amen.

Molitva svetcu, čije ime nosiš

O sveti N., kojega osobito treba da štujem kao odvjetnika svoga pred Bogom, radujem se iz svega srdca, što sam tvojim imenom, premda nedostojan, nazvan na svetom krštenju; samo mi je žao, što način života mojega ne odgovara svetosti imena tvojega. O sveti N., pomoćniče moj, daj mi se milostiv ukaži, te i od Boga izprosi milost, da na bolje promienim život svoj i svom pomnjom sliedim kreposti tvoje. Ne daj, da slavu imena tvoga pogrdim griesima svojim. Čuvaj mi dušu, brani mi tielo, podaj mi stalnost u dobru, izbavi me od svakoga zla, a osobito budi mi u pomoći na čas smrti moje, da ti uzmognem na darovima tvojim hvaliti i slaviti Boga u vieke vjekova. Amen.

Molitva za Domovinu!

Bože, previšnji vladaru sviju naroda i država, Tebe ponizno molimo, pogledaj milostivim okom na domovinu i na narod naš. Daj, Bože, kao što si Ti jedan, jedan nam Spasitelj i učitelj i jedna istina, da se tako i cieli narod naš hrvatski složi u jednoj pravoj vjeri, da tako složni služimo Tebi na slavu, sebi na spasenje, domovini u korist. Izkorieni s toga krive nauke i

opačine. Daj svima poglavarima bistru pamet i dobro srdce, da nas vode putem istine i pravice; daj njihovim savjetnicima plemenite i sretne misli, sudcima pravičnost, da se kod nas i po svuda zlo kara i kazni, dobrota hvali i plaća, rugoba i sramota zatire, red i skladnost uzdrži i da svaki bude vjeran u svojoj službi.

Nadahni i ravnaj podanike, da ljube poglavare, da štuju njihovu vlast, da drže zakone, a kad zatreba, da i imetak svoj i život dadu za vjeru i domovinu. Daj hrvatskoj domovini našoj sreću, umnoži joj stanovnike, blagoslovi poljodjelstvo i trgovinu; unapriedi u njoj pravu znanost, umjetnost, obrt i svaki rad, svaki plemeniti i tvarni podhvat. Čuvaj joj polja od nepogode, nadaruj nas dobrom ljetinom i napredkom u svemu dobru.

Čuvaj nas Bože, od neprijatelja i rata, od kužnih bolesti i glada; čuvaj nas mržnje, nesloge, svađe i nemira. Sve nas, Bože, zadahni duhom istine i ljubavi, da Tebi vjerno služeći i međusobno se bratski ljubeći slavimo Tebe višnjega Vladara sada i u nebeskoj domovini do vieka po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Za Poglavnika!

Pomolimo se: Bože, komu svaka vlast i dostojanstvo služi: podaj slugi svojemu Poglavniku našemu Antunu, sretan napredak njegova dostojanstva, u kojem, da se Tebe uviek boji, Tebi vazda ugoditi nastoji. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Molitva za roditelje

Gospodine Bože, ti si nam zapovjedio, da svoje starije slušamo, štujemo i ljubimo; ti si nam svečano obećao i vječno blaženstvo, ako svoje dužnosti prema roditeljima svojim točno vršimo. Molimo te, podaj nam milost, da uzmognemo svoje roditelje vazda kako treba štovati i ljubiti, njihove nauke poslušati, njihove opomene i zapoviedi tako vršiti, kao da si nam ih ti sam dao. Udieli nam milost, da ih od srdca ljubimo i tu ljubav djelom pokažemo; da im u potrebama pomognemo, te im tako uzvratimo ljubav, koju su nam od prvoga časa našega života izkazali. O ljubezni Otče nebeski, daj nam milost, da sve dužnosti prema roditeljima točno izvršimo, i jednoć s njima zajedno kod tebe se veselimo na vieke vjekova. Amen.

Molitva za obitelj

Moj dobri milosrdni Bože! Tvojoj svemogućoj zaštiti preporučam ženu, djecu, sve ukučane i sve imanje svoje. Blagoslovi ih svojim svemogućim blagoslovom kao što si blagoslovio svetu obitelj u Nazaretu. Čuvaj ih od svih zala duše i tiela. Brani ih od napasti nečistoga duha, budi im zaštita od pakosti ljudske, pruži im pomoć svoju u bolestima, pogibeljima života i nepogodama vremena. Daj im jakost da izdrže sve težkoće u strpljivosti i odanosti u svetu volju Tvoju.

Isuse, Marijo i Josipe, budite njima i meni zagovornici pred priestoljem Božjim, da se poslije svih težkoća nađeno zajedno u obiteljskom krugu, gdje ćemo za učinjena dobročinstva slaviti Otca i Sina i Duha Svetoga Amen!

Molitva u bolesti

Bože moj, koji si u svojoj premudrosti dopustio težke rane i boli mojemu tielu, daj mi u svojoj ljubavi i milosrđu strpljivost, da podnesem ove muke na Tvoju slavu i spas svoje duše. Znam, da sam zaslužio bolest radi težkih grieha svojih, ali Te molim, primi ovu bol kao zadovoljštinu za grješna djela moja. Neka trpi

muke ono tielo, koje se je u životu toliko puta bunilo protiv Tebe i Tvojih svetih zapoviedi. Neka sada na sebi kuša kako je težak grieh prestupati svete zapoviedi Tvoje!

Ali dobri Bože primi ovu moju bolest i za dobro moje domovine i mojih poglavara. Tvoj Sin Isus Krist žrtvovao je život svoj za spasenje čitavoga svieta, dopusti da i ja trpim ove boli za boljitak hrvatskog naroda.

Isuse, Ti si rekao: »Dođite k meni svi, koji ste umorni i obterećeni i ja ću vas okriepiti!« Evo me bolestnoga k Tebi, svemožnom liečniku, da izliečiš moje rane i boli kako bi opet u podpunom zdravlju mogao služiti Tvojim zapoviedima, svojoj obitelji i domovini Amen.

U smrtnoj pogibelji

Isuse, Marijo i Josipe pomozite mi u zadnjim časovima života. Otče, u ruke tvoje predajem duh svoj.

Za one, koji umiru

O preblagi Isuse, ljubitelju duša, molim te za smrtnu muku Presvetoga Srdca tvoga i za boli bezgrješne Majke tvoje, operi krvlju grješnike cieloga svieta, koji

su sada na umoru te će još danas umrieti. Amen.

Srdce Isusovo, koje si pretrpjelo smrtnu tjeskobu, smiluj se onima, koji sada umiru!

Za poginule drugove

Svemogući, vječni Bože, Gospodaru živih i mrtvih primi naše skromne molitve, koje šaljem pred priestolje Tvoje za naše mrtve drugove, koji su život svoj dali za našu domovinu. Bili su nesebični, poslušni i požrtvovni do smrti. U svojoj vječitoj dobroti budi im milostivi sudac. Oprosti im ljudske slaboće te im podaj oproštenje sviju grieha. Radi muka, koje su podnesli kao i žrtve života, kojeg su dobrovoljno pružili za dobro svoje braće i sestara daj im krunu nebeskog života. A Ti sam dobri Bože budi utjeha njihovim roditeljima, ženama i nejakoj sirotčadi, koju su ostavili iza svoje smrti te im ne uzkrati obilje blagoslova svoga u njihovoj biedi i potrebama. Po Kristu Gospodinu našem Amen.

MOLITVA PIJA XII. ZA MIR

Otče Naš, koji si na nebesima, o Bože, zaštitniče naš, baci svoj pogled na Krista, Sina svoga! Pogledaj na rane njegove, što ih je otvorila njegova ljubav prema nama

i poslušnost prema Tebi! Po njima htio je biti naš posrednik i zagovornik u svakoj našoj nevolji.

O Isuse, Spasitelju naš! Moli za nas kod svoga i našega Otca nebeskoga! Moli za našu Crkvu i za sve ljude, koje si odkupio svojom krvlju!

O Kralju mira, o Kneže mira! Ti imaš ključeve života i smrti. Daj mir i vječni pokoj dušama sviju vjernika, koji izginuše u vrtlogu ovoga rata, poznatima i nepoznatima, oplakivanima i zaboravljenima! Daj mir i vječni pokoj onima, koji su pokopani pod ruševinama razorenih gradova i sela, ili na krvavim bojnim poljanama, ili u dubinama dolina i valovima mora! Neka na njihove bolove side Tvoja prečista Krv, da očisti njihove haljine i da ih učini dostojnima Tvojega blaženoga lica!

Ti si ljubezni tješitelju nesretnika, zaplakao s Martom i Marijom i tješio ih poradi smrti njihova brata, Ti udieli mir, predanje i pomoć biednicima, koje su ratne nevolje bacile u biedu i žalost, udieli mir izbjeglicama iz domovine, prognanicima, zarobljenicima i ranjenima, koji se svi ufaju u Tebe!

Osuši suze tolikim suprugama i majkama, tolikim sirotama i obiteljima, tolikim ostavljenima. Osuši sakrivene suze, koje

padaju na kruh, što ga s tugom jedu iza dugoga gladovanja, u studenim kolibicama! Osuši suze, koje padaju na kruh, što se dieli djeci, kada dođu pred Tvoje oltare u skromnoj crkvici, da se mole za otca, ili starijeg brata, koji je možda poginuo, možda osakaćen, možda izgubljen! Utješi sve nebeskim radostima i onom plodonosnom ljubavlju, koja donosi pomoć i olakšicu, a koju Ti znaš uliti u plemenita srdca, koja u gladnima i nesretnima gledaju svoju braću i u njima ljube Tvoju sliku! Podaj borcima, koji junački vrše svoju dužnost, pa za obranu domovine prinose najveću žrtvu, podaj njima onaj plemeniti osjećaj čovječnosti, koji ni u kojem slučaju ne čini drugima nešto, što ne bi htio, da se učini njemu i njegovu narodu. (Mt. 7, 12.)

O Gospodine, neka zavlada cielim svietom ljubav Tvojega svetoga Duha, i neka se povrati među narode mir u slogi i pravednosti. Neka Tvoje blago i milosrdno srdce usliši molitve naše! Neka Te učine milostivim svete Mise, što ih prinosi Tvojemu Otcu Nebeskomu čitava Crkva, Zaručnica Tvoja, preko Tebe samoga, koji si svećenik i žrtva zauviek!

Govori Ti srdcima ljudi! Ti imaš rieči koje prodiru i potresaju srdca, koje raz-

svjetljuju duh, smiruju srčbu, gase mržnju i osvetu. Reci onu rieč, koja utišava oluje, ozdravlja bolestne, koja je svietlo sliepima i sluh gluhima i život mrtvima!

Mir među ljudima, kako ga Ti hoćeš, mrtav je. Probudi ga, o Božanski pobjedniče smrti! I po Tebi neka se opet smire zemlja i more!

Učini, da prestanu oluje na nebu, koje danju i noću rigaju smrt i uništenje na goloruko pučanstvo! Neka pravednost s kršćanskom ljubavlju sve izjednači tako, da se ukloni svaka nepravda, da se pravo opet uzpostavi, da ugasne svaka nesloga i svaka mržnja u dušama! Neka pravi uređeni i trajni mir opet oživi, koji će sve narode pobratiti u jednoj obitelji pod Tvojom moćnom zaštitom. Amen.

MOLITVICE S OPROŠTENJIMA

U slučaju bombardiranja:

1. »Isuse, moje milosrđe.«

(Potpuni oprost svaki puta uz savršeno pokajanje).

2. Bože moj i sve moje!

50 dana oproštenja.

3. Presladki Isuse, nemoj me osuditi, nego me spasi!

50 dana oproštenja.

4. Božansko Srdce Isusovo, obrati grješnike, spasi umiruće, izbavi duše iz čistilišta.

300 dana oproštenja.

5. Budi svaki čas hvaljen i slavljen presveti, božanski Sakramenat!

100 dana oproštenja.

6. Isuse, Bože moj, ja ti se klanjam ovdje prisutnome u Otajstvu ljubavi tvoje.

7. Isuse, Marijo, Josipe, blagoslovite nas sad i na smrtni čas!

8. Lurdska Gospo, moli za nas!

9. Isuse, Marijo i Josipe! Vama darujem srdce i dušu svoju. Isuse, Marijo i Josipe! Budite mi u pomoći u smrtnoj borbi. Isuse, Marijo i Josipe! Dajte, da se u miru s vama odieli duša moja. Amen.

300 dana oproštenja.

10. Gospodine moj i Bože moj!

11. Isuse moj, oproštenje i milosrđe po zaslugama tvojih svetih rana.

U napasti reci:

12. O Gospođo moja, o majko moja! Spomeni se, da sam tvoj; čuvaj me, brani me, kao stvar i svojinu svoju.

40 dana oproštenja.

13. Kriste euharijskijski Kralju štiti hrvatski narod!

KRUNICA

(Krunicu je učio moliti sv. Dominik po nagovoru Bl. Dj. Marije. To je najljepša molitva u čast Majci Božjoj. Moli Krunicu često. Ako nemaš vremena izmoliti čitavu izmoli barem jednu desetku. Mjesec listopad posvećen je naročito pobožnosti sv. Krunice.)

(Držeći križić moli se Vjerovanje; na veća zrna moli se Otčenaš i Slava Otcu, a na manja Zdravo Marije; kod rieči Isus dodaj:)

Na tri mala zrna:

1. Koji neka nam umnoži vjeru.
2. Koji neka nam utvrdi ufanje.
3. Koji neka nam usavrši ljubav.

Radostna

od prve nedjelje Došašća do Korizme:

Na desetke:

1. Koga si, Djevice po Duhu Svetom začela,
2. Koga si, Djevice, idući Elizabeti u pohode nosila,
3. Koga si, Djevice, rodila.

4. Koga si, Djevice, u hramu prikazala.
5. Koga si, Djevice, u hramu našla.

Žalostna

Od početka Korizme do Uzkrsa:

Na desetke:

1. Koji se za nas krvlju znojio.
2. Koji je za nas bio bičevan.
3. Koji je za nas bio trnjem okrunjen.
4. Koji je za nas težki križ nosio.
5. Koji je za nas bio propet.

Slavna

Od Uzkrsa do Presv. Trojstva:

Na desetke:

1. Koji je od mrtvih uzkrsnuo.
2. Koji je na nebo uzašao.
3. Koji je Duha Svetoga poslao.
4. Koji je tebe, Djevice, na nebo uzeo.
5. Koji je tebe, Djevice, na nebu okrunio.

Za pokojne običaje se dodati i šesta desetka:

Koji neka se smiluje vjernim mrtvim.

Ta se desetka svrši uzdahom:

I duše vjernih po milosrđu Božjem počivale u miru!

Zlatna krunica

Počinje se na križić zazivom:

Sladko Srdce mog Isusa, daj, da te ljubim sve to više.

Mjesto Otčenaša moli se:

Vječni Otče! Prikazujem ti predragocjenu krv Isusa Krista kao zadovoljštinu za svoje griehe i za potrebe svete Crkve.

Mjesto Zdravo Marijo moli se:

Isuse krotki i ponizni Srdcem učini srdce moje po Srdcu svome.

Mjesto Slava Otcu moli se:

Sladko Srdce Marijino, budi moje spasenje.

Na koncu se izmoli: Otčenaš, Zdravo Marijo i Slava Otcu...

KRIŽNI PUT

(Križni put je pobožnost u kojoj se razmatra muka i smrt Isusova. Sve je to Isus pretrpio radi naših grieha. Mrzi za to grieh koji je Isusu učinio toliku sramotu i zadao tako težku smrt.)

Pripravna molitva

Klečeći pred velikim oltarom.

U ime Otca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Premilostivi Bože Isuse Kriste! Evo duša moja sa raztuženom Majkom tvojom Marijom ide za tobom i prati te na težkom putu tvoje pregorke muke. Okriepi me

svojom milošću, da mogu strpljivo nositi svoj križ, što sam ga griesima svojim zaslužio. Daj mi jakost, da ne klonem i ne iznemognem na tom putu. Daj, da mi svaka postaja bude korak u nebo. Amen.

Idući k prvoj postaji pjeva se ili se govori:

Stala plačuć tužna Mati,
Gledala je, kako pati
Sin joj na križ uzdignut.

Prva postaja

Isusa osuđuju na smrt

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Gledaj nedužnoga Isusa, gdje stoji pred sudcem! Slušaj ga, kako ga krivo potvaraju i tuže, a on ni ne otvara svojih usta! Razdraženi narod, koji ga prije nekoliko dana slavio kao kralja, mahnito viče: »Propni ga, propni!« Osuđuje ga; a on prima drage volje osudu, samo da nas oslobodi od osude vječnoga prokletstva.

Pomolimo se. Gospodine Isuse! Na tu nepravednu osudu pristao sam i ja po griehu. Ah, i ja sam te zlim življenjem

svojim osudio. Oprosti mi! Daj mi milost, da i ja krotko i strpljivo primam krivi sud, te da se riešim osude na vječne muke. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Dušom njenom razboljenom,
Raztuženom, razžaljenom,
Prolazio mač je ljut.

Druga postaja

Isus prima na se križ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Gledaj težki križ, što ga navališe na Isusa njegovi neprijatelji. Ne nosi ga on za sebe, već za tebe i za čitav sviet. Griesi tvoji i griesi sviju ljudi tište sveta ramena njegova, a ti još ne ćeš da se popraviš! Skini sa sebe što prije težko breme svojih grieha u skrušenoj i valjanoj izpoviedi.

Pomolimo se. Preblagi Spasitelju, Isuse Kriste! Ti si dragovoljno primio na se križ, što ti ga prirediše griesi moji i

griesi svega svieta. Daj mi milost, da oćutim težko breme svojih grieha, i da ih skrušeno oplačem. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

O koliko ucviljena
Bješe ona uzvišena
Majka Sina jedinog!

Treća postaja

Isus pada prviput pod križem

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Kako su težki griesi naši! Pod njihovim teretom pada onaj, koji sve drži svemožnom riečju svojom; a pada zato, da se mi podignemo iz zloća svojih. Gledaj, kako Isus strpljivo podnosi sve pogrde i nemile udarce! A ti se tužiš na svaku malenkost i nepromišljeno mrmljaš; ti, koji si i više toga zaslužio!

Pomolimo se. Nedužni Isuse Kriste! Pod težinom grieha mojih padaš ti, da mene biednika podigneš. Okriepi me, dragi Isuse, da nikada više ne padnem u grieh. Daj mi milost, da me nikakvo zlo ne odieli od ljubavi tvoje. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Bol bolova sve to ljući
Blaga Mati, gledajući
Muke slavnog Čeda svog.

Četvrta postaja

Isus susreta svoju svetu Majku

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Gledaj žalostnu Majku Isusovu, kako razplakana ide za Sinom svojim. Oh, kolika joj bol obuze srdce, kad ga vidje onako nagrđena i izmučena! A tko joj prouzroči toliku bol? Mi i griesi naši. Hoćemo li i nadalje svojim griesima zadavati bol svetoj Majci Spasiteljevoj? Ne, nikada više!

Pomolimo se. Predragi Isuse! Molim te za onu tugu, što si je podnio, kad si sreo Majku svoju: podieli mi pravu

pobožnost prema svetoj Majci svojoj. A ti, prežalostna Majko, pomozi mi, da se uviek spominjem muke Sina tvoga, i da po njoj dođem u nebo. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Koji čovjek ne bi plako,
Majku Božju videć tako,
U tjeskobi tolikoj?

Peta postaja

Simon Cirenac pomaže Isusu nositi križ

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Spasitelj je tako iznemogao, da već ne može nositi križa; ali tvrdo srdce ljudsko nema smilovanja. Isus je mnogoga bolestnika ozdravio, mnogomu mrtvacu povratio život: sada sam treba pomoći; ali mu nema nikoga u pomoć. Ne preosta dakle drugo neprijateljima njegovim, već da prisile Simona, te pomogne Isusu nositi križ. O sretna li Simona! A kako ti nosiš križ?

Pomolimo se. Premili moj Isuse! Prosvietli me milošću svojom, da spoznam, kolika je vriednost tvojega križa; i daj mi milost, da križ, od tebe meni poslani, zagrlim i nosim drage volje, doklegod ti hoćeš. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Tkò protužit ne će s Čistom,
Kada vidi, gdje za Kristom
Razdire se srdce njoj?

Šesta postaja

Veronika pruža Isusu rubac

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Među silnom svjetinom, koja se naslađivala mukama Isusovim, našla se jedna pobožna žena, te požali Isusa. Ona mu pruži rubac, da otare svoje krvavo lice. A za nagradu vraća joj Spasitelj sliku presvetog obraza svoga, utisnutu u rubac. Kako je liepo ogledalo dobila sveta Veronika! Ogledaj se u to ogledalo često!

Pomolimo se. Predobri Isuse, koji si smrtnim znojem lica svojega meni spasio život: o daj povrati duši mojoj ljepotu, koju je na krštenju primila! Daj mi onako nježno srdce, kakvim ti je sveta Veronika pružila rubac, pa i meni utisni u srdce biljege muke svoje. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Zarad grieha svoga puka
Gleda njega usred muka,
I gdje bičem bijen bi.

Sedma postaja

Isus pada drugiput pod križem

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Eto i opet pada Isus, da iz gliba grieha podigne tebe i sve ljude. Kako ga moraju boljeti rane na presvetom Tielu! Ali još više negoli rane, bole ga tvoji griesi, u koje jednako padaš. Prigni već jednom oholu glavu svoju, budi od srdca ponizan

i nauči se Bogu za ljubav i za pokoru svojih grieha strpljivo podnositi svaki križ!

Pomolimo se. Ljubljeni Isuse! Ti opet padaš pod težkim bremenom križa. Molim te za boli, što si ih oćutio kod ovoga pada, uzdigni me iz grieha mojih, i ne daj da se ikada više u njih povratim. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Gleda svoga milog Sina
Ostavljenog sred gorčina,
Gdje se s dušom podieli.

Osma postaja

Isus tješi jeruzalemske žene

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Bogoljubne žene požališe Isusa, kad ga vidješe svega krvava i izranjena; i zato uzeše nad njim plakati. A Isus im reče: »Kćeri jeruzalemske! Ne oplakujte mene, nego oplakujte sebe i djecu svoju!« I tebi Isus veli isto, što je rekao ženama. »Ne

oplakuj, sinko mene, nego oplakuj sebe i griehe svoje!« A gdje su tvoje suze, da oplačeš griehe svoje?

Pomolimo se. Premili Isuse, koji voliš, da oplakujem griehe svoje, negoli muke tvoje; daj mi milost, da skrušenim srdcem oplačem griehe i uvrede, što sam ti ih nanio, i da zavriedim veseliti se s tobom u kraljevstvu nebeskom. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Vrelo milja, sladka Mati,
Bol mi gorku osjećati
Daj, da s tobom procvilim.

Deveta postaja

Isus pada trećiput pod križem

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Po treći put pada Isus pod križem, ali ga ne prestaje nositi, dok ne dovrši djelo spasenja ljudskoga. Zašto ti ne ćeš da nosiš križ, koji te vodi u nebo? U križu je spasenje, u križu je zaštita i obrana, u

križu je život. Zato prigrli križ, da živiš u vieke.

Pomolimo se. Premili Isuse, koji si od silne muke i po trećiput pao pod križem, ali se opet pridigao i prigrlio težki križ, da dovršiš za me žrtvu, daj mi jakost i ustrajnost, da sa strahom i trepetom mislim na spasenje duše svoje, i da me breme grieha ne obori u ponor vječni, otkle nema spasenja. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Neka ljubav srdca moga
Gori sveđ za Krista Boga
Da mu u svem omilim.

Deseta postaja

Isusa svlače

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Gledaj, kako krvnici Isusovi i odielo s njega svukoše. Oh, strahote! Gol stoji Bog, koji sve odieva! Njegovo presveto i prečisto Tielo ruglu se izvrgava. Zbog

naše tašte gizde i puste taštine mora on podnositi toliku sramotu; mora biti bez odiela, da nas zaodjene odjećom nedužnosti, koju smo izgubili sramotnim mislima, riečima i djelima.

P o m o l i m o s e. Nedužni Isuse, koji si na Kalvariji bio sramotno svučen, daj mi milost, da i ja svučem sa sebe staru zlu ćud i zle požude. Daj, da sve, što je taštim ljudima sladko, meni bude gorko, a ti jedini da mi budeš prava slast i utjeha. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Rane drage, Majko sveta,
Spasa za me razapeta,
Tisni posred srdca mog.

Jedanaesta postaja

I s u s a p r i b i j a j u n a k r i ž

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Promisli, kako oštrim čavlima pribijaju na križ svete ruke Isusove, koje su toliko

dobra učinile ljudima! Promisli, kako mu probijaju noge, koje su koracale jedino za spasenje ljudsko. Što si ti zaslužio, koji si rukama svojim tolike nepravde počinio; koji si često stupao po zabranjenom i krivom putu! Pravdi se Božjoj mora svakako potpuno zadovoljiti: bolje na ovom svietu, negoli na drugom.

P o m o l i m o s e. Klanjam ti se, Isuse moj, i molim te za svetu muku tvoju: daj da mi protrnu sva uda od svetoga straha; daj, da razapnem grješne požude tiela svoga, i da vazda budem tvoj. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Neka dođu i na mene
Patnje za me podnesene
Sina tvojeg ranjenog.

Dvanaesta postaja

I s u s u m i r e n a k r i ž u

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

U groznim mukama visi Spasitelj na križu, a neprijatelji ga njegovi još ruže i

grde. Ali on ih ne proklinje, već za njih moli: »Otče, oprosti im, jer ne znaju, što čine!« Opraštaš li i ti neprijateljima svojim? Isus je umro, da mi živimo. Smrću svojom Isus je pobiedio smrt.

Pomolimo se. Strpljivi Isuse, koji si na križu izdahnuo: molim te, pritegni me k sebi na sveti križ! Zaslužio sam nesretnu smrt, ali te molim za pregorku smrt tvoju, smiluj mi se, i daj, da jednoć s križem u ruci umrem u milosti tvojoj. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Daj mi s tobom suze livat,
Razpetoga oplakivat,
Dokle disô budem ja.

Trinaesta postaja

Isusa skidaju s križa

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Promisli, koliku je bol morala oćutjeti blažena Djevica Marija, kad joj mrtvo tielo predragoga Sina položiše u krilo!

Grieh probode mačem prevelike žalosti majčino srdce njezino. Oplači griehe svoje i žali Majku, koja za te toliko trpi! Čuvaj se ponovnoga pada, da je i opet ljuto ne ucviliš.

Pomolimo se. Raztužena Majko Isusova i Majko moja! Molim te za onu preljutu bol, što si je pretrpjela, kad si primila u krilo mrtvo tielo Božanskoga Sina: primi i moju dušu na samrti u svoje materinsko krilo! Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

U tvom družtvu uz križ stati,
S tobom jade jadovati
Želja mi je jedina.

Četrnaesta postaja

Isusa polažu u grob

Klanjamo ti se, Kriste, i blagosljivljamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Pobožni Josip Arimatejac i Nikodem izkazaše Spasitelju posljednju počast, položivši mu sveto tielo u novu grobnicu, u kojoj ne bijaše još nitko ukopan. Nu tielo

Isusovo nije ostalo u grobu; domalo je ustalo slavno iz groba i združilo se opet s dušom. I tebe će jednoć položiti u grob. Gledaj, da ti tielo bude izmučeno trudom i naporom dobrih djela da tako ustane slavno na vječni život.

P o m o l i m o s e. Isuse, početniče života, daj, da na tvom grobu oživim novim životom, i da obumrvši posvema griehu, s tobom jednom uzkrsnem na život vječni. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Kada dođu smrtni časi,
Kriste Bože, nek me spasi
Majke tvoje zagovor.

Kad mi zemlja tielo primi,
Dušu onda uzmi ti mi
U nebeski blažen dvor.

Završna molitva

Klečeći pred velikim oltarom:

Predobri Isuse! Zahvaljujem ti na milosti, koju si mi udielio pri ovoj pobožnosti. Primi ovu moju bogoljubnost na slavu

muke svoje, na zadovoljštinu za griehe moje, na utjehu i pomoć dušama u čistilištu! O ne daj, Isuse, da neizmjerna vriednost presvete Krvi tvoje bude za me izgubljena, nego mi udieli milost i uvedi me iza ovoga života u vječnu radost. Amen.

Hvaljen budi Isus Krist, razpeti naš Odkupitelj, i njegova pod križem žalostna Majka Marija!

MOLITVE I OBRAZCI KOJE MORA ZNATI SVAKI KATOLIK

Znamenje svetoga križa

U ime Otca † i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Otče naš

Otče naš, koji jesi na nebesima, / sveti se ime tvoje. / Dođi kraljevstvo tvoje. / Budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. / Kruh naš svagdanji daj nam danas. / I odpusti nam duge naše, kako i mi odpuštamo dužnicima našim. / I ne uvedi nas u napast, / nego izbavi nas od zla. Amen.

Zdravo Marijo

Zdravo Marijo, milosti puna, / Gospodin s tobom; / blagoslovljena ti među ženama, / i blagoslovljen plod utrobe tvoje, Isus. / Sveta Marijo, Majko Božja / moli za nas grješnike / sada i na čas smrti naše. Amen.

Vjerovanje apostolsko

Vjerujem u Boga, Otca svemogućega, / Stvoritelja neba i zemlje. / I u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, / koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice, / mučen pod Poncijem Pilatom, razpet, umro i pokopan; / sašao nad pakao; treći dan uzkrsnuo od mrtvih; / uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Otca svemogućega; / odonud će doći suditi žive i mrtve. / Vjeruujem u Duha Svetoga, / svetu Crkvu katoličku, / obćinstvo svetih, / oproštenje grieha, / uzkrsnuće tiela, / život vječni. Amen.

Deset zapoviedi Božjih

1. Ja sam Gospodin Bog tvoj; nemaj drugih bogova uz mene. /
2. Ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud. /

3. Spomeni se, da svetkuješ dan Gospodnji. /
4. Poštuj otca i mater, da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji. /
5. Ne ubij. /
6. Ne sagrieši bludno. /
7. Ne ukradi. /
8. Ne reci lažna svjedočanstva na bližnjega svoga. /
9. Ne poželi žene bližnjega svoga. /
10. Ne poželi nikakve stvari bližnjega svoga.

Pet zapoviedi crkvenih

1. Svetkuj zapoviedane blagdane. /
2. Slušaj pobožno svetu misu u nedjelju i u ostale zapoviedane blagdane. /
3. Posti zapoviedane poste, i u određene dane ne mrsi. /
4. Svake se godine najmanje jedanput izpovjedi, / i o Uzkrsu se pričesti. /
5. Ne svadbuj svečano u zabranjeno vrieme.

Sedam svetih sakramenata

1. Krst.
2. Potvrda.
3. Presveti Oltarski Sakramenat.
4. Pokora. /

5. Posljednja pomast.
6. Sveti red.
7. Ženitba.

Sedam glavnih grieha

1. Oholost.
2. Skupost.
3. Bludnost.
4. Zavist. /
5. Neumjerenost u jelu i pilu.
6. Srditost.
7. Lienost.

Pet poglavitih istina kršćanskih

1. Samo je jedan Bog. /
2. Tri su božanske osobe. /
3. Bog je sve stvorio, sve uzdržava i upravlja. /
4. Sin je Božji čovjekom postao i smrću nas svojom na križu odkupio. /
5. Bog dobro viekom nagrađuje, a zlo viekom kazni.

Dužnosti kršćanske

Prva: Kloni se zla duhovnoga ili grieha. / Druga: Čini dobro, ili: drži zapovieđi Božje i živi krepostno.

Tri bogoslovske kreposti

1. Vjera.
2. Ufanje.
3. Ljubav.

Djelo vjere

Vjerujem u te, Bože moj, / da si jedan jedini božanstvom, a troj osobama, / Otac, Sin i Duh Sveti. / Vjerujem, da je druga osoba, Sin Božji, krepošću Duha Svetoga, čovjekom postao, / rodio se i sve nas odkupio; / i da će doći suditi žive i mrtve; / da će dobre naplatiti slavom nebeskom, / a grješnike kazniti mukama paklenim. / Vjerujem nadalje sve ono, što vjeruje i vjerovati uči sveta Mati Crkva rimokatolička. / A sve to vjerujem zato, / što si to naviestio ti Bože, / koji si neizmjerna mudrost i vjekovita istina, / koji ne možeš prevariti niti prevaren biti, jer sve znaš i vidiš. / O Bože, umnoži vjeru moju!

Djelo ufanja

Ufam se u te, o premilostivi Bože moj, / da ćeš mi po zaslugama muke i smrti Isusove / i po mojim dobrim djelima, s pomoću tvojom učinjenim, / oprostiti sve griehe i dati slavu nebesku. / A to se ufam zato, / što ti, Bože svemogući, dati

možeš, što si obećao, / i u obećanju si svojem stalan i vjeran. / O Bože, učvrsti ufanje moje!

Djelo ljubavi

Ljubim te, o Bože moj, svim srdcem i dušom svojom nada sve, / i više nego samoga sebe; / jer si ti sam po sebi svake ljubavi dostojan, / i zaradi tebe ljubim bližnjega svoga kao samoga sebe. / O Bože, užezi ognjem ljubavi svoje srdce moje, / te iz ove goruće prama tebi ljubavi jako se kajem, / što sam ikada uvriedio tebe, neizmjerno dobro. / Mrzim na sve griehe života svoga, i to većma nego na ikoje drugo zlo. / O da te nisam nikada uvriedio! Tvrdo odlučujem, da ću se čuvati svakoga grieha, / te volim umrieti, nego ikojim griehom / osobito smrtnim uvriediti tebe, najveće dobro. / A sve ću počinjene griehe po milosti tvojoj izkreno izpovjediti i dostojno za njih pokoru učiniti. / Smiluj mi se dakle, o svemogući Isuse / i budite mi na pomoć, milostiva Marijo i sveti Josipe! Amen.

Četiri posljednje stvari čovjeka

Smrt, sud, pakao i kraljevstvo nebesko. / — »U svim djelima svojim spomeni se posljednjih svojih stvari, / pa ne ćeš nikada sagriešiti.« (Crkv. 7, 40.).

IZPOVJEDNE MOLITVE

Priprava

(U sakramentu sv. Izpoviedi opraštaju se griesi, koje je čovjek učinio poslije sv. krštenja. Za valjanu izpoviedtreba najprije: 1. izpitati svoju savjest. To znači sabrati se i sjetiti se svih grieha, koje si počinio od posljednje izpoviedi. 2. Pokajati se za griehe. To znači, da ti mora biti žao, što si vriedao dragoga Boga. 3. Odlučiti, da ćeš se popraviti i da nećeš više griešiti. 4. Svoje griehe kazati točno. Nemoj tajiti ništa, jer ti izpoviedne samo ne će vriediti, nego ćeš učiniti i novi veći grieh. 5. Poslije Izpoviedi izvršiti zadanu pokoru. Ako ti svećenik dade pokoru, koju ne znaš moliti reci odmah u izpo-

vjedaonici svećeniku, da ti promieni pokoru.)

Duše sveti prosvietli me, da spoznam svoje griehe, koje sam učinio od zadnje izpoviedi te da se za njih od srdca pokajem.

1. Jesam li zanemario molitvu? Govorio protiv vjere i crkve? Čitao bezvjerske knjige? Bio praznovjeran?
2. Kleo i psovao? Krivo prisegao? Prekršio zavjet?
3. U nedjelju i blagdane zanemario sv. Misu? Radio težačke poslove?
4. Vriedao roditelje i poglavare te im bio neposlušan?
5. Imam li mržnju na koga? Svađao se, tukao, mučio druge ili ubijao? Druge navađao na grieh? Jesam li bio pijan?
6. Sramotno mislio, govorio i činio? Prisilio koga na sramotni grieh?
7. Počinio razbojstvo, krađu? Učinio kome štetu ili prevario? Jesam li ukrađenu stvar vratio?
8. Lagao, ogovarao, klevetao?
9. Poželio ružne stvari? Prekršio bračnu vjernost?

10. Želio ukrasti tuđe stvari? Zanemario svoje dužnosti?
    Jesam li o Uzkrsu zanemario Izpoviied i Pričest?
    Držao post i nemrs?

(Od smrtnih grieha kaži broj. Ako ne znaš točno reći, barem po prilici, koliko puta na dan, sedmicu ili mjesec. Kad si spoznao sve svoje griehe, onda reći pokajanje ili djelo skrušenja, te odluku da više ne ćeš griešiti.)

Kajem se od svega srdca što sam uvriedio Boga najveće i najmilije dobro. Mrzim na svoje griehe i tvrdo odlučujem, da ću se popraviti i neću više griešiti.

(Kad dođe na tebe red, klekni pred svećenika i reci): Skrušeno izpoviedam svoje griehe, koje sam učinio od zadnje izpoviedi, koja je bila..... *(Sad reci sve griehe. Kad dobiješ pokoru ponovi kajanje. Poslije Izpoviedi klekni pred oltar ili sliku i zahvali Bogu, što ti je oprostio griehe te izvrši pokoru.)*

Molitva poslije svete izpoviedi

Hvali i slavi dušo moja Gospodina, jer ti je danas učinio velike stvari onaj, koji

je silan. On ti je sada oprostio griehe. Kao izgubljenu ovcu, uzeo te opet k sebi. O Bože, mogao sam propasti, ali me je tvoja desnica zadržala. Zato ću te uviek hvaliti i slaviti, što si mi danas učinio toliko dobročinstvo.

O moj Bože! Ja sam prah i crv zemaljski. Ti poznaš moju slabost. Koliko puta sam ti obećao, da ću svoj život popraviti, a ipak nisam održao svojih rieči. Podupri me zato svojom milošću, da ti ostanem vjeran, kako sada, tako i kroz cieli svoj život. Prosvietli pamet moju, da upoznam, kako je grieh velika uvreda Božja, a moja velika nesreća. Križ Isusov neka mi bude uviek blaga opomena, da je Isus zbog grieha mojih na križu trpio i umro.

O Marijo, ti najsvetija, ti najčistija, probudi u meni mržnju na grieh, a ljubav za sveti i krepostni život. Amen.

(Izmoli pokoru, koju si na izpoviedi dobio!)

(Pazi da ne sagriešiš do sv. Pričesti!)

SV. PRIČEST

(U sv. Pričesti primamo Isusa pod prilikom kruha. Sv. Pričest naredio je sam Isus na zadnjoj večeri i to zato, da se može nastaniti u našoj duši. Isus je hrana našoj duši, da se možemo lakše čuvati od grieha i tako spasiti. Isus je rekao: Ako ne budete jeli tiela Sina Čovječjega ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Za sv. Pričest moraš biti na tašte od pol noći, a duša ti mora biti čista od težkoga grieha. Ako si u bolesti ili u smrtnoj pogibelji smiješ se pričestiti i onda ako si jeo. Prije Pričesti moli, da ti se duša pripravi za dolazak Isusa.)

Molitva prije svete pričesti

O sretnog li časa, kada ću pristupiti k stolu Gospodnjem i primiti Isusa u bieloj Hostiji. Kako jelen čezne za izvorom čiste vode, tako i duša moja čezne za tobom Gospodine.

O Isuse! Ja čvrsto vjerujem, da se nalaziš u maloj Hostiji i zbog toga nikada se ne bi usudio približiti k tebi i primiti te u svoja usta, kada ti sam ne bi zapovjedio, da te mi ljudi moramo primati u svetoj pričesti. Kad promislim, tko si ti, koji dolaziš k meni, a tko sam ja, komu dolaziš, obuzima me neki strah pred tobom. Ti si sama svetost, Bog moj, a ja sam kukavni i biedni stvor zemaljski, koji sam te toliko puta uvriedio.

Ali Isuse, ja se ufam u tvoje veliko milosrđe. Ti si se smilovao Mariji Magdaleni, ti si oprostio apostolu Petru, raj si obećao razbojniku na križu, smiluj se i meni nevoljnom grješniku u ovom svetom času, kad te želim primiti.

Ljubim te, Isuse moj, jer si ti mene ljubio, kad si za mene na križu umro i kad sada iz prevelike ljubavi dolaziš k meni u svetoj pričesti.

Dođi moj Isuse, dođi i nastani se u meni! Otvaraj dušo moja, vrata srdca moga, da uniđe kralj slave, otajstveni Isus. Amen.

(Moli sad): Izpovjedam se Bogu svemogućemu... *(i probudi u sebi još jednom pokajanje, a onda pristupi pobožno k žrtveniku. Moli tri puta):*

Gospodine, nisam dostojan, da uniđeš pod krov moj, nego samo reci rieč i ozdravit će duša moja.

(Kad dođeš na red, stavi pod bradu pliticu ili molitvenik, otvori usta, jezik spusti na donju ustnicu i najpobožnije primi sveto tielo Isusovo. Iza toga vrati se na svoje mjesto i moli molitvu poslije svete pričesti.)

Molitva poslije svete pričesti

Isuse tebi živim. Isuse tebi umirem. Isuse tvoj sam živ i mrtav. Blagoslovi Isuse, biednu dušu moju i sa presvetom prisutnošću svojom, obraduj je i utješi.

Dušo Kristova, posveti me. Tielo Kristovo, spasi me. Krvi Kristova, napoji me. Vodo iz prsi Kristovih, operi me. Muko Kristova, pokriepi me. O dobri Isuse, usliši me. Među rane svoje sakrij me. Od neprijatelja hudoga, brani me. Na čas smrti moje zovni me. I zapovjedi, da dođem k tebi. Da te sa svetima tvojim hvalim. U vieke vjekova. Amne.

Zahvaljujem ti od svega srdca i sve duše, dragi Isuse, što si se udostojao doći

k meni i nahraniti me svojim presvetim tielom. Kako su nekoć bile sretne oči, koje su te gledale i sretne ruke, koje su te držale! No ja sam danas sretniji, koji sam te primio u svetoj pričesti. Sretan sam i blažen, jer sam danas našao onoga, koga ljubi duša moja. Sada su se na meni izpunile tvoje rieči: »Tko blaguje moje tielo i pije moju krv, ostaje u meni i ja u njemu.«

Ti si, dakle, Isuse, sada u meni. Ti si gost duše moje. To je za mene najveća čast i sreća. Iako sam biedan i siromašan, sada sam bogat, jer imam tebe u svom srdcu. Što će mi sva dobra ovoga svieta: i zdravlje i život i imetak, ako nemam tebe, Isuse, i tvoje svete milosti. Ti si meni najmiliji, najljepši, najsvetiji, najmoćniji, u tebi se moja duša podpuno smiruje i zasićuje. Zato te prosim, da me nikada ne ostaviš. Učini, da ti bude uviek milo stanovanje u srdcu mojem.

Ti si se jednom svratio k malenomu Zakeju i učinio si ga od grješnika pravednikom. Daj Isuse, i mene preobrazi! Učini srdce moje po Srdcu svojem! Uguši u meni zle navike, zla nagnuća i strasti, a usadi mi u srdce pravu pobožnost i uztrajnost u dobru!

Marijo, Zagovornice naša, zamoli Isusa, neka se ne udalji od mene, dok mi ne ostavi svoj obilni blagoslov. Amen.

Molitva pred razpelom

Podpuno oproštenje poslije sv. Pričesti, ako se ova molitva skrušeno izmoli pred s l i k o m razpetog Isusa te dodadu molitve na nakanu sv. Otca Pape jedan Otčenaš, Zdravo Marijo i Slava Otcu.

(Sv. Stolica 2. II. 1934.)

Evo me, dobri i presladki Isuse / pred licem tvojim bacam se na koljena / i sa najvećim žarom srdca / molim te i zaklinjem: / daj mi u srdce utisni / živa čuvstva vjere, ufanja i ljubavi / te pravu pokoru za griehe moje / i čvrstu odluku, da ih popravim. To molim promatrajući u sebi / i gledajući u pameti tvojih pet rana

/ i imajući pred očima ono, / što prorok David reče o tebi, / dobri Isuse: »Probadaju ruke moje i noge moje, / broje sve kosti moje.« (Psalam 21.)

(Sad se pomoli za Poglavnika za poglavare, roditelje, rodbinu, prijatelje i pokojne znance i drugove.)

SAVRŠENO POKAJANJE

Kad u smrtnoj pogibelji nemaš svećenika, da se izpovjediš i pričestiš onda je dovoljno za spasenje duše, da pobudiš u sebi savršeno pokajanje. To znači, da u svojoj duši uzbudiš žalost, što si dobroga Boga uvriedio svojim griesima. Tom prigodom možeš izmoliti: K a j e m s e o d s v e g s r d c a š t o s a m u v r i e d i o B o g a n a j v e ć e i n a j m i l i j e d o b r o. M r z i m n a s v o j e g r i e h e i t v r d o o d l u č u j e m d a ć u s e p o p r a v i t i i n e ć u v i š e g r i e š i t i. I s u s e T v o j s a m ž i v i m r t a v! — Ako ostaneš živ onda si dužan prvom prigodom izpovjediti se.

Isto tako u ratnim prilikama a radi životne pogibelji kad vojnika ima vrlo mnogo, a imade samo jedan svećenik i malo je vremena onda ćeš isto izpitati svoju savjest, savršeno se pokajati za griehe, a svećenik će onda svima zajednički podieliti oproštenje grieha, te vas pričestiti. To je slobodno zato, jer jedan svećenik u životnoj pogibelji ne može u

kratko vrieme izpovjediti nekoliko stotina ljudi. Takova je izpovied i pričest valjana i dopuštena. Kad dođeš prvom prilikom na izpovied onda ćeš kazati one griehe, za koje si se zadnji put samo savršeno pokajao i dobio zajedničko odrješenje.

Možeš se izpoviedati i pred svećenikom, koji ne zna tvoga jezika. Način, kojim ćeš to obaviti reći će ti svećenik.

PJESME

Misne

I.

Pristup

O silni, jaki Bože,
Čuj molbe puka svog,
Daj dostojno da može
Proslavit Sina Tvog.
Za gorku smrt i muku,
Što za nas podnije Spas,
Oprosti svome puku
Milostivo dug vas.

Slava

Viek slava na visini,
Nebeski pjeva zbor,
Viek slava na nizini,
Sad kliče svaki stvor,
A među nama tude
Nek vlada mira raj,
Da kršćaninu bude
Spas duši život taj.

Vjerovanje

U Tebe vjerujemo,
Nebeski Otče blag,
Svom dušom priznajemo,
Da Spasitelj je drag
Tvoj pravi Sin od vieka,
Od kog ishodi nam
Duh Sveti, koj čovjeka
Za svoj odabra hram.

Prikazanje

O Bože, po milosti
Na ovaj gledni dar,
Svom narodu oprosti,
Koj snižen pred oltar
U skrušenosti pada,
Da dragom žrtvom tom
Namiri duge sada
Po milosrđu Tvom.

Presveti, jaki Bože,
Svet od vjekova si!
Svet, klikni sve, što može,
Gospodin svet si Ti!
Nek slavom na visini
Nebesa ore sva,
A ovdje na nizini
Nek hvalu svak Ti da.

II.

1. Pristup

Sad će počet žrtva sveta
Na oltaru Gospodnjemu;
Tamjan-miris k nebu siže,
Hvalu daje Svevišnjemu!
I mi k nebu vapijemo
Iz dubine srdca svoga:
Daj usliši molbe vruće,
Molbe puka nevoljnoga!

2. Slava

Slava Tebi, višnji Bože,
Koj nad zviezdam prebivaš;
Sa modrina sa nebeskih
Stado si blagosljivljaš;
Tebe, Bože, kralju mira,
Pozdravlja od stada svak
Kano ptice male, zlatne,
Praskozorja prvi trak.

3. Vjerovanje

Vjerujem u Tebe, Otče,
I u Krista, Sina Tvoga:
Tješitelja Duha Svetog:
Sveto Trojstvo jednog Boga.
Ta mi vjera dušu kriepi,
Utjehe joj tužnoj daje,
Od zemnih je slasti trga,
Vječni život obećaje.

4. Prikazanje

Sa oltara, Otče, žrtvu
Primi kao mili dar;
S njom ti skrušen puk Tvoj nuđa
Plamenoga srdca žar.
Ah, ne odbij molbe vruće,
Što ih šalje narod Tvoj
Kroz života borbu težku
Blagoslov mu daruj Svoj!

5. Svet

Svet si, Bože, silni,
Kliče neba zbor;
Svet si, Otče blagi,
Pjeva svaki stvor.
Nebom, zemljom ori:
Svet si, Bože, Ti,
Tebi Stvoritelju,
Klanjaju se svi.

6. Poslije podizanja

S neba sad si sašao k nama,
Vječni kralju, dobrostivo;
Srdca našeg molbe smjerne
Daj usliši milostivo.
Srdca naša, malen darak,
Doniesmo Ti, dobri Kriste,
Nemoj odbit iskren poklon
Ljubavi nam žarke čiste.

7. Jaganjče

Jaganjče, o Sine Božji,
Koj odpuštaš griehe nam;
Naše misli k nebu svrni
I zlih strasti gasi plam.
Muku i smrt zadaše Ti
Griesi naši pretežki,
Prosti, Bože, svome puku,
Mir nebeski daj mu Ti.

III.

1. Pristup

Pred Božanstvom Tvojim padamo sada,
Sav kršćanski kleči, moli se rod,
I k nebesim pjesme molitve sklada,
Da odmjeva silni nebeski svod
Čuj molbe nam, Bože, sad glas:
Daj tješi nas, spasi sve nas!
Nek milosti Tvoje sveti sad plamen
Sav kršćanski puk Ti obaspe. Amen.

2. Slava

Oj slava Ti, slava, nebeski kralju!
Nek slavljen je dičan svemožni Bog.
Sad kršćani pjesme priestolju šalju
Sa doline suzne pred Boga svog.
Nek slave Ti svesilne čar
Nam utjeha bude i dar!
Sva srdca Ti kliču kršćanska prava:
Oj slava Ti, Bože svesilni, slava!

3. Vjerovanje

Svi vjeruju Otče, božanstvo sveto,
U Isusa Krista, Sina ti, sad
I Svetoga Duha, Trojstvo presveto,
Što nebeskog dvora divan je sklad.
A vjere Te svete će plam
Viek blažiti boli sve nam.
Da puku Ti vjernom oživi snaga,
I kraljica neba pomoć će blaga.

4. Prikazanje

Gle, srdca naša sva plamenom gore
A molitve vruće ona su glas,
I žrtvom Ti gore, molitvom zbore:
Daj, svevišnji Bože, usliši nas!
I primi sad srdca nam žar
Ko žrtve Ti maleni dar!
Oj brani nam grudu domaje svetu,
Nek anđeli vienac slave joj pletu!

5. Svet

Svet, svet si, o Bože, svesilni, veli!
Pred svesiljem Tvojim čovjek je prah;
Stog slavi Te nebo, slavi sviet cieli,
Jer čovjeku umnom crvku, si strah.
A milosti Svoje nam daj,
I život nek bude nam raj!
Svi viek ćemo križa nositi znamen
I klicati Tebi: Svet si, svet! Amen.

IV.

1. Pristup

Tebe molit, Otče vječni,
u Tvoj hram mi dođosmo;
Spoznali smo grieh nesretni,
milosti Te molimo;
Vrieđali smo Te prečesto,
ali ne odbaci nas,
Služit ćemo Tebi sada,
slušati Tvoj sveti glas.

2. Slava

Čast i slava Tebi, Bože,
Svemir cieli pjeva viek
Nek se naša srdca slože
Bogu pjevat slavu viek;
Ti si predmet dike prave,
Trojedini vječni Bog,
Tračak, Bože, vječne slave
Daj nam poslije žića tog!

3. Vjerovanje

Bože, daj nam pomoć svoju
Da po vjeri živimo,
Upoznavši ljubav Tvoju
daj da viek Te častimo,
Vjerujemo nauk sveti
Koji uči Crkva Ti,
Ne ćemo već ništa htjeti
Štogod, Bože, ne ćeš Ti.

4. Svet

Sveti Bože, sveti jaki
Tebi hvala dovieka;
Svet si, kliču rajski kori,
kliču usta čovjeka.
Puno nebo, puna zemlja
viek je slavlja Tvojega
Puno nebo, puna zemlja
viek je slavlja Tvojega.

V.

1. **Oče naš dobri,** u Te vjerujemo,
Koj si na nebu kao i na zemlji
Jedan u Boštvu, a troj si u Trojstvu
Sav na svem svietu.

2. Mi Tvoji sluge stvoreni od Tebe,
Po Tvom smo Sinu spaseni od pakla,
Od Svetog Duha krstom posvećeni
Za djecu Tvoju.

3. Od sviju zala Ti nas, Bože, brani,
Vodi nas stazom krepostnog života,
K nebeskoj slavi daj nam doći svima
Živjeti s Tobom!

1. **Vjerujem u Boga**
Oca svemožnoga,
Stvoritelja neba
i na zemlji svega.

2. Vjerujem u Krista
Sina jedinoga,
Otcu Bogu u svem
Vazda jednakoga.

3. Vjerujem u Duha,
Koji život daje,
Komu s Ocem, Sinom
Vječno slava traje.

4. Da u Trojstvu jedan
Bog je svemogući,
A troj u jedinstvu,
To nas vjera uči.

POKOJNIČKE

1. **Za čim hlepiš, srdce moje,**
Kakvo ti je žiće sve?
Čemu tražiš blago koje,
Što sviet dati ne može?
Ah, promisli, dušo moja,
Rad čega si stvorena,
Otačbina da je tvoja
Nad zemljom uzvišena.

2. Poštuj Boga, žrtvuj Njemu
Svoj vremenit život vas,
Vjerno služit Svevišnjemu
Nastoj žića svaki čas.
Drži zakon Svevišnjega,
Dok ti traje žića tiek.
Griehom nemoj vriedat Njega,
Jer na grieh Bog mrzi viek.

3. Dok je časa, dušo moja,
Stupaj putem kreposti,
Da te naglo ne zatečę
Poziv pred sud vječnosti.
O Isuse, slavo moja,
Nadari me milosti,
Da zemaljskog poslije boja
Nađem mir u vječnosti.

I.

II.

1. **Zbogom ostaj, sviete pusti;**
Ne ćeš mene varat već,
Nikad više s mojih usta
Ne ćeš čuti grješnu rieč,
Slast će bit mi pokora.

2. Sad od grieha duša ciela
Odvraća se s odlukom:
Grješne misli, rieči, djela
Ne će stan u srdcu mom
Imat više nikada.

3. Sveti Bože, čvrsto kanim
Popraviti život svoj.
Protiv zla ću da se branim,
Protiv njega vodim boj,
Da ne zgriešim nikad već!

4. Ah, ja slab sam dobri Bože,
Zato Tebe molim sad:
Ti me brani, da ne može
Stignuti me grieha jad,
Milost daj mi Tvoju steć.

5. Skrušen sada, blagi Otče,
Kajem se u srdcu svom.
Za sve svoje griehe, zloće
Molim Ti se milosnom:
Otče, sve mi oprosti!

1. **Na dan sudnji Bog** će Veli
Spalit ognjem sviet vas cieli,
Sa Sibilom, David veli.

2. Kolik teret tad će biti,
Kada sudac bude priti
Sve potanko razviditi.

3. Glas će trublje zajeknuti,
U grobu će mrtvac čuti,
Da pred Sudca se zaputi.

4. Smrt i narav čudit će se,
Kada mrtvi probude se,
Da im djela razvide se.

5. Knjiga će se otvoriti,
U kojoj će sve to biti,
Za što će se sviet suditi.

ADVENTSKE

1. Pristup

Ptičice liepo pjevaju,
Obnoć na gniezda sjedaju.
Jutrom rano traže hranu
izabranu.
Takova ptica jesam ja,
Koj pjevam: Zdravo Marija!

2. Slava

Gabriel — oro leteći —
Iz neba glase noseći,
Dolje leti javljajući,
pjevajući:
Na nebu slava Višnjemu,
Otcu nas sviju možnomu!

3. Vjerovanje

Soko, što leti od Boga,
Donosi glase ljudima,
Ljudi sve to liepo štuju
I vjeruju.
Sve to su spasa nam glasi,
Nitko se bez njih ne spasi.

4. Prikazanje

A labud čist ko ljiljani,
Biel kano snieg na poljani,
Bogu nosi milo Diete,
Majke svete,
Što Sin se Božji naziva,
Kralj nebeski priziva.

5. Svet

Isus Krist, višnji pelikan,
Kraljem je ptica nazivan;
Jer ko ptice mi smo male,
Što ga hvale,
S Marijom zato pjevajmo:
Hosana Sinku kličimo!

II.

O Marijo, Ti sjajna zornice,
Na nebu modrom zlatna zvjezdice,
Ti svietliš nam ko alem kam
I kažeš put u raj nebeski nam!

O Marijo, Ti vrata nebeska,
O Danice Ti među zviezdama,
O Djevice svih djevica,
Ti prva od sviju si stvorova.

O Marijo, Ti morska zvjezdice,
Što ploviš morem slave nebeske.
Kroz cio život Ti nam sjaj,
Pokazuj put nam u liepi raj!

VIII.

Zlatnih krila anđela si,
Bože, k meni poslao,
Anđeo me svetom rieči
Majkom Božjom prozvao.

Hvala, Višnji, Tebi hvala
Za tu milost toliku;
A u suzi u mom oku
Čitaj ljubav veliku!

Ja se klanjam kao cvietak
Što pod večer milotni
Sklanja glavu hvaleć Tebi
Za svoj ukras divotni.

Slušaj, srdce, pjevaj, srdce,
Dobrom kralju svojemu,
Pjevaj viekom pjesmu liepu,
Pjesmu svoju zahvalnu!

IV.

Zdravo budi, Marijo — Prejasna zornice,
Iztočnog bez grieha — Začeta Djevice!
Jer tebe vječni Bog — Odabra od vieka
Za radost puka svog.

Začeće bezgrješno, — Tvoje mi štujemo,
Budući da utješno — Od Crkve čujemo:
Da ti si jedina — Od sveg svieta ljudi
Začeta nevina.

S nebesa je anđeo — Božji doletio,
Pozdravio tebe: — Zdravo, o Marijo,
Preblažena ti si — Vrhu svih žena
Gospod te uzvisi!

BOŽIĆNE

I.

Kirie eleison, eleison;
Isus se rodi u štalici;
Pojte pastiri, tamo se Njemu poklonite!

Kriste, eleison, eleison;
On za nas trpi, čim se rodi;
Pojte pastiri, tamo se Njemu poklonite!

Kirie eleison, eleison;
u jasle mora da se skriva;
Pođite kralji, tamo se Njemu poklonite!

II.

Svim na zemlji mir, veselje,
Budi polag Božje volje! —
To sad nebo navješćuje
I glas s neba potvrđuje.

Dobre volje svaka duša,
Grieha neka već ne kuša, —
Nego hvali, diči Boga,
Što je poslo Sinka svoga.

Sinka svoga, Boga moga,
S Otcem Duhom jednakoga, —
Duhom Svetim začetoga,
Od Marije rođenoga.

III.

Narodi nam se Kralj nebeski
Od Marije čiste Djevice. —
Na tom mladom ljetu veselimo se,
Mladoga kralja mi molimo!

Po njemu sliedi sveti Stjepan,
Prvi mučenik Gospoda Boga.

Sveti Ivan preljubljeni,
Među apostoli preodabrani.

Malu dječicu pomoriše
Za ime Božje kao ovčice.

Toma biskup, skupa mučenik,
Tomino ime to je blaženo.

Silvestar papa k njim se pridruži,
Koga na nebesih okruniše.

Obrezovanje, što se govori,
Nam za spasenje imenuje se.

Sveta tri kralja dare nose:
Tamjan i zlato, plemenitu mast.

O mi svi Božji krštenici,
Mladomu Kralju dare nosimo!

Hvaljeno budi sveto Trojstvo,
Hvalu svi dajmo Gospodu Bogu!

Daj nam Bog zdravlje, k tomu veselje,
Na tom mladom ljetu svega obilja!

III.

U to vrieme godišta
Mir se svietu navješta
Porođenjem Djetešca,
Kom je majka Djevica.

Anđeli se javili,
Rajsku pjesmu slagali,
Slava Bogu, pjevali,
A mir ljudma prosili.

Djeva Sina rodila,
Đavlu silu slomila,
Svietu Spasa podala,
Nama Majka postala.

A mi Kristu hvalimo,
S anđelima pjevajmo
Radi žrtve Njegove,
Što je za nas započe.

IV.

Čestit svietu danak svemu,
Jer ogranu sunce njemu;
Tužni mrak je prošao,
Sunce — Isus — došao.

Pripjev:

Zapjevajmo malenomu
Kralju danas rođenomu:
Slava Bogu višnjemu,
A mir ljudma po njemu!

Došao je uzdisani!
I od Boga obećani,
Željni sviju Spasitelj
Svieta razveselitelj.

Djeva, Majka svietu svemu,
Nema mjesta u Betlemu —
Za stan nađe štalicu,
Za postelju slamicu.

U po noći to se zgodi,
Kada Djeva-Majka rodi
Sada Sina svojega,
Viekom Sina Božjega.

V.

Oj pastiri, čudo novo,
niste nigda vidjeli ovo:
U jaslicam prostim rodio se Bog,
Koji s neba siđe radi puka svog.

Betlem evo nije daleko —
znajte, da vam istinu rekoh:
U štalici prostoj leži Djetešce,
Na slamici oštroj kao Janješce.

Ljubav Božja prevelika
primi pravu put čovjeka;
S neba siđe dolje radi grješnika,
Rodi se u štali radi čovjeka.

VI.

Radujte se narodi, kad čujete glas,
Da se Isus porodi u blaženi čas —
Svaki narod čuj, čuj, i Betlemu pristupljuj!

Vidi Božje Otajstvo u podrtoj štalici
I tko trpi uboštvo na toj tvrdoj slamici
To Otajstvo čuj, čuj, i k jaslicam
pristupljuj!

Raduje se Marija s Josipom gledeći,
Anđeo pjeva »Gloria« po zraku leteći;
I ti, sviete čitavi, Spasitelja pozdravi!

VII.

O Betleme, grade slavni od Boga,
Najveći si Ti od grada svakoga.
Jer iz tebe nam izađe vojvoda —
Isus dragi Davidova poroda.

Marija Ga, Djeva čista, porodi,
I u jasle ona Njega položi.
Dostojno se ona Njemu poklanja
I s veseljem srdca svoga pozdravlja.

VIII.

Veselje ti navješćujem, puče kršćanski,
Jerbo se kralj u Betlemu rodi nebeski!
Još mali u štali,
Kog stvorenje svako slavi,
Štuje, diči, jer je pravi
On naš Spasitelj i Odkupitelj.

Pored njega stoji Majka, Djeva Marija,
Pa sveg svieta Spasitelja liepo povija;
Njeg doji i goji,
Uspavljuje njegujući:
Spavkaj, spavkaj — pjevajući
U toj štalici, sve na slamici.

IX.

Djetešce nam se rodilo,
U jasle se položilo.

Pripjev:

Isuse mili, Bože moj,
Srdce Ti dajem, da sam Tvoj!

Sin Boga Otca i Bog sam
S neba na zemlju side k nam.

Čista ga Djeva rodila
I svojim mliekom dojila.

X.

Spavaj, Sinko — Majka pjeva —
Spavaj, Čedo jedino;
Spavaj cviete umiljati,
Sladko zlato majčino!

Pripjev:

S četama bielim svetih anđela
Pjesme pjevam tebi ja!

Mirno spavaj, željo moja,
Drago, drago Djetešce;
Uza te je Majka tvoja,
Bielo moje Janješce!

Spavaj, spavaj sladki Sine,
Usred biedne štalice,
Veselo se iz visine
Smieše na te zvjezdice.

Puna sreće Majka ti je,
Milo moje srdašce:
Iz jaslica meni sije
Lišce ti ko sunašce.

XI.

S nebesa anđel sišao,
I dobre glase donio.
A ljudi svi se raduju
I Bogu svome klikuju: —

Pripjev:

Aleluja, Bogu hvala!

Nad Davidovim Betlemom
Zasinu zviezda obzorom,
Da naviesti mudracima,
Gdje Spas se rodi ljudima.

Iz divnog milosrđa svog
Sad došao je k nama Bog,
Od griеha da nas izbavi
I štiti svojom ljubavi.

Čuj molbe, Kriste, sviju nas,
Jer Gospod si nam blagi Spas:
O čuj, kad puk te moli tvoj,
I podaj blagoslov mu Svoj!

XII.

Rodio se Bog i čovjek
Usred stajice
Rumen cvietak, dragi Sinak
Svete Djevice.

Pripjev:

Anđeli, čuj, pjevaju:
Slava Bogu na nebu
A mir ljudima dobre volje
na nizini tu.

Tu na slami Sinak leži,
Toči suzice
Za nas slabe, grješne ljude
Svoje ovčice.

Među volom, među oslom
Tužno tuguje,
Od sveg svieta nitko njega
Tu ne miluje.

Al pastiri sa svog polja
Hitro ustaju,
Idu k njemu, pa se njemu
Liepo klanjaju.

S iztoka tri Sveta Kralja
tamo putuju,
Hitro dođu k mladom Kralju,
pa ga daruju.

I ti dušo, k mladom Kralju
sad se otpravi,
Molitvom i pjesmom Njega
liepo pozdravi.

XIII.

O pastiri, vjerni čuvari,
Sad se prenite,
Dare kralju spremite u počast,
Na put krenite!
Uskliknite: Aleluja!
Gore do neba,
Jer poznaje sva priroda
Boga svojega.

O čuvari vjerni ovčari,
Vi ste blaženi.
Od svih ljudi najvećma ljubi
Kralj vas rođeni.
Malo Diete pohodite
Vi u Betlemu,
Poklonite se svi duboko
Bogu svojemu.

XIV.

Sklopi blage očice,
Tu na krilu majčice!
Tebe majka ogrieva,
Tebi milo popieva:

Pripjev:

Oj djetešce moje drago,
Ti si svega svieta blago
Ti si dobrog neba dar,
za te gori srdca žar!
Tebe majka u san njiše
uspavankom tiše, tiše;
Anđeli će k tebi doć,
spavkaj, spavkaj cielu noć!

Sinko, sladko snivaj Ti,
neka Ti se duši sni;
Sviet za spasom vapije,
da ga ljubav ogrije!

XV.

Zdravo budi, mladi Kralju,
u štalici rođeni,
I od majke, Djeve čiste,
U jaslice stavljeni!

Zemlju, more i nebesa
silan Ti nadilaziš,
A sad među volom, oslom
malešan se nalaziš.

O ti drago Janje Božje
U toj hladnoj štalici,
Kako dršćeš, kako plačeš
ležeći na slamici!

Dršćeš zato da svog srdca
ljubavlju nas ogriješ,
Plaćeš zato da nas njome
kao zlatom odjeneš.

XVI.

Tri kralja jahahu
S onih sunčanih stran,
Tri dara nošahu
Mir, zlato, tamjan!

Tri kralja dođoše
Pred grad Jeruzalem
Pitajuć za mjesto,
Gdje se rodi Isus.

U palači stojeć
Odgovori Irud:
Naći ga ne ćete,
Zalud je sav vaš trud.

Ako ga nađete,
Natrag se vratite
I meni Irudu
Glase donesite.

Irude prehudi,
Irude prekruti,
Krista hoćeš ubiti
To nam srdce sluti.

Al im od anđela
U snu nauk je dan,
Neka dalje krenu
Iskati drugi stan.

Sjutradan pođoše,
Irud nije znao,
Pravi put nađoše
Bog im pomogao.

Mariji rekoše:
Zdravo, oj Djevice,
Zdravo, oj Majčice,
Nebeska kraljice!

Isus digne ruke,
Drago im hvaljaše,
I nebeske dvore
Njima obećaše.

KORIZMENE

I.

O Isuse, daj da pjevam
Muku Tvoju, suze lievam,
Gledajuć Te nevina,
Za nas grješne mučena!

Pripjev:

Isukrste svoju muku
Tisni u srdca svome puku;
Po toj muci Ti nam daj
Poslije smrti vječni raj!

Na maslinskoj moliš gori,
Tu Te smrtna muka mori
I oblieva krvav znoj,
Isuse, o Bože moj!

Gledam gdje Te sudcem tuže,
A vojnici kruti ruže,
Gdje od ljutih bičeva,
Krv se Tvoja prolieva.

Gdje Te biju, psuju, kunu,
Stavljaju na glavu krunu,
Krunu oštru, trnovu,
Da Ti rani glavu svu.

II.

Dobri Kriste, Sine Božji,
Za nas grješne propeti!
Tebe plače Djeva Mati
Ljubeć križ Tvoj presveti!
Na kom si Ti za spas svieta
Svoju krvcu prolio.

Plačite sve majke gorko.
Sina moga jedinog,
Razpeta na drvu križa,
Spasa svoga premilog,
Vašem srdcu, vašoj duši
Tješitelja dobroga!

III.

Stala Majka pod razpelom,
Pod razpetim Sinka tielom,
Zaplakala gorki plač.

Kan da dušu tugujuću,
Razcviljenu, stradajuću,
Probode joj britki mač.

Turobna i razžaljena,
Bješe Majka preblažena,
Majka Sina jedinog.

Kada jaučuć i cvileći,
Vidje dragu krvcu teći,
I pogubu Čeda svog.

Tko tu ne će proplakati,
Videć kako Božja Mati,
Gine s biede tolike?

IV.

O Isuse ja spoznajem,
Da sam Tebi zgriešio,
Težkim griehom jadnik, Tvoju
Ljubav sam izgubio.

S Judom sam i Kajfom Tebi
Svjedočio, sudio
Te s Herodom i Pilatom,
Tebi smrt dosudio.

Izdjelao Križ sam Tebi,
Oštru krunu spleo Ti,
Bičem sam Te bičevao,
Drznuh Te se probosti.

Ja sam uzrok Tvojoj smrti,
Da se lila sveta Krv,
Dionik sam razpinjanja,
O ja jadni zemski crv!

O Isuse, ja se kajem,
Grješnom meni milost daj,
Da Ti služim sve do smrti
I da stečem vječni raj.

V.

O Isuse izranjeni,
Drvu križa pribijeni,
Dušu si izpustio.

Od ljubavi prevelike
Za sve ljude nas grješnike
Ah da Te ne ljubim ja?

Pustit nigda Tebe ne ću,
Nit svog srdca vriedat sreću
Nikad više griesima!

Ljubavlju ću ljubav plaćat,
Za sve boli viek ću vraćat
Sladkom Tebi utjehom!

VI.

Svaka duša, koja hoće Krista pravo ljubiti,
Koja ne će svoje sreće u nebu izgubiti,
Nek pogleda, te pokuša,
Što sve trpi njegva duša,
Nek razmisli boli mu!

Gorku čašu težkih muka
htjede za nas popiti,
Biče, trnje, ruglo i smrt —
sve u žrtvu stopiti;
Oj, protrni nad tim djelom,
Dušom se obrati cielom
Spasitelju svojemu!

UZKRSNE

I.

Uzkrsnu Isus doista,
U ranu zoru uzkrsnu;
Aleluja, aleluja, aleluja, aleluja.

U ranu zoru uzkrsnu,
U slavlju naš Odkupitelj.

Kad sunca prvi sinu trak.
Tad razpade se grieha mrak;

I anđeo nam naviesti
Spasenja tu viest veselu.

II.

Gospodin danas uzkrsnu, Alelujal
Na ljudsku sreću bezkrajnu. **Alelujal**

On slavno svrši ljuti boj. **Alelujal**
Od grieha spasi narod svoj, **Alelujal**

Ko janje na križ pribit bi. Aleluja!
Na križu đavla pobjedi. Aleluja!

Ko cio raj mu Srdce sja. Aleluja!
I sve nas milo ogrieva. Aleluja!

Sveđ hvala Kristu uzkrslom. Aleluja!
Nek ječi zemljom spašenom. Aleluja!

III.

Kraljice neba, raduj se!
Kraljice neba, raduj se!
Aleluja!

Jer kog si dostojna bila nosit:
Jer kog si dostojna bila nosit,
Aleluja!

Uzkrsnu, kako je rekao,
Uzkrsnu, kako je rekao,
Aleluja!

Moli Boga za nas!
Moli Boga za nas!
Aleluja!

IV.

Pjevaj hvale Magdaleno,
Jer uzkrsnu Janješce,
Trgnu iz sna ljudstvo sneno,
Svlada tmine, moći zle.

Pripjev:

Zdravo, zdravo, spasa cieno,
Zdravo, Janje pomirbeno!

Svršila je krvna žrtva,
Krist pobiedi svieta grieh;
Obnovi nam carstva mrtva,
Pade pakla bies i smieh.

Svim uzkrsnu život duše,
Usta Gospod mira car;
Potoci se krvi suše,
Odkad grije njegov žar.

SPASOVO

Kako krasno svršuje se,
O Isuse, život Tvoj,
Preobražen vraćaš nam se
Na nebeski priesto svoj,
Da odonud svaki čas
U životu braniš nas!

Kano kad se dobri otac
Na daleki sprema put,
Skuplja tužnu djecu svoju
Oko sebe zadnji put,
Da se od njih razstavi
U otčinskoj ljubavi.

I Ti skupiv učenike,
Vjernu svoju dječicu,
Izvede ih tad iz grada
Na Maslinsku goricu,
Pun dobrote, milosti,
Tu se s njima oprosti.

Blagoslov i nauk dade
Posljednji im u čas taj,
Podiže se u visine
K višnjemu Otcu — u svoj raj
Kog na zemlji proslavi,
A rod ljudski izbavi.

SVETOOTAJSTVENE

Tielovska sekvenca
(posljednica)

Hvali Sion, Spasitelja,
Vođu svog i Učitelja
pjesmama i popjevkom

Uzdiži Ga iznad svega,
Ne ćeš preveć hvalit Njega
Niti kojom pohvalom.

Slava evo velika je:
Živi Kruh što život daje,
Častit nam je ovaj dan.

Kruh što bi kod svetog stola
Među dvanaest apostola
Podjeljen i blagovan.

Pojmo punom, jasnom rieči,
Neka milo klikće, ječi
Srdaca nam skladan glas.

Blagdan slavni svetkujemo,
Ustanovu spominjemo
Gostbe, što je dade Spas.

Novog Kralja stol je ovo,
Na njem evo Janje novo.
Starom Vazmu dođe kraj.

II.

Uzmite, jedite, moje vam Tielo to je,
Uzmite, pijte svi, evo vam Krvi moje!
Spasitelj reče to, njegova rieč bi dosta,
Tielo i sveta Krv u taj čas namah posta.

Danas, kroz vjekove u crkvi isto biva,
Među nama, sretni smo, imamo Krista živa!
Kada nas žića put hoće da jadom smrvi,
Štita gle Kristova: Tiela mu, svete Krvi!

III.

O Isuse, o moj Spasitelju,
Izpuni mi srdca vruću želju!

Pogledaj me iz Hostije svete
Da mi misli za Tobom polete!

Rieč ljubavi milo mi prozbori,
Srdce Svoje srdcu mi otvori!

Zagrli me, o moj Spasitelju,
Izpuni mi srdca vruću želju!

Da ugledam Srdca Tvoga plamen
Da Te ljubim u sve vieke. Amen.

IV.

Moj Isuse, razkriljujem k Tebi ruke,
Da se sjetiš svoga križa, svoje muke.

Moj Isuse, otvaram Ti usta svoja,
Da sve čuješ, što mi želi duša moja.

Moj Isuse, odkrivam Ti srdce svoje.
Priestolje da sveto nađeš u njem svoje.

Moj Isuse, uzdižem Ti bolne oči,
Zv'iezdo moja sv'ietli meni u toj noći.

V.

Odzivam se Isuse, jer Ti mene zoveš,
Jer Ti mene hoćeš: Zdravo Isuse!

Dolazim Ti, Isuse, jer Ti mene tražiš,
Jer Ti mene paziš: Zdravo Isuse!

Gledam u Te, Isuse, jer Ti mene tražiš,
Jer Ti mene kriepiš: Zdravo Isuse!

Ljubim Tebe, Isuse, jer Ti mene ljubiš,
Jer Ti mene žudiš: Zdravo Isuse!

VI.

Zdravo, Tielo Isusovo

Zdravo, Tielo Isusovo, na oltaru
posvećeno!
Zdravo, Tielo Isusovo, Svetim Duhom
upućeno!
Zdravo, Tielo Isusovo, od Djevice
porođeno!

Zdravo, Tielo Isusovo, u jaslice položeno!
Zdravo, Tielo Isusovo, velegorko
izmučeno.
Zdravo, Tielo Isusovo, za nas na križ
pribijeno!
Zdravo, Tielo Isusovo, po svem svietu
proslavljeno!
Zdravo, Tielo Isusovo, mrtvo u grob
sahranjeno!
Zdravo, Tielo Isusovo, treći danak
uzkrsnulo!
Zdravo, Tielo Isusovo, na nebesa
uzneseno!
Zdravo, Tielo Isusovo, s desne Otca
posađeno!
Zdravo, Tielo Isusovo, nam za hranu
svima dano!
Tebi hvala, Tebi dika, Tebi slava
prevelika!
O Isuse, budi hvaljen po sve vieke vieka
Amen.

VII.

Ko noć šutiš, o sveta hostija,
Da ja čujem rajskih melodija.

U najniže sišla si nizine.
Da ja letim u rajske visine.

Zatvorena u noćne si tmine.
Da ko seraf duša moja sine.

Tabernakul priestolje je Tvoje,
Božje srdce priestolje je moje.

VIII.

Ovdje je sada Sin živoga Boga,
Ovdje je sada svjetlost svega svieta,
Ovdje je sada sva nebeska sila,
Na tom oltaru.

Ovdje je sada hrana sviju gladnih,
Ovdje je sada pilo sviju žednih,
Ovdje je sada utjeha svih tužnih
Na tom oltaru.

IX.

1. **S rajskih visina evo te k nama,**
Cieli te narod pozdravlja tvoj!
Radost, veselje neka ti reče
Pjesme sad naše zanosni poj!

Pripjev:
Hosana tebi Isuse Kriste,
U slici svete Hostije!

2. Koje li čudo pred nama biva!
Isus gle rajski ostavlja kras:
Ljubav na zemlju k nama ga vodi,
Ljubav i skrb za vječni naš spas.

3. **Nekad** na križu za nas se dade,
Za ljude grješne sveti naš Bog
Sad na oltaru žrtvuje žrtvu
Krvi i tiela svetoga svog.

X.

Sakramentu veličajnom
Pojmo u sav glas,
Što ga vjernim kao hranu,
dieli Isus spas.

On za hranu dušam slabim
Daje nam se sam,
I grud naša namah biva
Božji tajni hram.

Sveto tielo i krv sveta
Duši nam je liek,
Sladko milje i štit snažan,
Čuvar stalan viek.

S hvale harne duše naše
Plamte u sav žar,
Štono Kriste sama sebe
Daješ nam za dar!

XI.

O da mogu kao kerub Božji,
Pobožno se Isusu klanjati,
O da mogu ko Marija Djeva
Nad kolievkom Isusu pjevati!

O da mogu kao Magdalena
Svete noge Isusu oprati,
O da mogu ko ljubljeni Ivan
Na Isusa glavu naslanjati!

O da mogu vječno svjetlo biti,
Pred Isusom trepteći plamsati,
O da mogu tabernakul biti
Pa Isusa dan i noć čuvati!

PRESV. SRDCU ISUSOVU

I.

1. **Do nebesa nek se ori**
Naših grudi gromki glas;
Neka jeknu rajski dvori,
Nek nas čuje Isus Spas:

Pripjev:

Isukrste, Srdcu Tvom
S nama naš se kune dom:
Dušom, tielom viek sam Tvoj,
Za krst častni bijuć boj!

2. Čujte, puci, širom svieta,
Otci naši čujte sad!
Čujte sluge pakla kleta,
Kako Hrvat kliče mlad:

3. Stieg Hrvata Srdce Krista;
Tu nam rudi sreća, spas;
Tu sloboda zlatna blista;
Tu se ori slavski glas:

4. Predi naši kano lavi
Za krst častni biše boj,
Tko je sinak ovoj slavi,
Kristu vjeran viekom poj.

5. Neka grmi pako hudi,
Neka biesni cieli sviet,
Neka borba lomi grudi,
Čvrsto stoji Zavjet svet.

6. Kralju slave silni, blagi,
Blagoslovi zavjet taj
Blagoslovi rod nam dragi,
U svom srdcu stan mu daj!

VI.

1. **O Srdce Sina Božjega,** o slavá Ti i čast,
Dobrote Ti si izvor čist i rajska naša slast.

Pripjev:

U Tebi nam je radost sva, u Tebi nam je nada sva,

U Tebi žica kras, u Tebi vječni spas!
U Tebi ljubav gori, sja ko sjajnog sunca žar,
O kako divan taj sjaj i kakav li mu čar!

2. I nas učini, Isuse, po svetom Srdcu Svom,
Da srdce naše misli viek, što godi Srdcu Tvom.

VII.

1. **U slavu svetog Srdca**
nek jekne pjesme glas
i nebu, zemlji javi,
tko ljubi brani nas.

Pripjev:
Nek hvaljeno i slavno
u svaki bude čas;
to divno sveto Srdce,
u kom je jedin spas.

2. O Srdce probodeno,
Ti nosiš znamen drag
to ljubavi je tvoje,
a mojih grieha trag.

3. O Isusovo Srdce,
čuj želju srdca mog
daj meni stanak mali
u sriedi Srdca svog.

HIMNA KRISTA KRALJA

Isuse Kralju, Isuse slavo!
Vječna Ti hvala, bezkrajna čast!
Nebo je Tvoje priestolje divno,
Svemirom Tvoja stere se vlast.

Slava Ti Kralju, slava Ti Bože!
Pred Tobom sve je pepeo, prah,
Dokle smo Tvoji, tko nam što može,
Ti si nam nada, ljubav i strah!

Isuse Kralju mira i sreće,
Uz Tebe stoji narod vas Tvoj,
Opojen vinom kraljevskog pira
Za Tebe hrli u sveti boj.

Isuse Kralju sunca i slave,
Divna je Tvoje desnice moć!
Paklenog robstva raztrga lance,
Donese svietlo, razprši noć.

II.

Ti, Kriste, Kralj si vjekova,
Ti vladar sviju naroda,
Ti sudac si jedincati
Svih umova i srdaca.

Sviet opaki povikuje:
Mi ne ćemo, da vlada Krist!
A mi ti evo kličemo:
Ti višnji Kralj si sviju nas!

O Kriste, mira vladaru,
Pokori srdca buntovna,
U jedno stado sve,
Od tebe što odlutaše.

Ta za to, ruke šireći,
Sa križa visiš krvavog
I probijeno sulicom
U planu Srdce odkrivaš

Ta zato kruha, vina lik
Na žrtveniku krije te,
I s probodenih grudi ti
Spas djeci tvojoj izvire.

III.

O Isuse, nebesa sjaj,
I drag si uhu ugođaj,
Ko meda cviet u ustima,
Užitak svet u srdcima.

Tko kuša tebe, glad i žeđ,
Sve veća hvata njega sveđ,
On samo Tebe željet zna,
Ti ljubav si mu jedina.

O Isuse, o raju sam,
Kog s nadom, čežnjom dozivam
Ja suze ronim za Tobom,
I vičem k Tebi dušom svom.

Sveđ ostaj s nama, Spase naš,
Da svjetlom nas obasjavaš,
Iz duša mrak da izgoniš,
Milinom zemlju napuniš.

O Djevin cviete, Isuse,
S kog sve nam slasti liju se,
Sva slava Tebi, sva Ti čast,
I kraljevska u raju vlast. Amen.

IV.

Na gostbu Kralju Jaganjca
U bielom ruhu idimo,
Kroz more prošav crveno
Vladaru Kristu pjevajmo.

U svojoj divnoj ljubavi
On pit nam daje svetu Krv,
Ta ljubav tielo Njegovo
Ko svećenik prikazuje.

Od krvi se na vratima
Strahovit plaši anđeo,
Put u moru se otvara,
Dušmana vali gutaju.

Naš Vazam odsad Isus je,
Vazmeno naše Janje On,
I čistim ljudskim dušama
Neokaljani čisti kruh.

V.

Srdce božansko Isusa moga,
Daj, da sve više ljubim Te ja!
Ti si veselje naroda svoga,
Ti moga žića nada si sva.

Pripjev:

Srdce božansko Isusa moga,
Daj, da sve više ljubim Te ja!

K Tebi ću hitit u svako doba,
Danju i noću tebe ću zvat,
Ti ćeš mi biti nada do groba
Ti ćeš mi duši pokoja dat.

BL. DJ. MARIJI

I.

Zdravo budi Kraljice,
Zdravo, Majko sveta,
Ti si naša nada sva,
Ti si sunce svieta.

K tebi oči dižemo
Na pomoć nam budi
I privini svakog nas
Na majčinske grudi.

Sladka naša utjeho,
Majko Božjeg Sina,
Tek po tebi čeka nas
Rajska domovina.

II.

Marijo, Majko ljubljena,
Ti Majko dragog spomena!
S Tvog Djevo, svetog imena
U srdcu slast je milena.

Marije ime mileno
Nek bude svagda hvaljeno;
Nek slave svi ga stvorovi
Ko anđeoski zborovi.

I mi ti, sladka Majčice,
Pjevamo skromne pjesmice
I ko što diete nevino
Od sveg Te srdca ljubimo!

III.

Zdravo budi, slavna Djevo,
Zviezdo neba presvietla
Mati naša milostiva
Kano ljiljan prečista!

Pripjev:

Sva si, liepa, sva si čista,
Slavna Djevo Djevica
Sva si liepa — liepa; sva si čista — čista;
Sva si liepa, sva si čista, neoskvrnjena.

Djevo sveta, budi zdravo!
Sina Božjeg Mati prava
Tvoje lice nam ukaži,
Milost svoju nam pokaži!

IV.

1. **Zdravo Djevo,** svih milosti puna,
Vječnog sunca ogrnu te sjaj;
Oko čela zvjezdana ti kruna,
Izpod nogu stenje pakla zmaj!

Rajska Djevo, kraljice Hrvata,
Naša Majko, naša zoro zlata,
Odanih ti srdca primi dar,
Primi čiste ljubavi nam žar!

2. Blažena si, jerbo sva si čista,
Zmijin dah ne okuži ti grud!
Zviezda sreće i nama da blista,
Noći grieha mrak razprši hud!

V.

1. **Kraljice svete krunice,** bezkrajne sreće more,
Tebi se puci klanjaju, anđeli tebe dvore.

Pripjev:
Kraljice krunice, moli za nas!
Kraljice krunice, budi nam spas!

2. Divno si čudo stvorila, krunicu kad si dala,
Nebo i zemlja pjevaju: bila ti čast i hvala!

3. Zrncima svete krunice cvatu nam biele ruže,
Nose ih k tvome prieštolju anđeli, što kruže.

4. Ruže te divno mirišu, radost su vječnog raja,
Svaka ta ruža čudesna nebo sa zemljom spaja.

VI.

Zdravo, nado svieta svega,
Zdravo, Majko Svevišnjega!
Ljubavlju si jaka, krasna,
Majko sladka, Djevo jasna.

Molim ti se, odabrano,
Od svega srdca zaufano:
Vjeru, nadu premilenu,
Ljubav daj mi savršenu.

Zdravo, Majko Božjeg Sina,
Što nas ljubiš sa visina!
Zdravo Majko sviju ljudi,
Viek nam sladka nada budi!

VII.

K tebi oči podižemo,
Djevo sveta, Djevo čista,
Ti si sjajna ona zviezda,
Koja spasom nama blista.

Kad nas strasti bura vije,
Kad nas studen grieha bije,
Ti si, Djevo, sunce naše,
Što nas zlatnom zorom grije.

Grij nas, grij nas, s tvog nam žara
Zlatnim plodom duša rodi,
Blistaj Djevo, blistaj, zviezdo.
U raj sveti ti nas vodi.

VIII.

1. **Liljane bieli nebeskog kraja,**
Ljepši i draži no sunašca sjaj,
Mirisni cviete vječnoga raja,
Kraljice neba, pomoć nam daj.

Pripjev:

Majčice, čuj svoje dječice glas,
Brani i štiti nas, moli za nas.

2. Čudesnog kipa milosti cviećе
Sipala ti si na hrvatski dom,
Zanosno narod do tebe kreće
Moleć se tebi i Sinu tvom.

IX.

Marijo, svibnja kraljice,
Ti Majko rajskog slavlja!
Pred sliku tvoju ružice
Na pozdrav svibanj stavlja.

O, daj ga, daj blagoslovi
I sve nas, Majko, s njime,
Te srdca naša prizovi,
Da tvoje slave ime.

Mi tebi sve izručamo,
Svu zelen cviećе tude;
Učini, što se ufamo,
Da tebi ures bude.

X.

Zdravo, Djevo čista,
Milosti svih puna!
Zdravo, Majko Krista,
Slave rajske kruna!

Puk tvoj k tebi hrli,
Majku blago gleda,
Gdjeno Sinka grli
I za spas naš preda.

Ponizno te moli:
Čuvaj ga i brani,
Zloći da odoli,
Da ga grieh ne rani.

Već da srdca čista
Svietom ovim brodi,
Daj, o Majko Krista,
Ti ga brižno vodi.

XI.

Marijo, lurdska o kraljice,
slava tvoja svud čuje se,
sviet cieli slavi te.

Marijo, lurdske sred pećine,
cvietom krasnim si procvala,
njim sav sviet miriše.

Marijo, nado nam presladka,
boli što liečiš tjelesne,
od grieha rieši nas!

SV. JOSIPU

I.

Zdravo sveti Josipe,
zdravo naša radosti,
zdravo drago sunašce,
Isusove mladosti.
Tople zrake ljubavi
prospi, Otče, na nas,
blagi sveti Josipe,
moli Boga za nas.

Čisti druže Djevičin,
slugo Božji prevjerni,
čistog Božjeg Janjeta
hranitelju presmjerni.
U nebeskoj radosti
misli, Otče, na nas,
moćni sveti Josipe,
moli Boga za nas.

Tebi, sveti Josipe,
prvo cviće nosimo,
Tebi vience pletemo,
Tvoju pomoć prosimo.

Primi naše darove,
Svrni pogled na nas,
Slavni sveti Josipe,
moli Boga za nas!

SV. ANTUNU PADOVANSKOMU

II.

Iz zemaljske suzne doli
Uzdižemo k tebi glas:
Sveti Anto, moli za nas
Sada i na smrtni čas!

Nevolja nas težka tišti,
Utjehe nam s neba daj,
Oproštenje svim nam išti
I nebeski sjajni raj.

Spasitelja za nas prosi,
Kog na rukama nevinim
Već na zemlji držao si,
Da nam pokoj dade svim.

Ti nam spasi sve Hrvate,
Što ih svietom ima god,
Da na pravi put se vrate,
Ti nam čuvaj sav naš rod!

BL. NIKOLI TAVILIĆU

Blaženi Nikola Tavilić u,
mučeniče jeruzalemski,
do nogu ti evo kleči
sav tvoj narod hrvatski.
Kad si krv za Krista prolio,
za svoj narod si se molio:
Kriste, Bože, daj, da dođe
hrvatskome narodu Kraljevstvo Tvoje!

Blaženi Nikola Tavilić u,
sveti borče, Kristov viteže,
molitva iz svih srdaca
do tebe nek doseže.
Pred Isusom ti ju ponovi,
kako narod tvoj je sav moli:
Kriste, Bože...

KOD BLAGOSLOVA S PRESVETIM OLTARSKIM SAKRAMENTOM

Svet, svet, svet,
Svet i presvet,
Isus u oltarskomu
Otajstvu presvetomu!

(Litanije na str. 29. ili 35.)

Divnoj dakle Tajni ovoj
Klanjajmo se smjerno mi,
Stari zakon žrtvi novoj
Nek se sada ukloni,
Vjera duši čovjekovoj
Nek spoznanje dopuni.

Bogu Otcu, Bogu Sinu
Hvala s pjesmom radostnom,
Slavimo im veličinu,
Častimo ih dušom svom,
K Duhu Svetom nek se vinu
Glasi s dikom jednakom. Amen.

Sveć. **Kruh** s neba dao si njima. (Aleluja.)

Puk. Koji svaku slast u sebi ima. (Aleluja.)

Pomolimo se.

Bože, koji si nam u divnom Sakramentu ostavio **uspomenu** muke svoje, podaj nam, molimo, **tako** častiti sveta otajstva Tiela i Krvi tvoje, da vazda osjećamo u sebi plod odkupljenja tvojega. Koji živiš i kraljuješ u vieke vjekova.

Puk. Amen.

(Kada svećenik podieli blagoslov sa Presvetim Sakramentom, mole se):

Pohvale imenu Božjemu

(kao zadovoljština za psovke i kletve)

Blagoslovljen budi Bog!
Blagoslovljeno njegovo sveto Ime!
Blagoslovljen Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek!
Blagoslovljeno Ime Isusovo!
Blagoslovljeno presveto Srdce Isusovo!
Blagoslovljen Isus u presvetom oltarskom Sakramentu!
Blagoslovljena velika Bogorodica, presveta Djevica Marija!
Blagoslovljeno sveto i neoskvrnjeno njezino Začeće!
Blagoslovljeno ime Marije, Djevice i Majke!
Blagoslovljen sveti Josip, njezin prečisti zaručnik!
Blagoslovljen Bog u svojim anđelima i u svojim svecima!

Ne ostavi nas nigdar,
Blagoslovi nas svigdar;
Budi s nama svaki čas,
Isus, Spasitelju naš!

Slavno budi ime Isus,
Slavno ime Marija!
Ime Isus slavno budi,
Slavno ime Marija!

ZAZIV DUHA SVETOGA

I.

Dođi duše presveti,
Sa neba nas posjeti
Zrakom Svoje milosti.

Dođi, Otče ubogih,
Djelitelju dara svih,
Dođi srdca svjetlosti.

II.

O dođi, Stvorče, Duše Svet,
Pohodi duše vjernika,
Poteci višnjom milosti
U grudi, štono stvori ih.

Ti nazivaš se Tješitelj,
Blagodat Boga svevišnjeg,
Studenac živi, ljubav, plam
I pomazanje duhovno.

Darova sedam razdaješ,
Ti prste desne Otčeve,
Od vječnog Otca obećan,
Ti puniš usta besjedom.

Zapali svietlo u srdcu,
Zadahni dušu ljubavlju,
U nemoćima tjelesnim
Podkrepljuj nas bez prestanka.

Dušmana od nas otjeraj
I postojani mir nam daj,
Izpred nas idi, vodi nas,
Da svakog zla se klonimo.

Daj Otca da upoznamo
I Krista Sina njegova
I u te Duha njihova
Da vjerujemo sveudilj.

Sva slava Otcu vječnomu
I uzkrslome Sinu mu
Sa Tješiteljem Presvetim
Nek bude sad i u vieke. Amen.

V. Pošalji duha svojega i postat će. (Aleluja.)

R. I obnovit ćeš lice zemlje. (Aleluja.)

Pomolimo se.

Bože, koji si svjetlošću Duha Svetoga poučio srdca vjernih, daj da u tom istom Duhu, što je pravo, mislimo i njegovoj se utjehi vazda radujemo. Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Djela naša, molimo, Gospodine, milošću svojom preteci i pomoću prati, da se svaka naša molitva i radnja s tobom vazda počinje i početa da se s tobom dovršuje. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

TEBE BOGA HVALIMO

I.

Tebe Boga hvalimo,
Vjerno izpoviedamo
Vječnog Otca slavimo.
Složnim glasom pjevamo
Na nebesih anđeli
Štuju Te s arkanđeli.

Kerubini složno svi
Duboko se klanjaju,
Serafini smjerno Ti
Jednoglasno pjevaju:
Svet, svet, svet je Gospod Bog,
Kralj preslavni puka svog!

II.

Pjesma zahvalna sv. Ambrozija i sv. Augustina

Tebe Boga hvalimo, * tebe Gospodina priznajemo.
Tebe vječnog Otca * sva zemlja poštuje.
Tebi svi anđeli, * tebi nebesa i sve vlasti,
Tebi kerubi i serafi * kliču bez prestanka:
Svet, svet, svet, * Gospodin Bog Sabaot.

Puna su nebesa i zemlja * veličanstva slave tvoje.
Tebe hvali * slavni apostola zbor,
Tebe proroka * dična četa,
Tebe mučenika * svietla vojska,
Tebe po svem svietu * sveta uzvišuje Crkva.
Otca * neizmjernog veličanstva,
Častnoga tvojeg istinog * i jednoga Sina.
I Svetoga * Tješitelja Duha.
Ti Kralju slave, * Kriste.
Ti si Otčev * vjekovječni Sin.
Ti, da za naše spasenje postaneš čovjekom, * nisi se strašio krila Djevice.
Ti, svladavši oštrinu smrti, * otvorio si vjernima kraljevstvo nebesko.
Ti sjediš zdesna Bogu * u slavi Otčevoj.
Vjerujemo, da ćeš doći * kao Sudac.
Tebe, dakle molimo, * pomozi svojim slugama, * koje si odkupio dragocjenom krvlju.
U vječnoj slavi daj, * da se ubrojimo među svete tvoje.
Spasi puk svoj, Gospodine, * i blagoslovi baštinu svoju.
I vladaj njima * i uzdiži ih u sve vieke.
Iz dana u dan * blagosljivljamo tebe.
I hvalimo ime tvoje u vieke * i u vieke vjekova.

Dostoj se, Gospodine, u dan ovaj * sačuvati nas od grieha.

Smiluj se nama, Gospodine, * smiluj se nama.

Nek bude milosrđe tvoje, Gospodine, nad nama, * kako se ufamo u tebe.

U tebe se, Gospodine, ufam: * o da ne budem postiđen dovieka!

Sveć. Blagosljivljajmo Otca i Sina sa Svetim Duhom.

Puk. Hvalimo i uzvisujmo ga u vieke.

Sveć. Blagoslovljen si, Gospodine, na svodu nebeskom.

Puk. I dostojan hvale i slavan i uzvisivan dovieka.

Sveć. Gospodine, usliši molitvu moju.

Puk. I vapaj moj k tebi da dođe.

Sveć. Gospodin s vama.

Puk. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući, vječni Bože, koji si slugama svojim u izpoviedanju prave vjere dao da spoznaju slavu vječnoga Trojstva, i u mogućstvu veličanstva da se klanjaju jedinstvu: molimo, da čvrstoćom iste vjere vazda se od svih protivština obranimo.

Bože, čijemu milosrdu nema mjere i čije dobrote je bezkrajno blago, premilostivomu veličanstvu tvomu zahvaljujemo na

udieljenim darovima i molimo vazda tvoju blagost: ne ostavi onih, kojima na njihove molbe daješ, što prose, već ih pripravi na buduću nagradu. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva za Poglavnika

(Iza »Tebe Boga hvalimo« doda se odmah:)

Sveć. Spasi slugu svojega, Gospodine, Poglavnika našega Antuna.

Puk. Bože moj, koji se u te ufa.

Sveć. Pošalji mu Gospodine, pomoć iz svetišta.

Puk. I brani ga sa Siona.

Sveć. Ništa ne uspio neprijatelj protiv njega.

Puk. I sin bezakonja ne naudio njemu.

Sveć. Gospodine, usliši molitvu moju.

Puk. I vapaj moj k tebi da dođe.

Sveć. Gospodin s vama.

Puk. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Bože, komu svaka vlast i dostojanstvo služi: podaj slugi svojemu Poglavniku našemu Anti sretan napredak njegova dostojanstva, u kojem da se tebe uviek boji, tebi vazda ugoditi nastoji. Po Kristu Gospodinu našem.

Puk. Amen.

PODVORBA KOD SVETE MISE

Latinski

Pristup (klečeći)

Svećenik: In nomine Patris et Filii et Spiritus Sankti. Amen.

Sveć.: Introibo ad altáre Dei.

Podvornik: Ad Deum, kvi letifikat juventútem meam.

S. Judika me, Deus, et discérne kauzam meam de gente non sankta; ab homine inikvo et dolózo erue me.

P. Kvia tu es, Deus, fortitúdo mea, kvare me repulisti, et kvare tristis incedo, dum afligit me inimikus.

S. Emite lucem tuam et veritátem tuam: ipsa me deduksérunt, et aduksérunt in montem sanktum tuum, et in tabernákula tua.

P. Et introibo ad altáre Dei, ad Deum, kvi letifikat juventútem meam.

S. Konfitébor tibi in citara, Deus, Deus meus, kvare tristis es anima mea et kvare kontúrbas me.

P. Spera in Deo, kvoniam adhuk konfitébor ili, salutáre vultus mei et Deus meus.

S. Gloria Patri et Filio et Spiritui Sankto.

P. Sikut erat in principio et nunk et semper et in sekula sekulórum. Amen.

S. Introibo ad altáre Dei.

P. Ad Deum, kvi letifikat juventútem meam.

S. Adjutórium nostrum in nomine Domini.

P. Kvi fecit celum et teram.

Na misi za mrtve i na nekim još drugima izostavlja se na početku od rieči: Judika me i t. d. do rieči: Adjutorium nostrum i t. d.

S. Konfiteor i t. d.... Deum nostrum.

P. Mizereátur tui omnipotens Deus, et dimisis pekátis tuis perdúkat te ad vitam etérnam.

S. Amen.

P. Konfiteor Deo omnipoténti, beate Marie semper Virgini, beato Mikaeli Arkángelo, beato Joani Baptiste, sanktis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanktis, et tibi Pater, kvia pekávi nimis kogitacióne, verbo et opere: mea kulpa, mea kulpa, mea maksima kulpa; ideo prekor beátam Mariam semper Virginem, beátum Mikaelem Arkangelum, beatum Joanem Baptistam, sanktos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanktos, et te Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

S. Mizereátur vestri omnipotens Deus, et dimisis pekatis vestris, perdukat vos ad vitam eternam.
P. Amen.
S. Indulgénciam, absolucióńem, et remisionem pekatorum nostrórum tribuat nobis omnipotens et mizerikors Dominus.
P. Amen.
S. Deus tu konvérzus vivifikabis nos.
P. Et plebs tua letabitur in te.
S. Ostende nobis, Domine, mizerikórdiam tuam.
P. Et salutáre tuum da nobîs.
S. Domine egzaudi oracionem meam.
P. Et klamor meus ad te veniat.
S. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.

Poslije Pristupa

S. Kirie, eléison.
P. Kirie, eleison.
S. Kirie, eleison.
P. Kriste, eleison.
S. Kriste, eleison.
P. Kriste, eleison.
S. Kirie, eleison.
P. Kirie, eleison.
S. Kirie, eleison.
S. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.

S. Per omnia sekula sekulórum.
P. Amen.

Poslije pročitane Poslanice

Kad svećenik okrene glavu. (ustani)
P. Deo gracias.

Na Evanđelje

S. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.
S. Inicium (ili sekvencia) sankti evangelii sekundum...
P. Gloria tibi, Domine.

Na koncu Evanđelja

Kad svećenik poljubi knjigu
P. Laus tibi Kriste (klekni).
S. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.

Poslije Prikazanja

S. Orate, fratres (klekni).
P. Suscipiat Dominus sakrificium de manibus tuis, ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitátem kvokve nostram totiúskve Eklézie sue sankte.

Na Predslavlje (Prefaciju)

S. Per omnia sekula sekulórum.
P. Amen.

S. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.
S. Sursum korda.
P. Habémus ad Dominum.
S. Gracias agamus Domino Deo nostro.
P. Dignum et justum est.

Poslije podizanja

S. Per omnia sekula sekulorum.
P. Amen.
S. Et ne nos indukas in tentacionem.
P. Sed libera nos a malo.
S. Per omnia sekula sekulorum.
P. Amen.
S. Paks Domini sit semper vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.

Poslije Pričesti

S. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.
S. Per omnia sekula sekulorum.
P. Amen.
S. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.
S. Ite misa est. (Ili: Benedikámus Domino.)
P. Deo gracias. (ustani)

U uzkrsnoj osmini dodaje se:

Alleluja, Alleluja.

Kod crne mise

S. Rekvieskant in pace.
P. Amen.

Na blagoslov kod redovite mise:

S. Benedikat vos omnipotens Deus: Pater et Filius et Spiritus Sanktus.
P. Amen.
S. Dominus vobiskum.
P. Et kum spiritu tuo.
S. Inicium sankti Evangélii sekundum Joanem.
P. Gloria tibi, Domine.

Na koncu zadnjeg Evanđelja

P. Deo gracias.

ČIN MISI

Staroslavenski

Svećenik: V ime Oca i Sina i Duha Svetago. Amen.

Sv. Vnidu k oltarju Božiju.

Sluga: K Bogu veseleštumu junost moju.

Sv. Sudi mi, Bože, i rasudi prju moju ot jezika ne prepodobna: ot človeka nepravedna i lastiva izbavi me.

Sl. Jako ti jesi, Bože, krepost moja: vskuju otrinu me i vskuju setuje hoždu, jegda stužajet me vrag.

Sv. Pošlji svet tvoj i istinu tvoju: ta me nastavista i vavedosta v goru svetuju tvoju i v selenija tvoja.

Sl. I vnidu k oltarju Božiju; k Bogu veseleštumu junost moju.

Sv. Ispovem se tebe v gusleh, Bože, Bože moj; vskuju priskrbna jesi, duše moja, i vskuju smuštaješi me.

Sl. Upvaj na Boga, jako jošte ispovem se jemu, spasenije licu mojemu, i Bog moj.

Sv. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

Sl. Jakože be iskoni i ninje i vsegda, i va veki vekov. Amen.

Sv. Vnidu k oltarju Božiju.

Sl. K Bogu veseleštumu junost moju.

Sv. Pomoć naša v ime Gospoda.

Sl. Stvoršago nebo i zemlju.

Na misi za mrtve i na nekim još drugima izostavlja se na početku od rieči: Sudi me i t. d. od rieči: Pomoć naša i t. d.

Sv. Ispovedaju se Bogu vsemoguštumu i t. d.

Moli se isto kao i sluga, zamienivši rieči »tebe otče«, i »tebe otče« sa »vam bratije« i »vas bratije«.

Sl. Pomiluj te vsemogi Bog i otpustiv grehi tvoje, privedi te v život večni.

Sv. Amen.

Sl. Ispovedaju se Bogu vsemoguštumu, blaženej Mariji vsegda Deve, blaženumu Mihovilu Arhanđelu, blaženumu Ivanu Krstitelju, svetima apostoloma Petru i Pavlu, vsem Svetim i tebe, oče: jako sgreših zelo pomišlenijem, slovom i delom; moj greh, moj greh, moj preveliki greh. Temže molju: blaženuju Mariju vsegda Devu, blaženago Mihovila Arhanđela, blaženago Ivana Krstitelja, svetaja apostola Petra i Pavla, vse Svetije i tebe, oče, moliti se za me ka Gospodevi Bogu našemu.

Sv. Pomiluj vas vsemogi Bog i, otpustiv grehi vaše, priredi vas v život večni.

Sl. Amen.

Sv. Proštenije, odrešenije i otpuštenije greh naših, da podast nam vsemogi i milosrdi Gospod.

Sl. Amen.

Sv. Bože, ti obrašt se oživiši ni.

Sl. I ljudije tvoji razveselet se o tebe.

Sv. Javi nam, Gospodi, milost tvoju.

Sl. I spasenije tvoje daždi nam.

Sv. Gospodi, usliši molitvu moju.

Sl. I vapaj moj k tebe da pridet.

Sv. Gospod s vami.

Sl. I s duhom tvojim.

Iza pristupa u sredini oltara govori:

Sv. Gospodi, pomiluj.
Sl. Gospodi, pomiluj.
Sv. Gospodi, pomiluj.
Sl. Hriste, pomiluj.
Sv. Hriste, pomiluj.
Sl. Hriste, pomiluj.
Sv. Gospodi, pomiluj.
Sl. Gospodi, pomiluj.
Sv. Gospodi, pomiluj.

Sada govori svećenik (puk pjeva):

Slava va višnjih Bogu. I na zemlji mir človekom blagovoljenija. Hvalim te. Blagoslovljajem te. Klanjajem ti se. Slavoslovim te. Hvali vzdajem tebe velikije radi slave tvojeje. Gospodi Bože, Cesarju nebeski, Bože oče vsemogi. Gospodi Sine jedinorodni, Isuse Hriste. Gospodi Bože, Aganjče Božji, Sine Otač. Vzemljej grehi mira pomiluj nas. Vzemljej grehi mira, primi molenija naša. Sedaj o desnuju oca, pomiluj nas. Jako ti jedin svet. Ti jedin Gospod. Ti jedin Višnji, Isuse Hriste. Sa Svetim Duhom v slave Boga Oca. Amen.

Na misi za mrtve i na nekim još drugima ne govori se Slava va višnjih.

Sada govori puku:

Sv. Gospod s vami.
Sl. I s duhom tvojim.

Za Molitvama odgovara:

Sl. Amen.

Iza Poslanice kaže:

Sl. Bogu hvali.

Na Evanđelje kaže:

Sv. Gospod s vami.
Sl. I s duhom tvojim.
Sv. Posledovanije svetago Evangelija ot.
Sl. Slava tebe, Gospodi.

Na koncu Evanđelja veli:

Sl. Slava tebe, Hriste.

Na to reče svećenik (puk pjeva):

Vjeruju v jedinago Boga, Oca vsemogućstago, tvorca neba i zemlji, vidimim vsem i nevidivim. I v jedinago Gospoda Isusa Hrista, Sina Božija jedinorodnago. I ot Oca rođenago prežde vseh vek. Bog ot Boga, svet ot sveta, Boga istina ot Boga istinnago. Rođena ne stvorena, jedinosuštna Ocu: imže vda biše. Iže nas radi človek i našego radi spasenija sniđe s ne-

bes. I vapiti se od Duha Sveta iz Marije Devi: i vačloveči se. Raspet že za ni pri Pontijscem Pilate, mučen i pogreben bist. I vaskrse v treti dan po Pisanju. I vzide na nebo: Sedit o desnuju Oca. I paki imat priti sa slavoju sudit živim i mrtvim; jegože cesarstviju ne budet konca. I v Duha Svetago, Gospoda i životvoreštago ot Oca i Sina ishodištago. Ocem že i Sinom kupno poklanjajema i saslavimo; iže glagoljal jest Proroki. I v jedinu svetuju katoličansku i apostolsku Crkvu. Ispovijedaju jedino krštenijev v otpuštenije grehov. I čaju vaskrsenija mrtvim. I života budućega veka. Amen.

(Vjeruju ne govori se svaki dan, nego kad je određeno.)

Okrenuv se puku reče:

Sv. Gospod s vami.
Sl. I s duhom tvojim.

Po Prikazanju

Sv. Molite bratije.

Sl. Primi Gospod žrtvu ot ruku tvojeju va hvalu i slavu imene svojego, va polzu takožde našu i vseje Crkve svetije svojeje.

Na Predslavlje veli:

Sv. Va vse veki vekov.
Sl. Amen.
Sv. Gospod s vami.
Sl. I s duhom tvojim.
Sv. Gore srdca.
Sl. Imam. ka Gospodevi.
Sv. Hvali vzdadim Gospodevi Bogu našemu.
Sl. Dostojno i pravedno jest.

Poslije Podizanja

Sv. Va vse veki vekov.
Sl. Amen.
Sv. Oče naš... i ne vavedi nas v napast.
Sl. No izbavi nas ot neprijazni.

Iza toga:

Sv. Va vse veki vekov.
Sl. Amen.
Sv. Mir Gospodev budi vsegda s vami.
Sl. I s duhom tvojim.

Pričestivši se kaže:

Sv. Gospod s vami.
Sl. I s duhom tvojim.

Na koncu svake molitve kaže:

Sl. Amen.

Na koncu sv. mise reče:

Sv. Gospod s vami.
Sl. I s duhom tvojim.
Sv. Idete, Misa jest! Ili: Blagoslovim Gospoda.
Sl. Bogu hvali.

U uzkrsnoj osmini dodaje se:

Alleluja, Alleluja.

Na mrtvačkoj misi reče:

Sv. Da počijut v mire.
Sl. Amen.

Na Blagoslov veli:

Sv. Blagoslovi vas vsemogi Bog, Otac i Sin i Duh Sveti.
Sl. Amen.
Sv. Gospod s vami.
Sl. I s duhom tvojim.
Sv. Začelo (ili: posledovanje) svetago evangelija ot...
Sl. Slava tebe, Gospodi.

Na koncu zadnjeg Evanđelja reče:

Sl. Bogu hvali.

PRISEGA

Prisega je najsvečaniji dan u životu vojnika. Taj dan vojnik pred častničkim zborom zaziva Boga za svjedoka, da će biti poslušan i vjeran u obrani domovine, pa makar ga to stajalo i života. »Častno je i sladko za domovinu umrieti«, kazali su već stari Rimljani. Održanje prisege najljepše je djelo vojnika u njegovom životu. Hotimični prekršaj prisege nije samo grieh pred Bogom, nego je i crno izdajstvo domovine, koje će neprestano mučiti dušu izdajice.

Svećenik će ti najprije održati govor, a onda će glasba svirati molitvu. Iza toga svećenik čita prisegu, a ti ponavljaš:

Prisižem Bogu Svemogućem i Sveznajućem, kunem se svim, što mi je na svietu drago i sveto, i dajem častnu rieč, da ću Državi Hrvatskoj i Poglavniku kao njenom predstavniku uviek biti vjeran, da ću probitke naroda hrvatskoga uviek paziti, da ću ustav i zakone Države Hrvatske uviek poštovati, da ću kao vojnik svoju dužnost i zapovieđi predpostavljenih zdušno izvršivati, da ću se u obrani domovine i naroda hrvatskoga hrabro boriti. Tako mi Bog pomogao!

*

Poslije toga će častnik izreći govor, a onda će vas sve zajedno svećenik blagosloviti ovim riečima:

»Svemogući vječni Bože, Otče jakosti i milosrđa, koji ne ćeš da propadne itko, koji u Tebe vjeruje i u Tebe se ufa, svrni milosrdne oči na ovu svoju djecu, hrvatske domobrane, (ili ustaše,) koji su danas položili prisegu vjernosti Domu svome i Poglavniku svome. Daj im, Gospodine, svjetlost razuma, da uviek upoznavaju Tebe dobroga Otca svoga, da upoznadu jakost Tvoju, pravdu Tvoju i milosrđe Tvoje. Pomozi im, Gospodine, milošću svojom, da svim srdcem i dušom prihvate ono, što su riečima izgovorili, da tako budu u istinu spremni za hrvatsku domovinu i Poglavnika dati sve, pa i sam život, ako bude trebalo. Zato blagoslov Boga Otca i Sina i Duha Svetoga neka siđe na vas i ostane s vama uvieke. Amen«.

Na koncu će glasba svirati državnu i ustašku himnu:

Liepa naša domovina
Oj junačka zemlja mila
Stare slave djedovina
Da bi vazda sretna bila

Mila, kano si na slavna,
mila si nam ti jedina,
mila, kuda si nam ravna,
mila, kuda si planina.

Puška puca, a top riče
grmi kao grom
sad ustaša bojak bije
za hrvatski dom.

KRŠĆANSKI NAUK

Vjera

Čuo si o mnogim stvarima, koje nisi nikad vidio, a niti ćeš ih vidjeti. Pripovjedao ti je ovaj ili onaj, a ti si vjerovao. A zašto? Bio si uvjeren, da ti govori istinu. Kad si u zemaljskim stvarima poklonio vjeru ljudima, onda je pravo, da u stvarima, koje nadilaze ovaj svijet, pokloniš vjeru Gospodinu Bogu. Dobri Bog nam je objavio sve, što je potrebno znati za spasenje naše duše. Sve je to zapisano u Sv. Pismu i predano u Ustmenoj Predaji. Sv. Pismo i Ustmenu Predaju ima pravo tumačiti sv. Crkva, jer joj je to naložio sam Isus, kad je rekao apostolima: »Idite po svem svijetu i naučavajte sve ljude...«.

Neke istine nadilaze naš razum. Takove istine nazivamo vjerskim tajnama. No to nas ne smije odvratiti od vjere. Vjera se i sastoji u tome, da držimo za istinu ono što ne vidimo, ali za to znademo, jer nam je to Bog rekao. A Božja rieč najsigurnije je svjedočanstvo. Stoga izložene vjerske

istine, kako su ih ostavili apostoli u Vjerovanju aposolskom, prihvati svim srdcem i dušom.

Bog Stvoritelj

»Vjerujem u Boga Otca svemogućega stvoritelja neba i zemlje«. Tako te je učila već tvoja majka.

Bog je neizmjerno savršen duh, gospodar neba i zemlje, od koga nam je sve dobro.

Bog je svemoguć. On je iz ničesa stvorio zemlju i čitav svemir u 6 dana, a 7. dan je počivao. Na zemlji je načinio i čovjeka na sliku i priliku svoju. Tielo mu je načinio od zemlje, a dušu mu je udahnuo od Sebe. Zato ćeš svoju dušu morati predati Bogu. Pazi, da je ne okaljaš svakojakim griesima, jer bi time obezčastio u njoj sliku Božju, pak je Bog ne bi htio primiti u nebo.

Bog je vječan. Sve na svietu ima svoj početak i svršetak. Bog nema ni početka ni svršetka. On postoji uviek kao gospodar svih stvorova u svim vjekovima.

Bog je dobar. Božja dobrota očituje se baš na nama. Bog nije trebao ni svieta ni nas. Ali radi svoje dobrote htio je svoju sreću pružiti i nama ljudima. Zato je

stvorio ovaj sviet i nas, da uživamo plodove Njegove dobrote. Sve, što je na svietu, stvoreno je za čovjeka. Čovjek je kralj svih stvorenja. Sve služi čovjeku, a čovjek mora služiti Bogu.

Budi zahvalan Bogu na svemu, što imaš, jer je sve to Njegov dar. Život, zdravlje, jelo, pilo i odielo dar je Njegove dobrote. Svoju zahvalnost pokazat ćeš Bogu pobožnom molitvom. Moli se ujutro, o podne i navečer te prije i poslije jela. U svojim težkoćama i potrebama obrati se najprije dobrome Bogu, jer je On Otac, pak će te najbolje razumjeti i najprije uslišati.

Bog je posvudašnji. Mi doduše Njega ne vidimo, jer je duh, ali On se nalazi na svakom mjestu, i na nebu i na zemlji. To je i razumljivo. Bog uzdržava i upravlja čitavim svemirom, kao jedini gospodar. Pošto, dakle, sve uzdržava, mora biti svagdje, jer gdje nema gospodara, tamo propada gospodarstvo. Zato služi Bogu svagdje i na svakom mjestu, a ne samo u crkvi, jer gdjegod ti bio, Bog je s tobom.

Pošto je Bog na svakom mjestu, On sve vidi i sve zna. Zato velimo: Bog je **sveznajući.** Drži uviek na pameti liepu izreku iz katekizma: »Božje oko uviek gleda, sakrit Mu se ništa ne da.« Ovo vriedi napose za savjestno vršenje dužnosti i onda, kad te ne gledaju starješine i drugovi.

Baš zato, što Bog sve vidi i znade, **strpljiv je i pravedan.** Često i često puta čeka Bog vrlo dugo čovjeka, da se popravi. Narodna poslovica liepo veli: »Bog je spor, ali dostižan. — Bog ne plaća svake subote«. Bog će i tebe jednom suditi prema tvojim djelima. Pazi, da ti djela budu pravedna. Isus je rekao: »Kakvom mjerom mjerite i vama će se mjeriti.«

Najuzvišenija Božja tajna jest **Trojstvo u Jedinstvu.** Bog je jedan, ali u Njemu su tri osobe: Otac, Sin i Duh Sveti. Sve tri su osobe jednako Bog, jer sve tri imadu jednu te istu božansku narav. Istina o Presvetom Trojstvu nadilazi naše shvaćanje. No Presveto Trojstvo objavilo se kod Isusova krštenja, a Isus je i u svojim propoviedima govorio o Presvetom Trojstvu. Dostojno čini na sebi znak svetoga križa, jer pri tom izgovaraš imena Presvetog Trojstva.

Iz čitavog razloganja vidiš jasno, da je samo trojedni Bog svrha tvojega života. Stoga živi i radi tako, da svojim životom i radom zaslužiš vidjeti Boga na nebu.

Anđeli

Što trebaš znati o anđelima?

Kao što je Bog stvorio ovaj vidljivi sviet, tako je stvorio i nevidljivi sviet, a to su anđeli. Oni su duhovi, koji nemaju tiela. Zato ih ne možemo vidjeti. Bog je stvorio bezbroj anđela i svi su bili dobri. Neki su se, na čelu s Luciferom, pobunili protiv Boga. U obranu Božje vrhovne vlasti diže se arkanđeo Mihovil. Njemu se pridružiše mnogi drugi anđeli. Zametnu se boj i arkanđeo Mihovil s dobrim anđelima svlada Lucifera i njegove drugove, koje Bog baci u pakao.

Tako od anđela postadoše đavli. Iz svoje đavolske zavisti žele upropastiti i nas ljude. Nagovaraju nas na kojekakove griehe. Njihove napasti uviek najodlučnije odbij od sebe. U tome će ti pomoći tvoj anđeo čuvar, kojega ima svaki čovjek. Taj anđeo prati čovjeka od rođenja do smrti. Čuva ga od zla i pogibelji te ga nagovara na dobra djela. Anđeo će biti na sudu Božjem svjedok svih tvojih dobrih, ali i zlih djela. Preporuči se svaki dan anđelu čuvaru molitvom.

Prvi ljudi

Kad je Bog stvorio čitav svemir i uredio zemlju tako, da se na njoj moglo živjeti,

onda je rekao: »Načinimo čovjeka na sliku i priliku svoju.« Čovjeku je načinio tielo od zemlje i udahnuo mu bezsmrtnu dušu. Prvi čovjek zvao se Adam. Bog je vidio, da nije dobro, da bude čovjek sam, pak mu je načinio družicu. Dok je Adam spavao, Bog mu je uzeo rebro i od njega načinio ženu, kojoj dade ime Eva.

Prvi su ljudi živjeli u vrtu punom razkošja, koji nazivamo raj zemaljski. Sveto Pismo kaže, da se nisu trebali mučiti. Nisu bili bolestni, niti su trebali umrieti. Sve su znali, što im je bilo potrebno i Bog je sam k njima dolazio kao svojoj pravoj djeci.

Nu Bog im je dao i kušnju. U raju je bilo stablo, koje se zvalo »drvo spoznanja dobra i zla.« Bog im je zabranio s toga drveta jesti te im je unapried rekao, da će umrieti, ako budu s njega jeli. Ali đavao, zavidan sreći prvih ljudi, nagovori Evu, da jede s onoga drveta, jer će biti kao Bog, te će znati dobro i zlo. Eva je popustila napasti đavla, ubrala plod, jela, pa dala i Adamu. Sad im se istom otvoriše oči i spoznadoše zlo, koje su učinili. No bilo je prekasno.

Bog ih je kaznio težkom kaznom. Adamu je rekao, da će u znoju lica jesti kruh

svoj, a Evi, da će u bolovima rađati djecu. Zatim ih je iztjerao iz raja zemaljskog.

Izgonom iz raja došla su na ljude svakojaka zla. Morali su se mučiti, stizavale su ih bolesti, izgubili su potrebno znanje, i na koncu morali su umrieti. A što je bilo najgore, prestali su biti djeca Božja, te ni poslije smrti nisu mogli doći k Bogu.

Grieh prvih ljudi prešao je na čitavi rod ljudski. Zato ga nazivamo iztočnim griehom, jer iztječe od Adama i Eve, i pada na sve ljude. Svaki grieh rodi zlim rodom. Čuvaj se, stoga, grieha!

Isus Spasitelj

Radi grieha Bog je morao kazniti ljude. No Božje milosrđe našlo je put, da im pomogne u njihovoj nevolji. Istoga časa, kad je Bog tjerao prve ljude iz raja zemaljskoga, obećao im je Spasitelja, jer je vidio, da si oni sami ne mogu pomoći.

Spasitelj je došao na sviet, kad je bila »punina vremena«. U to su vrieme svi narodi na zemlji greznuli u blatu velike pokvarenosti tako, da su vapili Bogu, da im već jednom pošalje Spasitelja.

A to se poslanje ovako izvršilo: U gradu Nazaretu živjela je siromašna Djevica imenom Marija. Ona je bila kraljevskog roda od koljena Davidova. Nju je Bog već odvieka odabrao za Majku Spasitelja. Zato ju je očuvao od iztočnoga grieha kao i od svakog drugog grieha. Zaručila se za siromašnog tesara Josipa. Jednog dana Bog joj pošalje anđela Gabriela i on joj naviesti, da će začeti Sina Božjega po Duhu Svetom. Marija je pristala i postala je Majkom Sina Božjega. Tako je druga božanska osoba, Sin Božji, postao čovjekom.

Marija je rodila Sina Božjega u betlehemskoj štalici. Po naređenju anđela dala Mu je ime Isus. Kod rođenja pjevali su Isusu anđeli. Prvi su došli pastiri, da mu se poklone a potom sv. tri Mudraca. Herod ga je htio pogubiti, ali je Sveta Obitelj pobjegla u Egipat. Uz pomoć sv. Josipa Marija je odhranila Isusa u Nazaretu, svome rodnom gradu.

U 12. godini Isus je bio prvi put u jeruzalemskom hramu i tu je prvi put javno, pred čitavim svietom izjavio, da je Sin Božji. Kad je Isusu bilo 30 godina, otišao je u pustinju. Tu je postio 40 dana i 40 noći. Poslije toga izabrao je 12 učenika i s njima obilazio selima i gradovima Palestine, da propovieda o kraljevstvu nebeskom.

Isusova nauka sadržana je uglavnom u dvie zapoviedi. Prva je: »Ljubi Gospodina Boga svoga svim srdcem svojim i svom dušom svojom i svom misli svojom«. Druga je zapovied: »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe«. Svojom naukom i svojim čudesima dokazao je Isus, da je pravi Sin Božji. Narod je to spoznao, pak je u velikom množtvu išao za Isusom. To je bilo krivo prvacima židovskog naroda. Zato su nastojali, da Isusa uhvate i ubiju. U njihovoj nakani pomogao im je Isusov apostol Juda, koji ga je izdao za trideset srebrnika.

U isto vrieme, kad je pala izdaja, Isus je na Posljednjoj Večeri ustanovio Presveti Oltarski Sakramenat. Prigodom te večere uzeo je kruh, blagoslovio ga i rekao apostolima: »Uzmite i jedite ovo svi, jer je ovo tielo moje.« Onda je uzeo čašu s vinom, blagoslovio je i rekao: »Uzmite i pijte ovo svi, jer je ovo krv moja.« Nakon izgovorenih rieči, kruh se pretvorio u Tielo Isusovo, a vino u Krv Njegovu. Prilike kruha i vina ostale su iste.

Vlast pretvarati kruh u Tielo Isusovo i vino u Krv Isusovu predao je Isus apostolima govoreći: »To činite na moju uspomenu«. Apostoli su ovu vlast predali biskupima i svećenicima. Biskupi i svećenici pretvaraju kruh u Tielo Isusovo i vino u Krv Njegovu pod svetom Misom.

Poslije večere otišao je Isus u getsemanski vrt. Tu se je nakon molitve dragovoljno predao svojim neprijateljima. Židovi su ga izručili rimskom upravitelju Ponciju Pilatu, koji Ga je osudio na smrt od straha pred Židovima. Isus je umro na brdu Kalvariji, razapet na križu između dva razbojnika. Poslije smrti vojnik Mu je probo srdce, a onda su Ga položili u grob, koji su zapečatili i kraj njega postavili stražu, da Ga apostoli ne bi ukrali.

Isusova je duša poslije smrti stupila u predpakao. Tu su bile duše svih preminulih pravednika, koje su željno čekale dolazak Spasitelja. Svojom mukom i smrću Isus je opet vratio ljudima djetinjstvo Božje, pak su duše pravednika veselo došle pred Boga kao njegova prava djeca. Isus je nadvladao i smrt te treći dan slavno uzkrsnuo iz groba uzprkos pečata i straže. Svojim je uzkrsnućem Isus dao najjači dokaz, da je pravi Sin Božji.

Poslije uzkrsnuća boravio je Isus na zemlji 40 dana. Za ovo vrieme pokazao se više puta svojim apostolima te ih je uputio kako će upravljati Njegovom Crkvom, kojoj je postavio za poglavara sv. Petra. Četrdeseti dan uzašao je Isus na nebo, na

očigled svojih učenika. Sada sjedi s desne strane u slavi Otčevoj.

Isus Sudac

Isus će doći još jedanput na ovaj svijet i to na sudnji dan. Tad će biti svršetak svijeta i sud svim ljudima. Kad će to biti, ne zna nitko osim Boga. Zato je Isus opomenuo ljude riečima: »Budite pripremni, jer ne znate dana ni časa.«

Na sudnji dan uzkrsnut će svi ljudi i preobrazit će se u svome tielu. Oni, koji su za života vršili zakon Božji i štovali križ Isusov kao znak spasenja, imat će slavno tielo. Naprotiv tvrdokorni i nepopravljivi grješnici sličit će davlu, kome su i za života služili.

Svi ćemo se skupiti pred Isusa. Dobri na desnu stranu, a zli na lievu. Nakon izrečenog suda povest će Isus dobre u Kraljevstvo nebesko, a zle će baciti u vječnu propast, gdje će biti plač i škrgut zubi.

Duh Sveti djelitelj milosti

Duh je Sveti treća Božanska osoba. On se ukazao kod Isusova krštenja u slici goluba. Bog Otac stvorio je svijet, Bog Sin ga je odkupio od grieha, a Duh Sveti posvećuje svijet darovima svoje milosti. Sredstva, po kojima Duh Sveti dieli milosti, jesu sveti sakramenti. Izvan svetih sakramenata dieli Duh sveti i sedam svojih darova. Ti su darovi: duh mudrosti, razuma, savjeta, jakosti, znanja, pobožnosti i straha Božjega.

Prigodom svoga uzašašća obećao je Isus svojim apostolima, da će im poslati Duha Svetoga. Deseti dan iza uzašašća Isusova sišao je Duh Sveti nad apostole u slici plamenih jezika. Po silazku Duha Svetoga napunili su se apostoli duhom mudrosti i neustrašivosti. Odmah im je bila jasna sva nauka Isusova te su izašli na ulice grada Jeruzalema i počeli neustrašivo propoviedati Kristovu nauku i krstiti Židove i pogane. Radi toga su ih pozivali na sud, radi toga su ih šibali i mučili, ali oni su sve to junački podnosili, govoreći: »Većma se treba pokoravati Bogu, negoli ljudima.« Na koncu su svi podnieli i mučeničku smrt. No propoviedanje nije prestalo, jer je Duh Sveti i dalje vodio Crkvu Isusovu po Papi i biskupima, a vodit će je tako i do konca svijeta.

Blagdan Duha Svetoga slavi Crkva na Duhove. Tom prigodom dieli biskup svetu Potvrdu ili Firmu (Krizmu), u kojoj primamo milost Duha Svetoga, da možemo svoju vjeru poput apostola neustrašivo

izpoviedati te, ako uztreba, za nju i umrieti. Sjeti se često ove milosti, kad čuješ, da se govori protiv vjere i Crkve, te dostojno i muževno brani svetu vjeru. Ako nisi primio svete potvrde, učini to svakako, dok si u vojsci. Prijavi se svome duhovniku, koji će učinit sve, što je potrebno, da dostojno primiš i ovaj sakramenat.

CRKVA KATOLIČKA

Za života Isusova mnogi su ljudi u Njega vjerovali. To su bili prvi Isusovi vjernici. Od ovih svojih sljedbenika Isus je posebno izabrao 12 apostola, koji su Mu pomagali propoviedati. Uzto im je dao vlast, da liječe bolestne i izgone nečiste duhove. Ovaj skup ljudi oko Isusa činio je prvu Crkvu.

Poslije svoga uzkrsnuća postavio je Isus apostola Petra za vidljivog poglavara svoje Crkve. Njemu je pred svim apostolima tri puta rekao »Pasi jaganjce moje, pasi ovce moje«. Time je Isus mislio na apostole i ostale vjernike. Zato je Petar poslije Isusova uzašašća preuzeo vrhovnu vlast u Crkvi.

Primivši Duha Svetoga, raziđoše se apostoli po cielom svietu, da propoviedaju

spasenje duše po vjeri u Isusa Krista. Sveti je Petar dospio u Rim i tu je nakon 25 godina propoviedanja podnio mučeničku smrt na križu. Nasljednik sv. Petra zove se Sveti Otac Papa. On je vrhovni poglavar čitave Crkve, i nepogrješivi učitelj vjere i ćudoređa.

Nasljednici ostalih apostola zovu se biskupi. Oni su pomoćnici Pape u vođenju Crkve. Kad su zajedno s Papom na crkvenom saboru, onda su i oni nepogrješivi učitelji u stvarima vjere i ćudoređa. Biskupi rede svećenike, koji im pomažu u vršenju njihove službe.

Prema tome dieli se Crkva na naučavajuću i slušajuću. Papa i biskupi su naučavajuća crkva, a svi ostali vjernici sačinjavaju slušajuću Crkvu.

Katolička crkva jedina je prava Isusova Crkva, jer je samo ona jedna, sveta, apostolska i općenita za sve ljude.

Sa svetima u nebu i dušama u čistilištu sačinjava Crkva jednu zajednicu, koju nazivamo općinstvo svetih. Sveti su u nebu osobiti prijatelji Božji te nam mogu svojim zagovorom pomoći u svim našim potrebama. Duše pak u čistilištu potrebne su naših molitava i dobrih djela, da im se skrate njihove muke i da tako prije uđu u kraljevstvo Božje.

Zato je dobro dati služiti Mise za pokojnike i moliti se za njih. Ove molitve ne će nam biti uzalud, jer će nam te drage duše, kad se oslobode iz čistilišta, vratiti ljubav svojim zagovorom kod dragog Boga. U svojim molitvama sjeti se često svojih drugova, koji su poginuli na bojnim poljanama.

Budi ponosan, što si član Katoličke Crkve. Po Crkvi si dobio najljepši nauk za svoj život. Budi stoga Crkvi zahvalan kao dobro i pobožno diete. Ne vriedaj pripadnike druge vjere, ali na svoju budi ponosan i nemoj je nikad zatajiti. Kad čuješ, gdje se govori protiv Crkve, ustani odmah na obranu.

Uzvišenost i ljepotu Božjeg nauka i Crkve upoznat ćeš najbolje u Evanđelju. Kupi što prije ovu svetu knjigu te je često čitaj i pripoviedaj onima, koji ne znaju čitati. To će ti više koristiti, nego da slobodno vrieme trošiš po gostionicama u pokvarenom družtvu, u pijanstvu i kartanju.

Život vječni

Poslije sudnjeg dana ne će više biti čistilišta, nego samo nebo i pakao. Pakao je mjesto, gdje će prokletnici trpjeti vječne muke, jer su prezreli i odbacili

dobrog Otca nebeskoga, Isusa svoga Spasitelja i Crkvu svoju učiteljicu. Njihove će se muke sastojati u osjetnom trpljenju od ognja i od vječite grižnje savjesti, što su se mogli spasiti, ali to nisu htjeli. Isus je za njih rekao: »Crv njihov ne umire i oganj se ne gasi. .. Tamo će biti plač i škripanje zubi.« Misli o tim mukama za života, pa ih ne ćeš trpjeti poslije smrti.

Nebo je mjesto, gdje će pravednici primiti vječnu plaću za svoja dobra djela, koja su činili na ovoj zemlji. Njihovo će se uživanje sastojati u gledanju Boga licem u lice. Ovo je uživanje tako uzvišeno, da je već sveti Pavao napisao: »Što oko ne vidje i uho ne ču i u srdce čovječje ne uđe, ono pripravi Bog onima, koji ga ljube.« Ako ovdje na zemlji poduzimamo naporna i duga putovanja, da vidimo jedno mjesto, jedan spomenik ili jednu palaču, koliko se onda više morammo truditi, da vršeći zapoviedi Božje, dođemo jednom u nebo i ugledamo Boga licem u lice!

Završetak

Sve su ove istine sadržane u molitvi: »Vjerovanje apostolsko.« Ovo su vjerovanje sastavili apostoli prije nego su se razišli po svietu. Moli i razmišljaj o njem često, jer je pisano: »Bez vjere nije moguće ugoditi Bogu«.

ZAPOVIEDI

Nijedan čovjek na svietu nije podpuno samostalan. Svaki ima neke dužnosti, koje mora izvršavati. Roditelji imaju dužnost brinuti se za djecu, a djeca imaju dužnost slušati roditelje. U vojsci zapoviedaju častnici u ime vrhovnoga dobra domovine, a vojnici imaju dužnost te zapoviedi izvršivati. Kao što imamo u svakdanjem životu dužnosti, koje moramo vršiti, tako i u stvarima našega vječnoga spasenja imamo zapoviedi, koje moramo obdržavati, a te su: 10 zapoviedi Božjih i 5 zapoviedi crkvenih.

10 zapoviedi Božjih napisanih na dvie kamenite ploče, dao je Gospodin Bog Mojsiji na gori Sionu, a pet zapoviedi crkvenih propisala je sveta Crkva u ime Isusovo. Zapoviedi Božje vežu svakog čovjeka, jer ih je Bog usadio u ljudsku narav, pa se stoga nazivlju i naravni zakon. Kad čovjek koju zapoviedi hotimice prekrši, onda učini grieh. Ako ju prekrši u velikoj stvari, na pr. opsuje Boga, onda

je to smrtni grieh. Umre li u tom griehu bez pokajanja, dolazi u pakao. Prekrši li zapovied u maloj stvari, na pr. rekne laž u šali, onda je učinio mali grieh. Umre li u takovim griesima, doći će u čistilište. Za jedne i druge griehe zaslužio je i na ovom svietu vremenite kazni, koje će mu Bog poslati kao pokoru.

U svim tim nezgodama zahvali Bogu, što ti je dao priliku, da za griehe trpiš na ovom svietu. Tako ćeš lakše spasiti dušu na drugom svietu.

Kao što si poslušan roditeljima, učitelju, častnicima, tako budi poslušan i Gospodinu Bogu i Crkvi. Rado vrši sve zapoviedi, da tako i djelom pokažeš svoju vjernost Bogu, jer je sv. Jakob napisao: »Vjera bez djela je mrtva«.

DESET ZAPOVIEDI BOŽJIH

1. »Ja sam Gospodin Bog tvoj. Nemaj drugih bogova uz mene«

Samo Bogu smijemo izkazivati božansku čast. Boga ćemo častiti, ako u Njega vjerujemo, u Njega se ufamo i Njega nadasve ljubimo. Osim Boga dužni smo častiti bl. Djevicu Mariju, anđele i svetce. Na posvećenim mjestima, t. j. u crkvi i na groblju, moramo se pristojno ponašati.

Posvećene stvari, na pr. kalež, ne smijemo upotrebljavati za privatne potrebe. Redovnike i svećenike dužni smo susretati s poštovanjem, jer su oni određeni za službu Božju.

U Boga se moramo ufati, da će nam oprostiti griehe radi muke i smrti Isusove te radi naših dobrih djela, koja činimo u milosti Božjoj.

Ljubav prema Bogu pokazat ćemo točnim vršenjem zapoviedi. Isus je korio farizeje, jer su slavili Boga samo jezikom, a srdce im je bilo pokvareno. Sve, što činiš, čini iz ljubavi prema Bogu. Najveću ljubav prema Bogu pokazali su mučenici, jer su radije pretrpjeli muke i smrt negoli se odrekli svoga Boga.

Griešio bi protiv prve zapoviedi, kad bi se rugao Bogu i vjerskim stvarima, zanemario molitvu, čitao bezvjersko štivo, vjerovao u gatanje (»coprije«, »čarke«), te kad bi oskvrnjivao posvećena mjesta, stvari i osobe.

2. »Ne izusti imena Gospodina svoga uzalud«

Drago nam je ime roditelja, djece i prijatelja. To dokazujemo na pr. čestitanjem imendana. Na osobit način častimo ime

Poglavnika. Taj dan je državni blagdan te polazimo u crkvu, da se pomolimo za dug život i zdravlje Poglavnika.

Kad častimo imena ljudi, koliko nam onda mora biti sveto ime Božje, bl. Djevice Marije i svetaca! Božje ime možemo častiti pobožnim zazivanjem u kratkim i strjelovitim molitvicama, a napose moramo pobožno i sa strahopočitanjem zazivati ime Božje u prisegi. Boga i svetce možemo štovati i zavjetom. Zavjetujemo se, kad svojevoljno obećajemo, da ćemo izvršit neku bolju stvar, koju drugčije nismo dužni izvršiti. Na pr. hodočastiti Majci Božjoj.

Strašni su griesi protiv druge zapoviedi. Psovati ime Božje, Isusa, Majke Božje i svetaca veliki su i smrtni griesi. Čovjek, koji psuje, gori je od životinje. Životinja, iako nema razuma, priznaje svoga gospodara i vjerna mu je, a čovjek psovač najgorim riečima vriđa Boga, gospodara nad svim gospodarima.

3. »Spomeni se, da svetkuješ dan Gospodnji«

Bog je šest dana stvarao sviet, a sedmi je posvetio za počinak. Taj dan zovemo nedjelja. Nedjelju svetkujemo tako, da ne

radimo težačkog posla te da idemo k svetoj misi. Šest dana brine se čovjek za tielo, a sedmi dan mora posvetiti duši. Kao što tielo omršavi bez hrane tako i duša postane biedna bez nedjeljne mise i propoviedi.

Zanemariti misu iz lienosti, smrtni je grieh. Nijedan težki posao obavljen u nedjelju — osim ako je prieka potreba — ne će biti blagoslovljen. Nedjelja je dan Gospodnji. Stoga nemoj je otimati Gospodinu i upotriebiti za svoj posao. Pamti poslovicu: »Oteto prokleto.« Štogod češ u nedjelju činiti protiv zapoviedi Božje neće ti biti blagoslovljeno.

I vojnički propisi obvezuju te na polazak nedjeljne i blagdanske službe Božje.

4. »Poštuj otca i mater, da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji«.

Roditelji su zamjenici Božji na zemlji. Njima je Bog povjerio naš život i oni su nas dužni odhraniti i odgojiti. Kolike su to brige i muke, znadu samo roditelji. Stoga nam Bog stavlja u osobitu dužnost, da poštujemo roditelje. Roditelje ćemo poštivati, ako o njima dobro mislimo i govorimo, ako ih slušamo te im činimo samo dobro. Napose u njihovoj starosti i nemoći moramo im vratiti svu skrb i brigu, što su imali s nama, dok smo bili nejaka djeca.

Osim roditelja dužni smo poštivati duhovne i svjetovne poglavare. Duhovni su poglavari Sv. Otac Papa i biskupi, a svjetovni Poglavnik i njegovi pomoćnici. Neposluh, vriedanje te dizanje ruke na roditelje i poglavare, Bog je često kaznio već na ovom svietu, a kako će istom biti strog na drugom svietu! Zato se trsi, da ljubav, koju su ti izkazali roditelji i poglavari vratiš ljubavlju.

5. »Ne ubij«

Život i zdravlje najveće je blago, što ga čovjek ima na ovom svietu. Život i zdravlje nisu naše vlasničtvo, nego veliki dar Božji. Stoga smo dužni svoj život i zdravlje, kao i život i zdravlje svoga bližnjega čuvati. Griesi protiv 5. zapoviedi jesu: srčba, svađa, tučnjava, ubijstvo te neumjerenost u jelu i pilu.

U slučaju obrane vlastitog života smijemo napadača i ubiti, ako ga drugačije ne možemo svladati. Ovo vriedi napose u ratu, kad si dužan braniti ne samo sebe nego i domovinu.

Kao što ne smijemo škoditi životu i zdravlju bližnjega, tako isto ne smijemo kvariti tuđu dušu sablažnjivim životom ili nagovaranjem na grieh. Isus je rekao: »Tko sablazni jednoga od ovih malenih, koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo da se objesi o mlinski kamen i da potone u dubini morskoj«.

6. »Ne sagrieši bludno«

Čistoća i nevinost najljepši je ures mladića. Da sačuvaš čistoću, izbjegavaj čitanje sramotnih knjiga, gledanje takovih slika, slušanje ružnih razgovora, pjevanje bezstidnih pjesama te ne idi u družtvo, koje bi te moglo navesti na bludni grieh. Premda će ti mnogi govoriti, da je to potreba naravi, ne vjeruj! Narav je čovjeku dala stid, pa ćeš bolje proći, ako se držiš stida, nego da popustiš sramoti. U svakoj djevojci gledaj sestru, a u svakoj ženi majku, pa ne ćeš popustiti strasti. Nije junak onaj, koji svlada drugoga, nego onaj, koji svlada sebe. Sramotnim djelima možeš lahko zadobiti bolest, koju ćeš prenieti na ženu, a stradat će ti i djeca. Neki su se narodi, koji su bili veliki i jaki, raztrovali razbludnim životom.

7. »Ne ukradi«

Isus je u svojoj propoviedi rekao: »Blago milosrdnima, jer će milosrđe postići.« Milosrđe se izkazuje djelima. Takova su djela: gladnoga nahraniti, žednoga napojiti, gologa obući, bolestnoga pohoditi, mrtvoga ukopati, žalostnoga utješiti, neukoga poučiti, krivicu oprostiti, za žive i mrtve Bogu se moliti.

Kad Isus dakle traži od nas ovakova djela, onda možeš zaključiti, kakav je grieh dirati u tuđi imetak bilo silovitim razbojstvom, bilo krađom ili pravljenjem štete. »Svaka stvar više za svojim gospodarom.« Zato ti se grieh krađe ne oprašta, dok ne povratiš tuđu stvar ili ne namiriš štetu. Drži na pameti poslovicu: »Od tuđeg dobra čuvaj ruke, jer ćeš težke podnositi muke.«

8. »Ne reci lažnoga svjedočanstva na bližnjega svoga«

»Bolji je dobar glas nego zlatan pas,« veli narodna poslovica.

Dobrom glasu čovjeka osobito škodi laž. Lažljivca svatko izbjegava. Laže onaj tko hotimice govori, što nije istina. Najgora vrsta laži je kleveta. Kleveće onaj, tko o

bližnjemu izmišlja zlo, koje ovaj nije učinio. Klevetu smo uviek dužni opozvati.

Ne smijemo okolo pripovijedati ni tuđih grieha. To se zove ogovaranje. Ne iznosimo tuđih grieha, kad i svojih imamo dosta. Isus je najviše korio farizeje, što su se izrugivali tobože grješnicima, a sami su bili zli i pokvareni.

»Zašto vidiš trun u oku brata svoga, a grede u oku svome ne vidiš«.

9. »Ne poželi žene bližnjega svoga«

Već u zemaljskom raju uredio je Bog bračni život. Svrha je bračnoga života rađanje i odgajanje djece. Brak je nerazrješiv, dok je živ jedan od bračnih drugova. Radi uzvišene svrhe braka Isus je rekao, da je grieh i poželiti tuđu ženu, a kamoli je zavesti. Bračna vjernost najbolji je zalog složnog obiteljskog života.

Bog i domovina ima pravo na podmladak. Čuvati se djece u braku ili ograničiti njihov broj zločin je protiv Božjih i naravnih zakona. Takovi bračni drugovi ne mogu dobiti oproštenja grieha u izpovijedi, ako se ne kane popraviti.

10. »Ne poželi nikakove stvari bližnjega svoga«

Bog je svakom čovjeku dao sposobnosti tiela i duše. Time nas je obskrbio za život.

Svakom čovjeku dao je prema njegovim potrebama. Ne zavidaj stoga drugome, ako ima više od tebe. Drži se narodne poslovice, koja veli: »Tuđe poštuj, a svojim se diči«. Ako si od Boga malo primio, bit će i tvoj račun pred Bogom malen, a onaj, koji je mnogo primio polagat će račun za mnogo. Upotriebi dobro ono, što si primio i spasit ćeš svoju dušu, a to je prvo i posljednje.

CRKVENE ZAPOVIEDI

1. »Svetkuj zapovijedane blagdane«

Osim nedjelje Crkva nam zapovieda, da svetkujemo i blagdane. Blagdane je naredila Crkva, da počasti događaje iz života Isusova, Majke Božje i Svetaca. Tako imamo blagdane: Božić, Novu Godinu, Tri Kralja, Uzkrs, Uzašašće, Duhovi, Tielovo. Zatim blagdani u čast Majke Božje: Veliku Gospu i Bezgrješno Začeće te u čast svetaca: blagdan sv. Josipa, sv. Petra i Pavla i Sve Svete.

Na zapoviedane blagdane dužni smo počinuti od svih težkih poslova kao i u nedjelju.

2. »Slušaj pobožno svetu misu u nedjelju i zapoviedane blagdane«

Isus je na Posljednjoj Večeri ustanovio sv. misu, da ona bude neprestano obnavljanje Njegove muke i smrti za odkup naših grieha. Kod Isusove smrti nismo mogli svi prisustvovati, zato Crkva od nas traži, da budemo svake nedjelje i blagdana prisutni kod svete mise, jer je sveta misa ista žrtva kao i ona na Kalvariji, samo na drugčiji način. Na Kalvariji je Isus i trpio i umro, a pod svetom misom ne trpi ni umire nego se žrtvuje pod prilikom kruha i vina.

Imaj na pameti, da svake nedjelje i blagdana svećenik služi sv. misu za cielo svoje stado, dakle i za tebe: za oproštenje tvojih grieha, za tvoj blagoslov, za tvoju sreću, za tvoje zdravlje. Stoga, ako želiš imati od toga koristi, onda moraš i doći k sv. misi.

Od svete mise izpričava te samo težki i pravedni razlog, kao bolest, neodgodivi put, predaleki put do crkve ili službena zapreka.

3. »Posti zapoviedane poste i u određene dane ne mrsi«

Sveti Petar piše, da đavao obilazi svietom kao ričući lav i traži, koga bi proždro. Da uzmognemo svladati đavla i njegove napasti, Crkva je po primjeru Isusovu zapovjedila post i nemrs. Isus je naime u jednoj zgodi rekao, da se rod đavolski tjera samo postom i molitvom.

Post je uzdržavanje od svake hrane i to tako, da se samo jedanput na dan do sita najedemo, a dvaput smijemo malo založiti. Takav post imamo u korizmi u sve dane osim nedjelje, a traje 40 dana; onda post u kvaterne sriede, petke i subote, te post u oči velikih blagdana kao: na Badnjak, pred Duhove, Veliku Gospu i Sve Svete. Postiti je dužan svaki katolik koji je navršio 21. godinu života, a nije prešao 60.

Nemrs znači uzdržavati se od mesa. Zabranjeno je jesti meso u petke kroz čitavu godinu, jer je u petak Isus podnio muku i smrt za naše spasenje. Ako je Isus taj dan za nas mogao toliko trpjeti, onda i mi moramo imati toliko smisla za žrtvu, da se odrečemo komadića mesa. Osim toga nemrs je: na Pepelnicu, u korizmene petke i subote, u kvaterne sriede, petke i subote te postne dane u oči blagdana.

U težkim vremenima, kao što je rat, Crkva može dati oprost od posta i nemrsa radi težke dobave hrane. U pojedinim slučajevima može oprost podieliti župnik.

Osobe koje se hrane izvan svoje kuće smiju jesti ono, što dobiju. Isto tako i vojnik smije jesti, što dobije.

4. »Svake se godine jedanput izpovjedi i o Uzkrsu pričesti«

Za oproštenje grieha ustanovio je Isus izpovied. Zato Crkva od nas traži, da dođemo na izpovied. Dobar će katolik ići više puta na izpovied, ali Crkva traži, da se svaki kršćanin barem jedanput na godinu izpovjedi i pričesti, i to o Uzkrsu. Zašto? Jer je u to vrieme Isus najviše trpio za naše griehe. Zato Crkva dovikuje u korizmi: »Sad je vrieme pokore, sad je vrieme spasenja«.

Ovu dužnost izvrši savjestno i pobožno, jer je pisano: »Tko nedostojno jede Tielo Isusovo i pije Krv Njegovu, sud sebi jede i pije«.

5. »Ne svadbuj svečano u zabranjeno vrieme«

Dani adventa i korizme ozbiljna su priprava za velike blagdane, koji dolaze. U

to vrieme Crkva želi, da sav svoj život uredimo tako, kako to dolikuje svetosti vremena, koje je određeno za molitvu i post. S toga su razloga u to vrieme zabranjene sve bučne zabave kao i svečana bučna svatba.

Završetak

Isus je rekao: »Ne će svaki, koji mi govori: Gospodine, Gospodine, ući u kraljevstvo nebesko, nego onaj, koji čini volju Otca mojega, koji je na nebesima«. Volja Otca nebeskog izražena je u zapoviedima. Vrši stoga zapoviedi, da tako spasiš dušu svoju.

SAKRAMENTI

Naša je duša kao njiva, koju vjerom i vršenjem zapoviedi oremo i sijemo. Ako hoćemo da nam sjeme kršćanskog života donese plod, onda ga moramo zalievati milošću, koju primamo u sakramentima.

Sakramente je ustanovio sam Isus. Sakramenti su vidljivo sredstvo nevidljive milosti. Milost je Božja svrhunaravni nevidljivi dar, koji Bog daje našoj duši na spasenje. Jedna je milost djelujuća, jer nas Bog preko nje potiče na dobra djela. Druga je milost posvećujuća, jer nam posvećuje dušu i čini nas djecom Božjom. Milost posvećujuća ostaje u nama tako dugo, dok ne sagriešimo smrtnim griehom.

Sakramente: krst, potvrdu i sveti red smijemo primiti samo jedanput u životu, jer daju duši neizbrisivi znamen. Druge sakramente pokoru, presv. oltarski sakramenat, posljednje pomazanje i ženidbu smijemo primiti više puta, napose izpovied i pričest.

Krst i izpovied primamo u grješnom stanju, jer nam ti sakramenti čiste dušu od grieha. Sve druge sakramente smijemo primati samo onda, kad smo u milosti posvećujućoj.

Krst

Krst je sakramenat u kojem nam se oprašta iztočni grieh, koji smo nasliedili od Adama i Eve. Krsti se tako, da se glava polieva vodom, a uz to se izgovaraju rieči: »Ja te krstim u ime Otca i Sina i Duha Svetoga«. Po krstu postajemo djeca Božja te stičemo pravo na nebo.

U redovitim prilikama smije krstiti samo svećenik. U smrtnoj pogibli smije krstiti svaki čovjek. Kod krštenja imali smo kumove. Oni su mjesto nas zatražili sveti krst i obećali, da ćemo živjeti kao prava djeca Božja. Dužnost je kumova, da nas opomenu, ako smo pošli krivim putem. Svoj krstni zavjet ponovili smo kod prve svete pričesti.

Krst je prvi sakramenat, jer bez krsta ne možemo primiti ni jednog drugog sakramenta.

Potvrda

Apostoli su dielili kršćanima Duha Svetoga, da budu uztrajni u vjeri Isusovoj. Ono što su apostoli činili prvim kršćanima to čini i biskup nama, kad nam dieli svetu Potvrdu. Sveta Potvrda je sakramenat, u kojemu se polaganjem biskupovih ruku i mazanjem svete krizme daje milost, da možemo svoju vjeru javno izpoviedati te, ako treba, za nju i umrieti. Po krstu smo postali djeca Božja a po Potvrdi vojnici Isusovi. Kao takovi dužni smo svoju vjeru braniti od napadaja i poruga pred svakim čovjekom.

Presveti Oltarski Sakramenat

U jednoj propoviedi obećao je Isus narodu tielo svoje za jelo i krv svoju za pilo. Tada su se mnogi čudili i pitali, kako će oni jesti tielo Isusovo i piti krv Njegovu! Kad je Isus rekao, da neće ući u kraljevstvo Njegovo, tko ne bude jeo tiela njegova i pio krvi njegove, onda su se mnogi sablaznili i ostavili Ga.

Svoje obećanje izvršio je Isus na Posljednoj Večeri. Prije večere oprao je Isus apostolima noge. Onda je sjeo za stol, uzeo kruh u svoje ruke, blagoslovio ga i rekao apostolima: »Uzmite i jedite svi, jer

je ovo tielo moje«. Iza tih rieči ostale su od kruha samo vanjske prilike: boja, tek i miris, a sam kruh pretvorio se je u tielo Isusovo.

Isto tako načinio je Isus i s vinom. Uzeo je čašu, blagoslovio je i rekao apostolima: »Uzmite i pijte ovo svi, jer je ovo kalež krvi moje, koja će se proliti za vas i za mnoge druge za odpuštenje grieha«. Poslije tih rieči ostale su i od vina samo vanjske prilike: boja, tek i miris, a samo vino pretvorilo se u Krv Isusovu.

Kad su se ljudi sablažnjavali nad Isusovim govorom, nisu znali, na kakav će način Isus dati nam Tielo svoje za jelo i Krv svoju za pilo! A eto, ljubav je Isusova našla tajinstveni i čudesan način, da izpuni svoje obećanje.

No Isus je išao u svojoj ljubavi i dalje. Ovu istu vlast ostavlja On svojim apostolima govoreći: »Činite to na moju uspomenu«. Apostoli su tu vlast ostavili biskupima i svećenicima. Biskupi i svećenici pretvaraju kruh u Tielo Isusovo i vino u Krv Njegovu kod svete mise.

Sveta misa ima tri glavna diela. Prvi je dio prikazanje. Kod prikazanja prikazuje svećenik na pozlaćenoj plitici kruh, a u kaležu vino dragom Bogu, da primi te darove kao žrtvu. Drugi je dio sv. mise

pretvorba. Po rimjeru Isusovu prima svećenik u ruke kruh i vino te izgovara one iste rieči, koje je izgovarao Isus na Posljednjoj Večeri. Poslije pretvorbe podiže svećenik Tielo Isusovo, da Mu se narod klečeći pokloni. Odmah iza toga diže i Presv. Krv. Treći dio svete mise jest pričest. Svećenik blaguje Tielo i Krv Isusovu, a zatim pričešćuje ostali narod. Kruh za svetu misu mora biti od pšenice, a vino od prave vinove loze.

Pitanje je zašto je Isus ustanovio presveti oltarski sakramenat? Dva su razloga tome. Prije svega Isus je želio, da se žrtva, koju će On podnieti na drvu križa, bez prestanka obnavlja za oproštenje naših grieha. To se i događa svaki put na našim oltarima, jer je sveta misa ista ona žrtva, koju je Isus prikazao na drvu križa, makar se na oltaru prikazuje na drugčiji način. Zato sveta misa ima posve istu vriednost kao žrtva na križu, jer se i na oltaru i na križu žrtvuje isti Isus.

A drugi razlog, zašto je Isus ostavio svoje Tielo pod prilikom kruha, jest Njegova želja, da bude hrana našoj duši, koja se bez te hrane ne može spasiti. Isus je rekao: »Ako ne budete jeli tiela Sina Čovječjega i pili njegove krvi, ne ćete

imati života u sebi«. Stoga smo dužni, da se pričešćujemo, jer to traži sam Isus.

To je i razumljivo. Sami u sebi osjećamo borbu između dobrih i zlih nagnuća. Sviet nas okružuje različitim, zamamnim grješnim prigodama. K tome dolazi đavao sa svojim napastima.

Tko će nam u tako mnogobrojnim pogibeljima biti najsigurnija obrana? Nitko drugi nego Isus u svetoj pričesti. Samo s Njim možemo izaći kao pobjednici u svakoj borbi, jer je On jedini nadvladao đavla i silu njegovu. Kao što se oplemenjuje divljaka, kad na nju nakalamimo plemenitu šibku, tako se oplemenjuje i ljudska duša, ako blaguje Tielo Isusovo.

Stoga rado i u svakoj danoj prilici dođi na sv. pričest! Ne boj se dragog Isusa. Nije Isus ostao u sv. pričesti, da stanuje u hladnim crkvama, zatvoren u svetohraništima, koja mu ne znaju progovoriti ni jedne rieči. On želi, da živi u tvojoj duši kao tvoj prijatelj i zaštitnik. Ali jedno prije sv. pričesti ne smiješ zaboraviti! Isus je na Posljednjoj Večeri oprao noge apostolima, da im pokaže, kako moraju biti čisti kod blagovanja njegova Tiela. Tako i ti moraš prije Pričesti svoju dušu očistiti u svetoj izpovieđi, zatim moraš biti na

tašte od ponoći, a kod sv. pričesti ćeš biti — po mogućnosti — i čisto obučen.

Dragi vojniče, život je tvrd i opor. Mnogi te preziru i zapostavljaju. Mučiš se, a život ti je u neprestanoj pogibelji. Dođi k Isusu! On je prijatelj grješnika i biednika. Zašto da sam nosiš svoj težki križ, kad Isus želi, da podmetne svoja leđa i tako ti olakša gorčinu života? »Dođite k meni svi, koji ste umorni i obterećeni i ja ću vas okriepiti«, veli On.

Pokora

Pokora ili izpovied je sakramenat, u kojem se kršćaninu opraštaju griesi, što ih je počinio poslije krštenja. Izpovied je ustanovio sam Isus. Mnogi su grješnici imali sreću, da im sam Isus oprosti griehe. Znamo kako je oprostio griehe cariniku Zakeju, Mariji Magdaleni, ženi preljubnici i mnogim drugima. A u priči o izgubljenom sinu pokazao nam je, kako rado i bez žalca oprašta i najveće griehe »Ako su ti griesi crveni kao krv, bit će bieli kao snieg«, veli Gospodin.

Za dobru izpovied moramo se pripraviti. Priprava se sastoji od tri diela. Najprije se pomoli Duhu Svetome, da ti razsvietli pamet, kako bi se mogao sjetiti svih svojih grieha, što si ih učinio od posljednje izpovieđi. Zatim izpitaj svoju savjest. Najbolje ćeš učiniti, ako uzmeš molitvenik, te zaredaš od zapoviedi do zapoviedi (vidi str. 106). Za smrtne griehe sjeti se po prilici broja, koliko si ih puta učinio. Ako ne znaš točno broja, pitaj se, koliko si puta učinio taj grieh na dan ili na sedmicu ili na mjesec.

Kad sabereš sve griehe, onda se moraš za njih pokajati, a to će reći: moraš od srdca požaliti, što si svojim griesima uvriedio dobrog Otca nebeskog. Takovo kajanje imao je razsipni sin, kad je pao pred noge otca i rekao: »Otče sagriešio sam protiv neba i tebe. Više nisam vriedan da se zovem sin tvoj«. Ovakovu žalost pobudi i ti u svojoj duši. Posluži se kod toga i molitvom, koja ti riečima govori ono, što trebaš osjetiti u svojoj duši. Kajanje je najpotrebitije za valjanu izpovied, jer bez kajanja nema oproštenja grieha. Zato pazi, da ti kajanje bude uviek iskreno.

Na koncu moraš stvoriti čvrstu odluku, da ćeš se popraviti. Izgubljeni sin, kad je vidio, u kakove je sve griehe upao, odlučno je rekao sam sebi: »Ustat ću i poći k otcu svome«. Tako i ti! Prezri grieh i reci najčvršćom odlukom: »Popravit ću se, neću

više griešiti!« Neka ti budu na pameti čvrsti i odlučni stihovi iz narodne pjesme: »Rađe rusu izgubiti glavu, nego svoju ogriešiti dušu«.

Ovako pripravljen pristupi svećeniku, da mu iskreno kažeš svoje slabosti i zloće. Najprije reci propisanu molitvu, onda kaži, kad si bio posljednji put na izpovieđi. Zatim govori griehe redom po Božjim zapoviedima. Ne taji ništa! Svećenik je zamjenik Isusov, pa mora razumjeti sve tvoje slabosti. Ako ti i kaže koju oštru rieč, sve je to za tvoje dobro. Napokon imaj na pameti, da te svećenik ne može hvaliti, što si činio zlo, nego te mora opomenuti, da se popraviš. Nemoj biti ni stidljiv i nemoj se bojati kazati kojeg grieha. Kad se nisi stidio učiniti koji grieh, onda se ne smiješ ni stiditi priznati ga u sv. izpovieđi. Na koncu znaj, da ti izpovied ne valja, ako hotimice zatajiš bilo koji smrtni grieh. Time si načinio samo novo zlo, pa imaš još veći grieh.

Dogodit će se možda, da te tko potjera na izpovied, osobito, kad je zajednička izpovied, a ti nemaš uobće volje, da se izpoviedaš. U takovom slučaju najbolje ti je svećeniku odmah priznati, da si došao na silu na svetu izpovied. Svećenik i onako mora čuvati izpovjednu tajnu te ni pod

prietnjom smrti ne smije odati, što je čuo u izpovjedaonici.

Kad si primio od svećenika opomenu i pokoru za svoje griehe, onda će ti on podieliti odrješenje, a ti se međutim još jednom pokaj. Onda pođi do kojeg oltara i tu izmoli pokoru te učini zahvalu, što ti je dobri Bog oprostio griehe.

Vrieme od izpovieđi do pričesti izpuni molitvama. Ako je izpovied po podne, a pričest drugi dan u jutro, onda budi osobito pažljiv, da ne bi počinio kakvog grieha. Najbolje je zato kloniti se razgovora, šutjeti, obavljati tiho svoje poslove i onda u mislima na svetu pričest zaspati. Po noći pazi, da se ne bi napio vode. Ujutro se čisto obuci i opet u šutnji pođi k svetoj misi, pod kojom se pripravi molitvom na svetu pričest.

Ako ti se unatoč tome omakne kakav težki grieh, onda opet zamoli svećenika prije mise, da te izpovjedi. Sjetiš li se prije pričesti, da si bez svoje krivnje zaboravio kazati bilo koji grieh, pođi mirno na pričest, a grieh upamti i kaži ga na sliedećoj izpovieđi.

Izpovied je jedna od najvećih utjeha, koju nam je dobri Isus ostavio na ovoj zemlji. Koliki bi ljudi dali milijune, da mogu sa sebe skinuti teret grieha, koji im

ne da mira ni po danu ni po noći! A mi katolici imamo izpovied, u kojoj možemo zbaciti sa duše sve, što nas tišti i uznemiruje! Potraži stoga često svećenika pa mu u sv. izpoviedi iskreno otvori svoju dušu, a on će ti pružiti pravi liek za smirenje savjesti.

Posljednja Pomast

Isus tako ljubi ljude, da im želi pomoći u svakoj nevolji. Zato je mislio i na bolestnike, te je za njih naredio sakramenat posljednje pomasti.

Posljednja pomast je sakramenat, u kojem se bolestniku po mazanju svetim uljem i po molitvi svećenika dieli zdravlje duši, a i tielu, ako je to na spas duše. Sveti Jakov apostol piše o posljednjoj pomasti ovo: »Boluje li tko među vama, neka dozove svećenike crkve i neka mole nad njim mažući ga uljem u ime Gospodnje. I molitva vjere spasit će bolestnika.«

Zato u bolesti ne čekaj dok ti bude, štono rieč, duša na jeziku, nego kad vidiš, da je bolest težka, zovi odmah svećenika, da te izpoviedi, pričesti i pomaže svetim uljem. Za obred posljednjeg pomazanja treba u kući pripraviti stol pokrit bielim stolnjakom. Na stolu neka gore dvie svieće, a u sredini neka bude razpelo; zatim

u jednu čašu ulij blagoslovljene vode, a u drugu obične. Na tanjuru pripravi šest kuglica od vate ili kudjelje, te malo soli i kruha, čim će svećenik brisati sv. ulje sa prsta.

Ako budeš u ratu smrtno ranjen, te ne možeš dozvati svećenika, onda se savršeno pokaj za svoje griehe, kako to piše na stranici 111. Budi miran i spokojan, jer Bog je dobar Otac, koji neće smrti grješnika, nego hoće da se spasi i živi. Ne boj se smrti, jer smrt je prelaz iz ove suzne doline u bolji i ljepši život na nebu.

Sveti Red

Isus je odabrao sebi 12 apostola, koji su mu pomagali propoviedati. Kod svoga uzašašća naložio je Isus apostolima, da idu po svem svietu i naučavaju ljude i krste ih.

Apostoli su svoju vlast predali biskupima i svećenicima. Sakramenat, u kojem se dieli svećenička vlast i milost zove se sveti red. Sveti se red daje samo onima, koji su se više godina pobožno pripravljali u sjemeništima za svećeničko zvanje. Onda biskup tako pripravljenim i poučenim mladićima podjeljuje sakramenat sv. Reda. U sakramentu sv. reda svećenik prima vlast, da može propoviedati i tumačiti Sveto

Pismo, služiti sv. misu i dieliti svete sakramente.

Svećenik je poslanik Božji. Njegova je služba da pomaže tebi u spasenju tvoje duše. Budi siguran, da ti je svećenik najbolji prijatelj. Dođi uviek s pouzdanjem k njemu i pitaj ga za savjet i za pomoć u potrebama.

Ženitba

Ženitbu je Bog ustanovio u raju zemaljskom, kada je stvorio Adama i Evu. Bog je odredio i svrhu ženitbe, kad je rekao prvim ljudima: »Rastite i množite se i napunite zemlju«. Isus Krist je ženitbu uzvisio na čast sakramenta te je svojom prisutnošću na svatbi u Kani Galilejskoj pokazao, kako je to uzvišena ustanova Božja.

Ženitba je nerazrješiv vez između jednog mužkarca i jedne žene. Tako je Bog odredio već u početku. U starom je zavjetu mogao muž odpustiti ženu i uzeti drugu, ali je Isus to ukinuo i osudio kao zlo, koje se protivi naravi ženitbe. To je posve razumljivo. U braku se rađaju djeca. U slučaju razstave roditelja najgore prolaze djeca, koja nisu ništa kriva. Zato crkva ljubomorno čuva nerazrješivost braka.

Stoga prije ženitbe dobro promisli, koga uzimaš za svoju životnu drugaricu. Nemoj biti lahkouman pa gledati samo na ljepotu i bogatstvo, nego gledaj u prvom redu na krepostan život svoje odabranice. Ljepota i bogatstvo prolazi, a ćud se tako lahko ne mienja! Dobra kršćanka bit će vjerna žena i brižna majka.

Pazi, da pred oltar stupite čista srdca i nevine duše. To će biti najsigurnije jamstvo, da ćete u braku izdržati sve kušnje. U sakramentu ženitbe primit ćete obilnu milost Božju, da uzmognete u braku izvršiti velike dužnosti, koje vas čekaju. U bračnom životu živi po božjem i naravnom zakonu. Ne boj se djece! Djeca su blagoslov kuće i sreća roditelja. Više ćeš potrošiti na jedno diete nego na petero.

Ne smatraj djeteta predmetom igre i zabave. Već u kolievci usađuj mu u srdce dobre navike. »Drvo se savija dok je mlado«, veli narodna poslovica. Ono što djetetu usadiš u srdce za najranije dobi njegove, to će ponieti i u život. Koliko je ljudi do sada uzdahnulo govoreći: »Kamo sreće, da su me dobro odgojili roditelji moji!« Pazi da i tebi ne bi predbacivala tvoja djeca, da ih nisi odgojio u poštenju i strahu Božjem!

Ako je među zaručnicima kakova ženitbena zapreka rodbinstva ili tastbine, neka ne sklapaju zaruke, dok ne upitaju svoga župnika za savjet. Ako se rodbinstvo zataji, ženidba će u nekim slučajevima biti nevaljana, što bi bio veoma težki grieh.

BLAGOSLOVINE

Crkva u obilju milostnih darova želi samo jedno, da što više usreći ljude. Zato na sve strane dieli milosti svojoj djeci. Takav milostni dar jesu i blagoslovine. Blagoslovine su pojedini predmeti, na koje Crkva daje svoj posebni blagoslov, da nam kod uporabe donesu više ploda za našu dušu. Tako Crkva blagosliva vodu, tamjan, jestvine i mnoge druge stvari.

Služimo se rado blagoslovinama. Napose se često i pobožno križajmo sa blagoslovljenom vodom, jer ona odganja nečistoga duha.

OPROŠTENJA

Isus je ustanovio sv. Crkvu, da vodi ljude u život vječni. Crkva to čini s toliko ljubavi i milosrđa kao i Isus. Na svakom koraku nastoji ona, kako bi nam olakšala spasenje duše. Tako je nekoje molitve i

dobra djela obdarila posebnim oproštenjima.

Oproštenje znači odpuštanje vremenitih kazni, koje smo za naše griehe zaslužili. Oproštenje se zove podpuno, ako se njim opraštaju sve vremenite kazne; ili nepodpuno, ako je određeno za stanoviti broj dana ili godina. Podpuno oproštenje vremenitih kazni podjeljuje Crkva svake 25. godine. Takova godina zove se jubilejska. U riedko svečanim zgodama može Crkva obznaniti i izvan toga vremena jubilejsku godinu. Tako smo mi Hrvati imali posebnu jubilejsku godinu prigodom proslave naše 1300-godišnjice povezanosti sa Svetim Otcem Papom.

Kod svake je molitve označeno, koliko dana ili godina možemo steći oproštenja moleći dotičnu molitvu.

Tko želi postići oproštenja, mora biti u milosti Božjoj. Zato Crkva traži, da se prije takvih zgoda izpovjedimo i pričestimo.

MOLITVA

Kad su učenici vidjeli Isusa, kako pobožno moli, zatražili su, da i njih nauči moliti. Isus ih je tom zgodom naučio »Otče naš«.

Moliti se, znači: pamet i srdce dignuti Bogu i s njim se razgovarati. Bog je naš otac, koji nam dieli sve darove duše i tiela. Zato smo ga dužni slaviti kao Otca. To ćemo najbolje učiniti pobožnom molitvom.

Isto tako molitvom zahvaljujemo Bogu za sva dobročinstva, koja nam izkazuje, a u potrebama molimo Ga, da nam pomogne. Sam Isus nutkao nas je, da molimo. »Molite i dat će vam se«. Drugom zgodom reče: »Ili tko će među vama sinu svome, ako ga zamoli kruha dati kamen? Ili ako zamoli ribu zar ćete mu dati zmiju? (Mt. 7,9—11).

Molitva mora biti pobožna. Sklopimo ruke i mislimo na rieči, koje u molitvi izgovaramo. Zatim molimo zaufano, sigurni, da će nas Bog uslišati. Ne klonimo duhom, ako Bog odmah ne usliši naših molitava. Molimo uztrajno, jer često Bog hoće da izkuša našu vjeru i ufanje u Njega.

Molitve koje imaš u molitveniku, moli ne samo u crkvi, nego i kod kuće. Dobar se kršćanin moli ujutro, o podne, navečer, prije i poslije jela.

Završetak

Svaka stvar na ovome svietu ima svoju svrhu, zašto postoji. Tako i čovjek. Sve

na svietu služi čovjeku, a čovjek služi Bogu. Svaka stvar, kojom se služi čovjek, propada i nestaje, a čovjeka ne može nestati, jer je slika Božja, koja se mora vratiti Bogu. Dakle svrha je ljudskoga života doći u nebo. Put, kojim ćemo doći u nebo, označio nam je Bog. To je put Vjere, Zapoviedi i Sakramenata.

Vjera nas uči poznavati Boga; zapoviedi nas uče, kakvi moramo biti, a sakramenti nam diele milost ili pomoć Duha Svetoga, da možemo vjerovati i zapoviedi vršiti.

Idi, dragi vojniče, ovim putem kroz svoj život, pa ćeš biti dobar kršćanin, vjeran sin Hrvatske Majke, hrabar i nepobjediv junak te uzor muža i otca.

UZORI KATOLIČKOG VOJNIKA

Mnogi misle, da vojnik ne može udovoljiti Božjim i crkvenim zapoviedima. Navode zato kojekakove izprike. Običan je izgovor: sad je zapoviedano ovo, sad ono, pa ne mogu dospjeti!

Istina je, ima i takovih, koji baš u vrieme, koje je određeno za službu Božju, nađu neki tobože neodgodivi posao, koji se mora obaviti. No sve to nije zapreka, da vojnik ne bi mogao živjeti po Božjim i crkvenim zapoviedima. Štoviše i sami vojnički propisi traže, da se vojnicima svih vjeroizpoviesti ima pružiti prilika, da obave svoje vjerske dužnosti. Isto tako vojnički propisi zabranjuju kletvu, pijanstvo, kartanje za novac, laž i razuzdan život.

No ima jedna druga zapreka! Kad mladić dođe u vojsku, sastane se s mnogo svojih vršnjaka iz različitih krajeva domovine. Među njima ima svakojakih, pa i pokvarenih. Kako je čovjek više sklon zlu nego li dobru, brzo poprimi zle običaje od drugova, ako ne pazi na sebe. To se događa tim lakše, što mladić nije više pod nadzorom svojih roditelja. A sloboda i zamamljivost gradskog života brzo povuče neizkusnog mladića u svoj vrtlog, te se on lako izgubi u pokvarenom družtvu.

No uza sve to ima u vojsci ne samo krjepostnih vojnika, nego i uzora pravoga vjerskog života. To su obično i stupovi vojske, jer su spremni uviek i svagdje, da izvrše svoju dužnost. Takvi ne će zatajiti ni na kojem mjestu ili položaju, jer im savjest nalaže, da se svagdje žrtvuju na slavu Božju i dobro bližnjega. Istina većina takvih ne dolazi na površinu, ali krepostan vojnik ne traži plaću od ljudi nego od Boga. Takvih svetih vojnika bilo je uviek, pa ih ima i danas u našoj hrvatskoj vojsci.

Izniet ćemo kratki život nekih svetih vojnika, da vidiš kako su ti muževi i u vojničkoj odori bili pobožna života, a uzto hrabri borci i slavni junaci. Ugledaj se u njih!

A što se tiče ruganja zbog toga sa strane pokvarenih drugova, ne boj se! »Nitko nije tako pokvaren, a da se ne bi mogao popraviti« veli pobožni pisac. Ako su se oni dali na posao, da kvare, a ti se požuri, da popravljaš. Opomeni, ukori, reci dobru rieč, daj dobar primjer, upri

prstom na zlo i pokaži, kako je grieh štetan za dobro vojske i domovine, donesi dobru knjigu, liepu sliku, spomeni roditelje, ženu i djecu. Učini tako danas, učini sutra, pa da vidimo, tko će biti jači!

Svako dobro djelo mora donieti plod! Tako će i tvoje opomene i dobar primjer sigurno obratiti mnoge na pravi put. A ako se vi svi dobri još među sobom povežete te udarite složno i neustrašivo pravim kršćanskim životom, budite uvjereni, da će u vašoj sredini brzo nestati psovke i kletve, pijanstva, bludnosti, svađe, krađe, podmetanja, kartanja, a hrvatski će vojnik postati savjestni, nesebični i nenadkriljivi borac za obće dobro drage nam Hrvatske!

Katolički vojniče, napried za Boga i Hrvatsku!

Sveti Sebastijan bio je pukovnik carske garde u Rimu. U njegovo su vrieme progonili kršćane. Sebastijan je bio i sam kršćanin, pa je kršćanima vrlo mnogo pomagao, osobito onima, koji su bili u zatvoru. Mnoge je tako u vjeri utvrdio, da su radije podnieli smrt nego se odrekli sv. vjere.

Kad se je na dvoru saznalo, da je Sebastijan kršćanin, osudiše ga na okrutnu smrt. Car se nadao, da će se Sebastijan predomisliti, ali se prevario. Pukovnik je

ostao vjeran crkvi i radije je odabrao smrt nego život. Radi njegove odlučnosti privezali su ga za drvo te ciljali u njega strjelicama, dok nije umro. Radi velikih i težkih rana, koje je kod toga zadobio, hrvatski vojni ozlieđenici odabrali su ga za svoga zaštitnika. Sveti Sebastijan slavi se 20. siečnja.

Kad si na dobrom i poštenom putu, ne boj se muka ni smrti, jer su tvoja djela jača od svih muka, te će se spominjati kao slavna i poslije smrti.

Sveti Kornelije. U vrieme Isusovo držala je rimska vojska čitav tada poznati sviet. Tako je Kornelije kao satnik došao u grad Cezareju u Palestini. Jednom zgodom došao je Isus u grad. Baš u to vrieme obolio je Korneliju sluga. Kako je čuo, da je Isus veliki prorok i čudotvorac, odmah Ga potraži i zamoli, da mu ozdravi slugu. Isus obeća, da će doći njegovoj kući.

Satnik iznenađen Isusovom susretljivošću odgovori Mu: »Gospodine nisam dostojan, da uniđeš pod moj krov, nego samo reci rieč i ozdravit će sluga moj.« Isus videći toliku vjeru, pohvali ga pred čitavim narodom veleći, da takve vjere nije našao u cieloj zemlji Izraelskoj. Za nagradu Isus mu izpuni molbu te jednom riečju ozdravi slugu.

Poslije Isusove smrti Kornelije se pokrstio, a narod ga je radi svetog života izabrao za biskupa. Kornelijeve rieči: »Gospodine nisam dostojan, da uniđeš pod krov moj« izgovaraju se još i danas prije svake svete pričesti. Slavi se 2. veljače.

Ne stidi se, što sliediš Isusa. Poput Kornelija izpoviedaj svagdje javno, da si katolik.

Sveti Vilim. Kao vojnik provodio je Vilim neuredan i pokvaren život. Učinio je mnoge sablazni, kojima je i druge zaveo na grieh. No dobri Bog misli i na zalutale ovce. Vilim se obrati Bogu i ode u Rim Sv. Otcu. Izpoviedi sve svoje griehe i zatraži veliku pokoru. Sv. Otac mu naloži, da za pokoru pođe u Sv. Zemlju. Vilim je izvršio pokoru i vratio se natrag. Jedno je vrieme živio kao pustinjak, a onda je bio izabran za poglavara u jednom samostanu, gdje je i umro kao svetac. Slavi se 10. veljače.

Ako si i ti griešio, čini pokoru, pa češ izpraviti zlo, koje si počinio.

Četrdeset mučenika. Bili su to vojnici neke jedinice u gradu Sebasti u Maloj Aziji. Car Licinije zapoviedio je, da svi vojnici moraju žrtvovati bogovima za dokaz, da nisu kršćani. Četrdesetorica vojnika u Sebasti izjavi, da ne će žrtvovati,

jer su kršćani. Vojvoda Lisija osudi ih na smrt smrzavanjem. Kako su bili junaci u vojničkoj službi, tako su ostali junaci i u vjerskom životu. Svukli su se i strpljivo su čekali na studeni, dok ne nastupi smrt. Vojnik, koji je čuvao stražu opazi nad njihovim glavama sjajnu krunu. No tih je kruna bilo samo 39. I zaista jednom je vojniku dojadila zima odvojio se od drugova i pošao je u toplu kupelj obećavši, da će žrtvovati bogovima. Međutim, kad je stupio u kupelj udarila ga kap. Stražar videći očitu kaznu Božju, izjavi, da želi biti i on kršćanin. Svukao se dobrovoljno i pristupio je drugovima na mjesto kukavice, koji se odrekao vjere. Na cičoj zimi smrznuo se zajedno s ostalima. — Slave se 10. ožujka.

Slogom se postignu veliki uspjesi. Nemoj gledati, da li će ovo ili ono koristiti samo tebi. To je ružno koristoljublje. Za slogu katoličke i hrvatske zajednice, kad treba žrtvuj i sebe. »Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari«, uči nas narodna poslovica.

Sveti Ivan Kapistran. Za vrieme osmanlijskih ratova iztakli su se mnogi junaci u krvavim bitkama. Među njima imamo i svetca Ivana Kapistrana. Kao običan franjevac vodio je Ivan jednu čitavu vojsku

protiv Osmanlija. Stupao je na čelu s križem u ruci i zastavom, na kojoj je bilo izpisano ime Isusovo. Vojnici, oduševljeni njegovim primjerom, navališe takvom žestinom, da je neprijatelj ostao potučen. Slavi se 28. ožujka.

Bez oduševljenja nema junačke borbe. Oduševljenje se stiče ljubavlju prema svome Domu i Rodu. Kad se boriš, često pomisli, što bi bilo od tvojih roditelja, žene, djece i staraca, ako neprijatelj pobiedi. A u svakoj pravednoj borbi pratit će te i Božji blagoslov. Stoga prije svake bitke s pouzdanjem zazovi ime Božje.

Sveti Juraj. Jedan od najvećih progonitelja kršćana bio je car Dioklecijan. Proti nepravednom i okrutnom progonu kršćana ustao je častnik, imenom Juraj. Car, koji nije mogao trpjeti, da se prigovara njegovim naredbama, osudi Jurja odmah na smrt. Nakon različitih muka odsjekoše mu glavu. Slavi se 23. travnja.

Kao vojnik dužan se uviek i svagdje braniti pravdu, a progoniti nepravdu. Nemoj se nikada bojati u ime pravde braniti nedužne. Možda će tko na svoju ruku tražiti od tebe, da učiniš kakvu nepravdu. U tom slučaju ne trebaš se pokoriti, pa makar i stradao. »Bolje je častno umrieti nego sramotno živjeti« veli narodna po-

slovica, a Duh sveti govori: »Više se treba pokoravati Bogu, nego ljudima«.

Sveti Florijan. U gradu Lorchu u Austriji zatvorile su vlasti 40 kršćana. Kad je to čuo častnik Florijan, pođe k njima, da ih ohrabri. Sudac sazna za to. Stoga pozove Florijana preda se i ukori ga. Florijan bez straha prizna, da je i on kršćanin. Sudac ga odmah osudi na smrt. Bace ga u rieku Ensu, gdje se utopio. Slavi se 4. svibnja kao zaštitnik vatrogasaca.

Iskrenost i odlučnost dvie su vrlo potrebne kreposti vojniku. Iskreno i odlučno priznaj pred zapovjednicima sve, pa makar radi toga morao trpjeti. Bog će nagraditi tvoju iskrenost, jer mu se takove duše najviše sviđaju.

Sveti Julije bio je obični vojnik. Dvadeset sedam godina služio je vojsku, a onda se kao izsluženi vojnik vratio kući. Tu ga je zateklo progonstvo kršćana. Uhvate i njega. Sudac ga upita, hoće li se odreći kršćanske vjere, a Julije odgovori, da se ne može iznevjeriti Bogu i reče: »27 godina služio sam vojsku i sedam puta bio sam u ratu. Zapovjednik me nije nikada vidio na zlu putu. Kad sam dakle bio vjeran caru, kako da ne budem Bogu?« Sudac ga osudi na smrt. Odrubiše mu glavu. Slavi se 23. svibnja.

»Vjernost do smrti« geslo je vojnika u vojsci. Vjernost od tebe traži, da izpunjavaš sve, pa i najmanje dužnosti. Ne vrši dužnosti samo onda, kad ti je zapovjednik pred očima, nego i onda, kad te nitko od predpostavljenih ne gleda. Vrši svoju dužnost iz ljubavi prema hrvatskoj Domovini, a ne od straha pred kaznom. Pa ako te u vršenju dužnosti i smrt zateče, umri s ponosom, jer si najčastnije završio svoj život.

Sveti Ferdinand bio je kralj u današnjoj Španjolskoj. Njegova država bila je puna tuđinaca, koji su se zvali Mauri. Ovi su neprestano rovarili protiv države. Kako se nisu htjeli smiriti, kralj se s njima zarati i protjera ih preko granica.

Odlikovao se osobito pravednošću. Jednom reče: »Više se bojim kletve jedne siromašne žene, kojoj je nepravda učinjena, nego ciele maurske vojske«. Slavi se 31. svibnja.

Rat sam po sebi nanosi ljudstvu težke žrtve. Kad u ratu dospiješ u tuđu zemlju, ne čini nepravde nikome, pa ni neprijatelju. Osobito uzmi u zaštitu starce, žene i djecu.

Sveti Kamilo služio je u vojsci do svoje 24. godine. Bio je veliki i strastveni kartaš i kockar. Tako je zaigrao sav svoj imetak.

Tada je izstupio iz vojske i postao obični radnik. Prijavi se kod kapucina, koji su gradili crkvu. Promatrajući život redovnika odluči i on postati redovnik. No kako je bio slaba zdravlja, nisu ga htjeli kapucini primiti.

Nato otiđe u jednu rimsku bolnicu. Kao obični bolničar dvorio je kroz cieli svoj život bolestnike s najvećom ljubavi i požrtvovnošću. Radi toga proglasila ga je crkva svetcem i zaštitnikom bolestnika i bolničara. Slavi se 18. srpnja.

Ranjenici i bolestnici žrtve su svojih dužnosti. Budimo prema njima vrlo pažljivi. Osobito na ratnom polju ne napuštaj ranjenog druga. Učini sve, da ga spasiš od smrti i robstva. Sjeti se Isusove rieči: »Budite milosrdni, pa ćete milosrđe i postići«.

Sveti Ignacije. U nekoj bitci bio je Ignacije ranjen u nogu. Dopreme ga u bolnicu. Tu je dobio u ruke životopis svetaca. Život i djela svetaca tako ga osvojiše, da napusti vojsku i otiđe u jednu špilju. Tu je dugo razmišljao o svome životu.

Nakon dugog posta i molitve odluči osnovati Red Družbe Isusove ili Isusovce. Sveti je Otac blagoslovio njegovu nakanu, odobrio mu pravila i Družba je počela svojim radom. Isusovci su učinili velika

djela za procvat Katoličke Crkve. Slavi se 31. srpnja.

Životno pravilo svetog Ignacija bilo je: »Sve na veću slavu Božju«. Pod tim geslom svi članovi Družbe Isusove spremni su i na najteže žrtve. Zapamti, svaki i najneznatniji posao može se obavljati na slavu Božju. Sjeti se ovog gesla u svome poslu, pa će ti mnogo toga poći lakše za rukom.

Sveti Martin bio je poganin i častnik u vojsci. Kad je čuo za kršćansku vjeru, dao se u njoj poučiti i pokrstiti. Jednog dana sreo je nekog siromaha i vidio, kako dršće od zime. Martin u ime Božje odsiječe polovicu svoga plašta i tim ga zaogrne.

Kako je živio veoma svetim životom, brzo se pronese o njemu glas čitavim krajem. Narod oduševljen njegovim djelima, izabra ga za biskupa. Slavi se 11. studenog.

Vojnik treba da bude vitez u plemenitom značenju. Njegova je prva dužnost, da brani granice domovine i čuva poredak u državi; ali pravi vojnik nastojat će pod svoju zaštitu uzeti i biednu sirotinju. Stoga pomozi uviek potrebnima, a osobito u vrieme glada, poplave, zime, požara ili sličnih nezgoda.

SPOMENDANI VOJNIKA — SVETACA

SIEČANJ (januar).

1. **Trideset vojnika,** svetih mučenika u Rimu.
3. **Sv. Gordije,** kapetan, muč.
20. **Sv. Sebastijan,** voj., muč.

VELJAČA (februar).

2. **Sv. Kornelije,** kapetan, biskup.
7. **Sv. Teodor,** vojvoda, muč.
10. **Sv. Vilim,** vojnik, pokornik.
21. **Sv. mučenici vojnici u Apameji.**

OŽUJAK (mart).

3. **Sv. Marin,** kapetan, muč.
10. **Četrdeset sv. mučenika** vojnika u Sebasti.
12. **Sv. Maksimilijan,** novak, muč.
15. **Sv. Longin,** vojnik, muč.
28. **Sv. Ivan Kapistran,** svećenik kršćanske vojske.
30. **Sv. Kvirin,** častnik, muč.

TRAVANJ (april).

18. **Sv. mučenici vojnici u Solinu.**
20. **Sv. Viktor i drugovi** vojnici, mučenici.
23. **Sv. Juraj,** častnik, mučenik.
24. **Sv. Mauricije,** vojnik, muč.

SVIBANJ (maj).

4. **Sv. Florijan,** častnik, muč.
8. **Sv. Viktor,** vojnik, muč.
11. **Sv. Anastazije,** podčastnik, muč.
18. **Sv. Erik,** kralj, muč.
23. **Sv. Julije,** veteran, muč.
30. **Sv. Ivana,** djevica orleanska.
Sv. Ferdinand, kralj izpov.

LIPANJ (juni).

15. **Sv. Hezihije,** vojnik, muč.
24. **Sedam braće vojnika,** mučenika u Armeniji.
30. **Sv. Donat,** vojnik, muč.

SRPANJ (juli).

2. **Tri stražara mučenika** sa sv. Pavlom.
5. **Sv. Henrik,** car, izpovj.
18. **Sv. Kamilo,** vojnik, zaštitnik bolničara.
21. **Sv. Viktor,** častnik s trojicom vojnika, mučenici.
24. **Sv. Viktor** s dvojicom vojnika, muč.
25. **Sv. Florencije i Feliks,** vojnici, muč.
31. **Sv. Ignacije,** častnik, izpovj.
Sv. German, pokrajinski namjestni biskup.

KOLOVOZ (august).

1. **Sv. Braća Makabejci,** mučenici.
5. **Sv. Osvald,** kralj, izpovj.

9. **Sv. Roman,** gardista, muč.
20. **Sv. Stjepan,** kralj. izpovj.
25. **Sv. Ljudevit,** kralj, izp.

RUJAN (september).

1. **Sv. Jozua,** vođa Izraela.
20. **Sv. Eustahije,** vojnik. muč.
22. **Sv. Mauricije,** zapovjednik čete, muč.
28. **Sv. Vjenceslav,** vojvoda, muč.
29. **Sv. Mihovil,** arkanđeo, vojvoda nebeskih četa.

LISTOPAD (oktober).

1. **Sv. Matatija,** vođa izr. naroda.
10. **Sv. Franjo Borgija,** vojvoda,. izpovj.
Sv. Gereon i drugovi iz tebejske legije, mučenici.
Sv. Kasije, vojnik, muč.
16. **Sv. Longin,** kapetan, mučenik.
30. **Sv. Marcel,** kapetan, muč.

STUDENI (november).

1. **Bl. Nonije,** vojnik, muč.
3. **Sv. Hubert,** vojnik, izpovj.
9. **Sv. Teodor Novak,** častnik, muč.
11. **Sv. Martin,** častnik, biskup.
15. **Sv. Leopold,** vojvoda, izpovj.
18. **Sv. Hezihije,** vojnik, muč.
25. **Sv. Merkurije,** vojnik, muč.
29. **Bl. Redempto,** vojnik, muč.

PROSINAC (december).

3. **Sedamdeset sv. mučenika** vojnika u Rimu.
4. **Sv. Barbara,** djev. i muč. zaštitnica topnika.
10. **Sv. Merkurije i drugovi,** vojnici, mučenici.
16. **Sv. Valentin,** častnik, muč.
29. **Sv. David,** kralj, izpovj.

VOJNIČKE KREPOSTI

Domoljublje. Kao što nam je prirođeno ljubiti roditelje, koji su nam dali život, tako nam je usađeno u narav ljubiti narod, iz kojega smo niknuli, i zemlju, u kojoj smo se rodili. Tu ljubav usadio je u naše srdce dragi Bog, a ona je tako jaka, da je čovjek spreman i krv svoju proliti za svoj narod i zemlju svoju.

Kad netko hoće, da nam otme ono, što je naše, mi se dignemo i branimo svoj imetak. Isto tako digne se čitav narod, kad vidi, da drugi otima njegovu zemlju, ili vodi u robstvo njegove stanovnike. U tom času bukne rat. Skoči na noge sve, što je sposobno za borbu, da obrani svoju zemlju i svoje sunarodnjake, pa makar mnogi morali i poginuti na bojnom polju. Takav narod, koji je spreman, da gine za svoja prava, svoju zemlju, svoje stanovničtvo i svoju čast, zove se narod junaka.

Među takve broji se i naš hrvatski narod. Kroz cielu našu burnu poviest dali smo mi Hrvati bezbroj puta primjer najvećeg domoljublja. Čim smo se doselili u ove krajeve, položili smo zavjet Sv. Otcu Papi kao nasljedniku sv. Petra, da ne ćemo nikada dirati u ničiju zemlju niti ratovati s bilo kojim narodom. Ovaj zavjet održali su Hrvati sve do dana današnjega. Tome su dokaz naša gesla: »Za krst častni i slobodu zlatnu«. — »Što Bog da i sreća junačka«. — »Sve za Boga i Hrvatsku«. — »Bog i Hrvati«. — »Vjera u Boga i seljačka sloga«. — »Za Poglavnika i dom spremni«. No susjedni narodi mnogo su puta pokušavali, da nam otmu ili čitavu domovinu ili barem neke krajeve.

U takvim časovima Hrvati su ustali svi kao jedan. Pograbili su oružje i postavili se na branik svoje djedovine. Ti ratovi bili su česti i dugi.

Koji put je neprijatelj bio daleko jači, ali ni tada Hrvati nisu klonuli duhom. Čekali su zgodan čas, da se oslobode. U takvim težkim vremenima dizali su se pojedini hrvatski junaci te bi hrabrili narod i vodili ga do konačne pobjede. Tako su nam sačuvana slavna imena naših knezova

Ljudevita, Trpimira, Domagoja i Branimira; kraljeva Tomislava, Krešimira i Zvonimira, narodnog junaka Matije Gubca, junačkih branitelja Nikole Šubića, Petra Zrinskog, Krste Frankopana, biskupa Petra Berislavića, svećenika Marka Mesića, franjevca Luke Imbrišimovića, mučenika Eugena Kvaternika, legendarnog junaka Jure Francetića i mnogih drugih.

Svi ti junaci ne samo da su vodili narod nego su bili u prvim redovima krvave borbe. Većina je od njih u toj borbi izgubila i svoj život. Ti su se junaci borili ne samo za sreću svoga vremena nego su ginuli i zato, da nama, svojim potomcima namru bolji život.

Ako je plemenito djelo gladnoga nahraniti, onda je još bolje djelo svojim životom spasiti život bližnjega. Zato hrabri vojniče, ako se dogodi, da i tebe pozove ratna trublja na obranu naših hrvatskih svetinja, onda budi ponosan, što si doživio i taj čas. Svojom borbom postavio si se kao div pred neprijatelja, da braniš nemoćne roditelje, sestre, ženu i djecu. Tvoja nesebična i hrabra borba bit će najbolji dokaz, da si shvatio, što je to mila hrvatska gruda.

Kao što ljubomorno čuvaš zemlju, koju ti je dao u baštinu tvoj otac, tako moraš

ljubomorno čuvati i domovinu, koju su ti ostavili preći. I kao što se mi hvalimo s njima, tako se moramo žrtvovati za buduće pokoljenje, da se i ono hvali s nama. Ako u toj borbi vojnik i pogine, imao je najčastniju smrt. Neka znade da nije pao uzalud. Njegova smrt spasila je tisuće života pokoljenju, koje će ga spominjati kao nesebičnog junaka, jer »navik on živi, koj zgine pošteno!«

Vršenje dužnosti. Svako ljudsko družtvo ima svoje zakone i pravila, koja su članovi družtva dužni izvršivati. Vojska, kojoj je glavna zadaća, da brani narod, ima također svoje posebne zakone, koje su vojnici dužni obdržavati.

Poslušnost je težka. Vidi se to već kod djece, koja vrlo rado izmiču zapoviedima roditelja. Odrastla čovjeka, a napose mladića, puna života i obiesti, težko je upregnuti u jaram zapoviedi. Nu čovjeka ne smiju voditi strasti nego razum, prosvietljen svetom vjerom. A zdrav nam razum veli, da u svakoj zajednici mora netko zapoviedati, a netko slušati, pa tako i u vojsci.

Što se tiče zapoviedanja, to je stvar Poglavnika i njegovih pomoćnika. Oni su pred Bogom i narodom dužni da zapoviedaju ono, što je na korist čitave države,

a ne samo na korist pojedinaca. Zato je svaki od nas dužan izvršivati zakon, pa i onda, kad je to nama težko i nepoćudno. Na tu dužnost veže nas zajednički život u državi, koju zovemo domovinom.

Čovjeka najviše smeta u vršenju dužnosti sebično koristoljublje, naime ako nastoji samo oko toga, da sebi što više koristi izvuče, a ne vodi računa o drugim ljudima. Mnogi ljudi vele: »Kakova mi korist od toga?« Naši preći nisu imali osobno nikakve koristi od toga, što su pogibali u bojevima, a ipak smo mi danas sretni, što su nam uz cienu svoga života namrli naš vlastiti dom i rod. Mnogi i mnogi radnici željeznica i cesta nisu imali nikakve koristi od težkog rada i muke, jer su umrli prije nego što je željeznica proradila, a mi smo im danas i te kako zahvalni, što se koristimo njihovom mukom.

Tako eto i zakoni vojske i zapoviedi starješina nisu često puta od koristi tvojoj osobi, ali koriste drugim članovima države, kojima je potreban tvoj posao, kao što je tebi potreban opet onaj posao, koji drugi obavljaju. Zato svaki zakon i zapovied starješina mora biti za tebe svetinja, koju moraš najsavjestnije izvršiti. Napose pak moraš biti i te kako savjestan,

kad ti se povjeri dužnost, o kojoj ovisi život drugih ljudi. U tim stvarima vojnički su propisi vrlo strogi te se propust dužnosti u takvim slučajevima kažnjava smrću. Čuvaj se napose pijanstva, žena i kartanja. To su strasti, koje su mnogoga dobrog vojnika odvratile s puta poštenja. Vojnik, odan takvim strastima, brzo zaboravlja svoju dužnost, zanemari stražu, izdaje vojničke tajne i t. d., a time izlaže pogibelji ne samo svoj život, nego postaje izdajica domovine.

Ne daj se zavesti ni od loših i pokvarenih drugova, koji bi te željeli odvratiti od vršenja službe svojim lažnim i posve krivim nazorima o domovini i njezinim poglavarima. To su prodane duše, koje su, štono se veli, za čašu vina spremne ubiti i svoga otca. Ne treba ovdje dokazivati, da domovinu svakako više ljubi Poglavnik i starješine, koji izdavaju zapoviedi, nego ovakve podmukle crvotočine, koji žele od države samo živjeti, a za državu ništa pridonieti.

Takvoga otrovnog družtva moraš se ne samo čuvati, nego si dužan ove štetočine i prijaviti predpostavljenima. Takvih protivnika države naći ćeš i u građanskom družtvu. Okupit ćete napose nedjeljom i blagdanom u gostionici, slikokazu ili na

šetnji. Nudit će ti letke i knjige. Ne daj se smesti! Komunizam je najveći neprijatelj ljudskog družtva, tvoje obitelji i Crkve. Zato takvim ljudima treba onemogućiti njihovo razorno djelovanje.

Svaki zakon propisuje nam dužnosti, ali daje nam i prava. Tako i vojnički. Ta su prava jasno označena u svim propisima, koji će ti u vojsci biti posebno tumačeni. U slučaju, da ove blagodati zakona neki predpostavljeni izrabljuju u svoju korist, imaš pravo žaliti se na višega predpostavljenog, koji će tvoju tužbu izpitati i pravdi udovoljiti.

Vršenje vjerskih dužnosti također je zakonom zajamčeno te imaš pravo na blagdanske dane tražiti, da te puste k svetoj misi.

Svako pravilo ima i iznimaka. Dogodit će se koji put radi izvanrednih prilika, da ne će biti moguće udovoljiti svemu, što ti pripada. Ovakve slučajeve obično izrabljuju nezadovoljnici, da načine bunu.

Budi oprezan i pametan. Ni kod kuće, gdje si sam svoj gospodar, ne ide uviek sve onako, kako bi ti htio i želio. Zar je dakle čudo, ako se i u vojsci dogodi, da ti uzmanjka ovo ili ono, što bi ti po zakonu pripadalo? Predi preko toga uviek s nekim posebnim zadovoljstvom, jer imaš

priliku, da za dobro domovine prineseš posebnu žrtvu, koja neka ti bude mila i draga, kao što ti je mila i draga domovina.

Drugarstvo. Živjeti u zajednici težka je stvar. Poslovica veli: »Koliko ljudi toliko ćudi«. Ili ona druga: »Svatko je na svoje brdo tkan«. Ako igdje, a to se baš u vojsci najlakše pokazuju dobre i loše strane čovjeka. A loših strana ima svaki čovjek obično više nego dobrih. Jedan se voli srditi, drugi rugati, treći tužakati, četvrti se opija, peti kune i psuje, da bi se nebo srušilo, šesti je goropadan i odmah bi na noževe, sedmi krade, osmi laže i t. d.

Sve su to ljudske strasti, koje se javljaju same po sebi ili su izazvane od drugih. No čovjek je razumno biće, pa zna što je dobro, a što zlo. Osim toga ima slobodnu volju, da dobro prihvati, a zlo odbaci. Ako čovjek hoće da sačuva svoje ljudsko dostojanstvo, dužan je, da se bori sa zlim sklonostima. Na ovu borbu sili nas i ljubav prema bližnjemu. Isus je rekao: »Ljubi bližnjega svoga kao samog sebe«. Ovo najviše vriedi za vojsku. Zato ćeš kao vojnik osobito paziti, da ničim ne povrediš svoga druga

Često puta osjetit ćeš, kako je vojnički život opor, tvrd, koji put bez smilovanja, bez obzira na potrebe i sposobnosti pojedinaca. To je razumljivo, jer vojska ima pred sobom čitav narod i zaštitu narodnih potreba, pa se ne može osvrtati na potrebe pojedinaca.

No baš stoga mora vojnik prema vojniku biti i te kako susretljiv i prijateljski razpoložen, jer svi zajedno služe jednom cilju: domovini. Jedan drugome mora pomagati, da lakše snose težinu dnevnoga života, a ne svojim sebičnim strastima ogorčavati i onako težki život. Sveti Pavao liepo nas opominje: »Nosite teret jedan drugoga i tako ćete izpuniti zakon Kristov«.

Svoje drugarstvo pokazat ćeš na dva načina. Prvo: nastoj, da svojim manama i strastima, kao srdžbom, psovkom, rugnjem, grubijanštinom, krađom, laži i prostotama ne vrieđaš svoje drugove. Ovo ti mora biti stroga dužnost. Zašto, da drugu otežčavaš i onako težki život, a sam nemaš od toga nikakve koristi?

Nemoj se izpričavati, da ni drugi nisu bolji. Po toj smicalici ne bi nitko trebao biti pošten. A ipak, kako je tebi krivo i kako se ljutiš, kad netko od drugova načini tebi krivicu. Onda znadeš vikati, kako

je to bezobrazno, prosto, nepošteno i t. d. Stoga nemoj činiti nepravde drugome, jer Isus veli: »Što ne ćeš da tebi drugi čini, ne čini ni ti drugome«.

Drugo: nije dosta samo čuvati se, da drugom ne naneseš krivice, nego treba nastojati, da mu se i pomogne u poslu. Već te poslovica liepo uči: »Svi za jednog, jedan za sve!« Ako igdje, tako mora biti u vojsci. Ako ne ćeš, da pomogneš drugu, koji s tobom dieli sve zlo i dobro, kako će se domovina u tebe pouzdati, da ćeš joj priskočiti u pomoć, kad navali na nju neprijatelj? Kad ne ćeš da se žrtvuješ za drugara, kako ćeš se žrtvovati za čitavu zajednicu? Zato budi u svemu susretljiv. Priskoči drugaru odmah u pomoć, kad vidiš, da mu je neki posao težak, pa ne može sam da ga izvrši. Kako je liepo i pohvalno čuti, kad se za nekoga kaže: »Dobar je, da bi dao i svoje krvi«. To je sigurno jedna od najljepših pohvala za vojnika. Pokaži i ti svojim životom i djelima, da si takav nesebičan drugar, pa ćeš izpuniti ono, što od tebe traži Bog i Hrvatska. Napose budi na pomoć ranjenom drugu u borbi. Ne ostavljaj ranjenika, dok ga nisi sigurno smjestio.

Kad je govor o drugarstvu, onda te moram upozoriti i na jednu vrlo ružnu

pogrješku, koju mnogi čine u ime drugarstva. Neki vojnici radi poznanstva i prijateljstva s predpostavljenima mole, da ih poglavari oslobode od vršenja stanovitih dužnosti.

Ovakve molbe ne samo da nisu dozvoljene, nego bacaju vrlo slabo svietlo na onoga, koji takve stvari moli. Drugarstvo se ne sastoji u oslobađanju od dužnosti nego baš naprotiv! Pravi drugovi tražit će način, kako bi svojim radom što više koristili vojsci, a ne radi prijateljstva da jedan drugoga oslobađa od vršenja dužnosti. Ovakav bi rad bio nepravedan. Zašto bi radi tvojih veza netko drugi morao obaviti tvoju dužnost, kad i on sam ima svojih možda još težih dužnosti?

U drugarstvo spada i primjenjivanje propisa prema nižima od sebe. U vojsci su svi drugovi, a napose to vriedi za ratno polje. Bez svake je sumnje, da se nalog i zapovied mora izvršiti. Nu kod toga treba dobro paziti, da se kod svakog i najzadnjeg vojnika sačuva njegovo ljudsko dostojanstvo. To, doduše, traži svaki propis, ali radi ljudske zlobe događa se, da nekoji naumice idu za tim, kako bi ponizili običnog vojnika.

Takvim postupkom ne bi se samo okrnjio ugled vojnika, nego bi ga ozlovoljili

i prema zakonitoj vlasti. On bi u svome neznanju mislio, da je takav postupak bio i u nakani zakonodavca. U takvom postupku obično leži uzrok nezadovoljstva i pobune. Kao predpostavljeni ravnaj se po riečima sv. Pavla: »Korite neuredne, tješite malodušne, pomozite slabima, budite strpljivi sa svima«.

U vojsci će se naći i pokvarenih drugova, koji će možda htjeti da naškode vojsci i domovini. U ovakvim slučajevima ne smije drugarstvo, poznanstvo i prijateljstvo igrati nikakve uloge. Tebi, kao vojniku, mora prije svega biti pred očima dobro domovine i njezinog vrhovničtva. U tu si svrhu položio prisegu pred Bogom kao živim svjedokom! Radi toga ne smiješ se nikada, tobože u ime drugarstva, dati nagovoriti, da ne izvršiš zapoviedi, koja ti je dana. Neka ti bude načelo: Bog i domovina prije svega, a drugarstvo u toliko, u koliko mi pomaže ljubiti Boga i domovinu!

Hrabrost. Slušao si i čitao poviestna štiva. U njima je govor o prilikama i životu naših preda. Ta je naša poviest stara preko tisuću godina. Glavnu ulogu u događajima hrvatske poviesti igrali su pojedinci, koji su se odlikovali posebnim znanjem, poštenjem, hrabrošću i ljubavlju prema svome narodu. Njihova su djela bila tako velika, da su u pojedinim časovima sami spasavali čitav narod od propasti. Zato im je narod dao najčastnije naslove narodnih junaka, velikana, mučenika, vitezova. Takvih vitezova imamo iz svih narodnih staleža, jer je duh viteštva prirođen hrvatskoj duši.

A u čemu se sastoji to **viteštvo?** Viteštvo je skup kreposti, koje rese jednu osobu. Glavne su: hrabrost, pravednost i vjernost.

Hrabar je onaj, koji se uz opasnost vlastitog života izlaže pogibelji, da spasi svoga bližnjega ili čitavu zajednicu. Glavna je dakle osebina hrabrosti ili junačtva, da se čovjek žrtvuje za dobro drugoga, osobito onoga, koji je slabiji i nemoćniji, a nalazi se u pogibelji. To znači biti vitez ili junak.

Takve junake zapisala je ne samo poviest, nego ih je narod iz zahvalnosti opjevao u svojim pjesmama. Takve pjesme rado uzmi u ruke. Čitajući plemenita djela tih naših vitezova nemoj se samo diviti njihovom junačtvu, nego nastoj, da prema njihovom primjeru i ti budeš hrvatski junak i vitez u svim prilikama, a napose u borbama. A tih ćeš prilika u vojsci imati uviek.

Iz svega dosad rečenoga već vidiš, gdje ćeš moći pokazati duh svoga viteštva. Prije svega, ako uviek najsavjestnije vršiš vjerske i vojničke dužnosti, koje su često puta vrlo težke. Zatim ako razborito pružaš pomoć drugovima, kad zaprieti pogibelj pojedincu ili zajednici i da ih spasavaš uz pogibelj vlastitog života.

Pravednost je krepost, koja daje svakome, što mu pripada po Božjim i ljudskim zakonima. Pravedan si dakle, ako daješ svakome svoje. Kad čovjek upravlja tuđim imetkom, a napose državnim, onda čovjek često dolazi u napast, da se nepravednim načinom okoristi ili obogati. A dospije li u neprijateljsku zemlju, ima puno prilika, da posegne za tuđim dobrom.

Pravednost se protivi bilo kojem takovom prljavom djelu. Ako netko zlorabi svoj položaj te se na račun bližnjega ili države okoristi, makar to bila sitnica, čini običnu krađu. A svaka je krađa grieh pred Bogom i sramota pred drugovima, te traži kaznu pred zakonom, jer je pravilo: »Svaka stvar više za svojim gospodarom«.

Pravednost traži ne samo da ne krademo i ne oštetimo bližnjega, nego i da čuvamo tuđe dobro, a napose državno. U krepost pravednosti spada i tvoj odnos prema neprijatelju. Rat vodimo zato, da

svladamo neprijatelja i spriečimo ga, da sprovede svoje podhvate. Kad si neprijatelja pobiedio, onda on prestaje biti ratni protivnik i postaje ratni zarobljenik. Prema njemu treba postupati po zakonskim propisima, koji su jednaki za sve narode svieta. Moraš mu zajamčiti i čuvati život, jer nije više u stanju, da se brani. Njegove imovine ne smiješ otimati.

U neprijateljsku zemlju ne provaljuje se zato, da se nekoji okoriste tuđim imetkom, nego zato, da se domovina obrani od zla, koje joj prieti. Ipak se u nuždi smiješ obskrbiti njihovom hranom ili odielom. Prema starcima, ženama i djeci vladaj se kao častan vitez, a ne kao pljačkaš ili razbojnik. Izpravnim vladanjem prema neprijatelju pribavit ćeš poštovanje sebi i svojoj domovini, a svome zapovjedničtvu prištedjet ćeš mnoge neugodnosti.

Vjernost. Najsramotniji žig za čovjeka jest izdajstvo prema domovini. Najogavniji primjer izdajice jest Juda. Isus reče za njega: »Bolje bi bilo, da se nije rodio čovjek ovaj«. Kad je uvidio svoj zločin izvrši sam na sebi sramotnu kaznu i objesi se, jer nije mogao izdržati grižnju savjesti.

Krepost vjernosti traži od tebe, da domovini i svome narodu savjestno služiš u svakoj prilici, pa i onda, kad ti je i život

u pogibelji. Svoju vjernost pokazat ćeš napose, kad te neprijatelj nagovara na nemar u službi, na sabotažu ili na izričito izdajstvo.

U takvim napastima, kada neprijatelj obično nudi veliki novac i kojekakve časti, treba vojnik da se sjeti Jude i njegove plaće. Naša poslovica veli: »Sve za obraz, a obraz ni za što«. Zato ostani vjeran domu svome. Sigurnije ti je u domovini častno uživati i ono malo, što imaš, nego kao izdajici strepiti, kad će te stići sigurna kazna.

A padneš li u robstvo, ostani i tamo vjeran zakletvi, koju si položio domovini. Poštuj zakone tuđe države, u koliko se ne protive tvojoj domovini. Izkaže li ti neprijatelj povjerenje, nemoj ga zlorabiti, jer bi time osramotio vojsku. Budi strpljiv, jer će vlast učiniti sve, da te oslobodi zarobljeničtva.

Svoju vjernost u vojsci moraš pokazati i prema svojim roditeljima i svojim najbližima. Gdjegod bio, ostat ćeš sin svojih roditelja, muž svoje žene i otac svoje djece. Stoga javljaj se često pismima, da ne budu tvoji u brizi za tobom. Ne traži od njih novaca za raztrošan i razuzdan život. Takvim životom lahko ćeš zadobiti bolest, od koje će ti stradati žena i djeca.

U zarobljeničtvu sjeti se, da si ženi prisegao vjernost do smrti.

VOJNIČKI PROPISI

o vjerskom i ćudorednom životu vojnika

»Vjera daje čovječjem životu pravu vriednost i značaj te oslonac i snagu, da podnese svaku nesreću i nedaću u životu. Bogoljublje je temelj ćudorednog života i poticaj na vjerno izpunjavanje dužnosti.«

»Vjera u Božju Providnost je ona nadnaravna snaga, koja čovjeka kriepi i jača, da i u najtežim prilikama života izvrši svoje dužnosti do kraja.«

»Vjerom se jača duh, a bez jakosti duha se ne stječe ni jedna vrlina niti se izpunjavaju velike i težke dužnosti.«

»Vojnik, koji pomno i zdušno vrši svoje dužnosti prema Bogu, vršit će ih isto tako i prema Poglavniku i Domovini.«

»Vojnik, koji sviestno ne vjeruje, ne će moći nikada izvršivati svojih težkih dužnosti na bojnom polju niti se žrtvovati za svoj narod.«

»Zabranjeno je svako izrugivanje, pogrđivanje i vriedanje svačijeg vjerozakonskog osvjedočenja.« (Temelji odgoja. Drugo poglavlje.)

»Stega se polučuje odgojem duše.«

»Osobni primjer i držanje samog sebe u stezi, međusobno povjerenje nadređenih i podređenih, odlučno zapovjedanje i pravedno postupanje s podređenim, otčinska skrb za podređene uz odmjerenu strogost čine glavni temelj stege u svakoj postrojbi.«

»Poslušnost je osnovica vojne stege. Poslušnost se sastoji u bezuvjetnom i razumnom izvršivanju zapoviedi. Ona nije istovjetna s robstvom i poniženjem. Svaki vojnik mora s voljom i iz sviesti dužnosti izvršivati primljene zapoviedi.«

»Dobar drug je velikodušan i čuva se svake zavisti i sebičnosti. Prema potrebi on će za svojega druga dati i život.«

»Pravednost je vrlina, kojom se moraju odlikovati svi vojnici, a osobito starješine. Pravda drži zemlju i gradove. Pravdu i Bog ljubi.«

»Hrabar vojnik umire samo jedanput, a kukavica svaki čas. Pred smrću strahuje sebičnjak.«

»Vojnici jake volje, koji su uz to hladnokrvni, prisebni, dosjetljivi i požrtvovni, mogu sebe i svoje drugove izvući iz najtežih stanja te izvršivati najteže zadaće.«

»Strogo čuvanje vojničkih tajna je stvar časti svakog pripadnika oružanih snaga, a osobito u ratno i iznimno doba.«

»Poštivanje nadređenih i starijih mora biti isto onako, kao i poštivanje roditelja odnosno starije braće. Poštuj starijeg i tebe će mlađi.«

»Iskrenost je vrlina, koja mora resiti svakog vojnika.«

»Poštenje, otvorenost, iskrenost i širokogrudnost osjećanja i shvaćanja te plemenitost srdca i uma starodrevne su odlike hrvatskog vojnika.«

»Licemjerstvo, podmuklost i osvetoljubivost su nedostojne čestita čovjeka. Podmukao čovjek je opasniji od desetorice otvorenih neprijatelja.«

»Nedostojno je vojnika ulizavati se ili se ponizivati bilo pred kim, jer to ruši vojnički ponos.«

»Ogovaranje, došaptavanje, klevetanje i podvaljivanje su djela nespojiva s vojničkom čašću.«

»Pijanstvo, razvrat i neredovit život razaraju čovječji sustav, slabe njegov razbor i otupljuju mu pamćenje. Oni štetuju ugledu pojedinaca i njihove zajednice.«

»Svaki dobitak u kartanju je malone jednak običnoj otimačini.«

»Psovke i uporaba nedoličnih rieči, koje vriedaju dostojanstvo čovjeka ne dolikuju hrvatskom vojniku. One izazivlju gađenje

čestitih ljudi pa ih se vojnik mora kloniti u svim prilikama.«

»Dužnost je svih vjerskih starješina, da razvijaju i učvršćuju vjeru kod svojih vjernika, a ostale starješine imadu ih u tome pomagati. Svim osobama oružanih snaga treba dozvoliti i omogućiti izpunjavanje njihovih vjerskih dužnosti u koliko to dopuštaju službeni obziri.« (Temelji odgoja. Četvrto poglavlje.)

»Vojnik neka se kloni nevaljalog družtva, osobito ženskog i svega onog, što ga odvraća od zvaničnih dužnosti, odštećuje njegovu vojničku čast, kvari zdravlje i zavađa na prekršaje i zločinstva.«

»Vojnik je dužan priteći u pomoć svome drugu ili starješini, kad se ovi nalaze u nevolji ili opasnosti. Isto tako treba priteći u pomoć i svakoj drugoj osobi, jer je to dužnost svakog čestitog čovjeka, a vojniku tu dužnost nalaže njegovo častno vojničko zvanje.«

»Vojnik neka izbjegava nedolične šale i zadirkivanja, a osobito ona, koja vriedaju osobne i drugarske, vjerske i plemenske osjećaje.«

»Čestit i valjan vojnik čuvat će državnu imovinu, koja mu je dana na upotrebu ili mu je povjerena na čuvanje, kao da se radi o njegovom osobnom dobru.«

»Kad je vojska na stanovanju razmještena u kućama, svaki vojnik je dužan prema ukućanima biti učtiv u svakom pogledu, a osobito prema ženama i djeci.«

»U ratu je najstrože zabranjeno vojnicima uništavanje, pljačka i otimanje posebničke imovine bilo na našem ili na neprijateljskom području, jer je razbojničtvo u suprotnosti s vojničkom čašću.«

»Nadređeni ne smije u svojem podređenom gledati samo izvršni stroj, već mora poštivati u njemu i čovjeka, te imati osjećajno otčinsko srdce za njega. Odazvati se opravdanim molbama i pritužbama je dužnost svakog nadređenika.«

»S podređenim valja postupati pravedno i dobrohotno, a kod toga uviek sa svima jednako.«

»Kaznu valja dosuđivati nakon zrelog razmišljanja, a ne u uzbuđenom stanju ili prvoj srčbi. Izricanje kazne na licu mjesta ima opravdanje samo u slučaju potrebe vraćanja narušenog reda i stege u jedinici.«

»Kaznu valja smatrati odgojnim sredstvom, a ne odmazdom.«

»Svaki podređeni treba biti uvjeren, da će u svom nadređenom naći najiskrenijeg prijatelja, kojemu će moći povjeriti i sve svoje neuspjehe i neprilike, koje mu ruše

mir i spokojstvo i moći zatražiti savjet kako da se pomogne i rieši tih neprilika.«

»Podređeni je dužan bezuvjetno izvršiti svaku službenu zapovied.«

»Samo zapoviedi, koje su uperene protiv Poglavnika i domovine, kao i one, kojima bi se izvršio kakav zločin, podređenik nije dužan izvršiti, a obvezan je o takvoj zapoviedi obaviestiti zajedničkog višeg nadređenika.«

»Častnici, kao glavni pobornici vojničke časti, moraju biti uzorom svojim podređenim u pogledu narodnih i vojničkih vrlina te značajnih osebina.« (Temelji odgoja. Peto poglavlje.)

SADRŽAJ

	Strana
Uvod	5
Jutarnja molitva	9
Prije i poslije jela	12
Večernja molitva	12
Sv. Misa	14
Pobožnost Srdcu Isusovu	29
Pobožnost Majci Božjoj	35
Pobožnost sv. Josipu	46
Pobožnost sv. Anti	50
Molitva sv. Sebastijanu	57
Molitva sv. Blažu	58
Molitva sv. Jurju	59
Molitva sv Alojziju	59
Molitva sv. Ivanu Krstitelju	60
Molitva sv. Petru	61
Molitva sv. Pavlu	62
Molitva sv. Ćirilu i Metodu	63
Molitva sv. Iliji	64
Molitva bl. Augustinu Kažotiću	64
Molitva sv. Dominiku	65
Molitva sv. Roku	66
Bl. Marku Križevčaninu	66
Molitva sv. Mihovilu	67

Strana

Molitva sv. Franji 67
Molitva bl. Nikoli Taviliću . . 68
Molitva sv. Stjepanu 69
Molitva Svetcu, čije ime nosiš . . . 70
Molitva za Domovinu 70
Molitva za Poglavnika 72
Molitva za roditelje 72
Molitva za obitelj 73
Molitva u bolesti 73
Molitva u smrtnoj pogibli 74
Molitva za one, koji umiru 74
Molitva za poginule drugove . . . 75
Molitva za mir 75
Molitvice s oproštenjima 78
Krunica 80
Zlatna krunica 82
Križni put 83
Molitve i obrazci 99
Izpovjedne molitve 105
Sv. Pričest 109
Savršeno pokajanje 115

Pjesme

Misne 117
Adventske 128
Božićne 131
Korizmene 144
Uzkrsne 148

Strana

Spasovo 150
Svetootajstvene 151
Srdcu Isusovu 158
Kristu Kralju 161
Bl. Dj. Mariji 164
Sv. Josipu 171
Sv. Anti 172
Bl. Nikoli Taviliću 173
Kod blagoslova (večernice) 173
Zaziv Duha Svetoga 176
Tebe Boga hvalimo 178
Podvorba kod sv. Mise (latinski) . . 182
Podvorba kod sv. Mise (staroslavenski) 187
Prisega 195

Kršćanski nauk

O Vjeri 198
O Zapoviedima 214
O sv. Sakramentima 228
Blagoslovine 242
Oproštenja 242
Molitva 243
Uzori katoličkog vojnika 246
Vojničke kreposti 261
Vojnički propisi 277

NAPOMENA: Molitve uzete iz molitvenika Kruh nebeski i Dođi Isuse. Spomendani vojničkih svetaca iz molitvenika za vojnike, kojeg je sastavio vlč. Ambrozije Benković.